

სააქციო საზოგადოება ნალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება და
მმართველობის ანგარიში
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
მდგომარეობით

გთხოვთ სამართლის

საქართველოს მთავრობის მინისტრის მიერ გადაწყვეტილი საქართველოს საზოგადოება ხალიც ბანკი საქართველო

სარჩევი

	გვერდი
ხელმისამართის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობის ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
მმართველობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის:	
მიმოხილვა	2
ფინანსური შედეგების მიმოხილვა	3
რისკის მართვა	4-5
მირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები	6
ადამიანური რესურსების მართვა	8
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	8
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	11-13
ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით:	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	14
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში	15
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	16
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	17
ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები	
1. ორგანიზაცია	18
2. მიმზადების საფუძველი	18
3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება	20
4. ბუღალტრული აღრიცხვის მირითადი პოლიტიკა	22
5. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული განსჯა და შეფასებების არასარწმუნობის მირითადი წყაროები	38
6. ფული და ფულის ექვივალენტები	40
7. სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	40
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები	41
9. ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	44
10. ძირითადი საშუალებები	44
11. სხვა აქტივები	46
12. გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	46
13. კლიენტების დეპოზიტები	47
14. საიჯარო ვალდებულება	48
15. სუბორდინირებული სესხი	48
16. სხვა ვალდებულებები	49
17. სააქციო კპიტალი	50
18. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე	50
19. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო შემოსავლის მქონე და არმქონე აქტივებზე / სხვა ოპერაციების რეზერვი	50
20. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები	52
21. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	52
22. საოპერაციო ხარჯები	52
23. მოგების გადასახადი	53
24. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები	54
25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	56
26. კაპიტალის რისკის მართვა	58
27. რისკის მართვის პოლიტიკა	61
28. ტრანზაქციები და კაცირებულ მხარეებთან	84
29. შემდგომი მოვლენები	85

ქათა ქართველი

საქართველოს საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს საქართველოს საზოგადოება „ზალიკ ბანკი საქართველო“-ს („ბანკი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოდგებული ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მომრაობასა და კაპიტალში ცვლილებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. ხელმძღვანელობა აგრეთვე, პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობის ანგარიშის მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულად შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგნაზე, ბუღალტრული პოლიტიკების ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებული, საიმედო, შესაძარი და გასაგები ინფორმაციის არსებობას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგნის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვენები არ არს საკმარისი მიმსათვის, რომ მომხმარებელმა გაანალიზოს კონკრეტული გარიგებისა და სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ბანკის მიერ მოქმედი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- მმართველობის ანგარიშში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ინფორმაციის განმარტებაზე; და
- ფინანსური ანგარიშგების შესატყვისი მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ბანკის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებათან ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- საკალადებული ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობის ანგარიში ბანკის დირექტორატის მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2021 წლის 2 მარტს.

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგურაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

გულნარა მარშნიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

მიმოხილვა

სააქციო საზოგადოება „ხალიკ ბანკ საქართველო“ („ბანკი“) არის სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის“ საკუთრებაში არსებული მისივე შეილობილი კომპანია, რომელიც საქართველოს ბაზარზე 2008 წლიდან ოპერირებს.

2009 წელს ბანკის მირითად საქმიანობას წარმოადგენდა საბანკო პროდუქტების გასაყიდად ყველა აუცილებელი პირობის შექმნა, კერძოდ, საბანკო ინფრასტრუქტურის მოწყობა, კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვა და საოპერაციო საქმიანობის ფორმალიზება.

2010 წლიდან მოყოლებული ბანკი აქტიური ოპერაციებითაა დაკავებული და საფონდო ბაზარზე ახორციელებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვისა და ბანკთაშორის ტრანზაქციებს. 2010 წლის პირველი კვარტლის შემდეგ ბანკი ჩაერთო სესხების აქტიურ პროცესში, რაც დღემდე წარმატებით მიმდინარეობს.

ბანკს აქვს რვა კარგად მოწყობილი წარმომადგენლობითი ოფისი (ფილიალი), აგრეთვე ბანკომატებისა და გადახდის ტერმინალების ქსელი. რვიდან ორი ფილიალი განთავსებულია ქვეყნის დედაქალაქის გარეთ (ბათუმსა და ქუთაისში), დარჩენილი კენჭის ფილიალი კი ფუნქციონირებს დედაქალაქში.

ბანკის მიზანია, წარმატებული საქმიანობა გააგრძელოს ყველა საბაზრო სეგმენტში, მათ შორის, საცალო, მცირე და სამუალო ბიზნესის, კორპორაციული ბიზნესის სეგმენტებში. ამ მიზნით ბანკი კლიენტებს სთავაზობს მომსახურებათ ფართო სპექტრს - საკრედიტო პროდუქტებს, სახელფასო პრივატებს, მიმდინარე ანგარიშებისა და ვადიანი ანაბრების დიდ არჩევანს, ბარათებს, დისტანციურ საბანკო სერვისებსა და დოკუმენტურ ოპერაციებს. ბანკს მნიშვნელოვანი ინვესტიციები აქვს ჩადებული საინფორმაციო ტექნილოგიებისა და საგადახდო სისტემების განვითარებაში და წარმატებას აღწევს ბაზარზე ინოვაციური საბანკო პროდუქტების თვალსაზრისით. ბანკს აქვს კარგად ჩამოყალიბებული საერთაშორისო საკორესპონდენტო ურთიერთობები, რომელთა მეშვეობით გადახდის ტრანზაქციების განხორციელება მთელი მსოფლიოს მასშტაბითა შესაძლებელი. ბანკი ჩართულია SWIFT და საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) დროის რეალურ რეჟიმში ანგარიშსწორების (RTGS) სისტემებში.

ახლო მომავალში ბანკი გეგმავს ფინანსური სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებასა და კლიენტებისათვის ახალი, ინოვაციური პროდუქტების შეთავაზებას. კერძოდ, ბანკის ახალი პრიორიტეტი იქნება საცალო რესურსები და მათი გავრცელების არხები - ახლის შემუშავება და არსებულის გაუმჯობესება. გარდა ამისა, ხარისხის გაუმჯობესების ერთ-ერთ კომპონენტად, საბანკო პროდუქტების შემუშვებასთან ერთად, განიხილება პროდუქტების ხელმისაწვდომობის გაზრდა ბანკის ფილიალების ქსელისა და დისტანციური მომსახურების არხების განვითარების გზით.

ბანკის სტრატეგიის წარმატებით განხორციელება მოითხოვს ამ სტრატეგიის ბანკის შიდა ზედამხედველობის ქსელის მიხედვით გამართვას. ბანკში ფუნქციონირებს რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის მძლავრი სისტემები, რაც მას სამუალებას აძლევს, სტრატეგიის განხორციელების პარალელურად, დაადგინოს რისკის დასაშვები ოდენობები და მყისიერად გამოავლინოს, შეაფასოს, მართოს და ანგარიშებში ეფექტურად ასახოს სხვადასხვა დროს არსებული რისკები.

ინფორმაცია აქციათა შესყიდვის თაობაზე

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალმა შეადგინა 76,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული 1,000 ლარის ნომინალური ღირებულებითი. ბანკს გამოსყიდული აქციები არ ჰქონდა. ამჟამად ბანკს გამოშვებული აქვს ერთი კლასის ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც სრულადა გადახდილი. პრივილეგირებული აქციები ბანკს არ აქვს. ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები აღწერილია ბანკის წესდებაში. გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების ხმის უფლება შეზღუდული არ არის და თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმა გააჩნია. წლის განმავლობაში სააქციო კაპიტალის მოძრაობა აღწერილია ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში.

ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

გრძელვადიან თანამშრომლობასა და უმაღლესი ხარისხის ფინანსურ პროდუქტებსა და მომსახურებაზე გათვლის შედეგად ბანკი კორპორაციულ სეგმენტში მყარად იკავებს ადგილს. სებ-ის მიერ გამოცემული კომერციული

ქადაგის მიზანი

სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ბანკების კონსოლიდირებული ანგარიშის მიხედვით, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი მთლიანი აქტივების ოდენობით მიხედვით მეტაც ადგილზეა, ხოლო საბანკო სექტორში წილმა 1.12% შეადგინა.

2020 წელს, პანდემიასთან დაკავშირებული გართულებების გამო, საერთაშორისო სარეტინგო სააგნოტო „ფიტჩ რეიტინგმა“ ჩატარა ბანკის რეიტინგის არაგეგმური შემოწმება და 2020 წლის ივნისში გამოსცა განახლებული ანგარიში, რომელშიც უცვლელად შეინარჩუნა წინა რეიტინგი. თუმცა, უცხოურ ვალუტაში ქიმინგტის დეფოლტის რეიტინგის (ედო) გრძელვადანი პერსპექტივა „BB დადგითიდა“ შეიცვლა „უარყოფითია“.

მოგვიანებით, 2020 წლის ნოემბერში „ფიტჩა“ კვლავ მიანიჭა ბანკს რეიტინგი და მცველი შეფასება უცვლელად დატოვა, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გრძელვადიანი ედრ გაიზარდა და „BB უარყოფითიდან“ შეცვალა „BB საბაზოურთ“.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ერთ-ერთი ძირიული ფინანსური მაჩვენებელი, ბანკის კაპიტალის უკუგბის კოეფიციენტი (ROE), რომელიც იანგარიშება როგორც წმინდა შემოსავლისა და სამუალო თვითური კაპიტალის განაყოფი, წინა წელთან შედარებით (10.06%) საგრძნობლად შემცირდა და 1.77% შეადგინა, რაც მისალითან და 0.04%.

სხვა ძირული მაჩვენებლები შემდეგია:

- სესხზე დანაკარგის კოეფიციენტი (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან) – 2020: 3.73%; 2019: 1.81%;
 - ხარჯებისა და შემოსავლის ფარდობა 2020 (საოპერაციო ხარჯების ფარდობა საპროცენტო და სხვა შემოსავლებზე რეზურვების გარეშე): 46.97%; 2019: 51.26%;
 - ინტელექტუალური ჯდინება (პერსონალის ჯრება) – 2020: 8.34%; 2019: 9.58%.

ადასინშნავია, რომ ბანკის სესხზე დაანგარიშის კოლეგიუმისტი კვლავც შესეაბამება საქართველოს მთლიანი საბანკო სექტორის მაჩვენებელს. უმოქმედო სესხების მაჩვენებელი (90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება) 6%-დან 3.83%-მდე შემცირდა.

სხვა მათვენებლები, კერძოდ, ბანკის დეპოზიტარებისა (2020: 21,198; 2019: 13,746, ზრდა: 54%) და დაქირავებულ პირთა (2020: 263; 2019: 235, ზრდა: 12%). რომელიმე, აუზრდილია.

ବାନ୍ଧିକୁ ସର୍ବଲାଭ ପାଇଁ ଶୈସର୍ବଜୀଳଭାଲୋ ସନ୍ତୋଷିତ ମେତ୍ରବ୍ୟାହାରି ହେଲାମୁଠାରୁ, ୨୦୨୦ ମେସାହିର ୩୧ ଦିନାମିଶ୍ରଙ୍କି ମିଶାଲାମାର୍ଗାମିତି;

- პირველადი კაპიტალი - 89,093 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 36,615 ათასი ლარის ნაცვლად.
 - მთლიანი პირველადი კაპიტალი - 89,093 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 48,842 ათასი ლარის ნაცვლად.
 - მთლიანმა საწესდებო კაპიტალმა შეადგინა 129,268 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 84,069 ათასი ლარის ნაცვლად.

სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური მონაცემები ხელმისაწვდომია დინამიკური ანგარიშების შენიშვნაზე.

კორპორატიული მმართველობა და რისკის მართვა

რისკის მართვის ღონისძიებები იმართება რისკის მართვის გაერთიანებული სისტემის ფარგლებში. რისკის მართვის პროცესში ყველა მართველობითი ორგანიზაცია, კომპეტენციათა მატიო გამოიჯვრა და სხვადასხვა პირს შორის კომუნიკაციის უფლებურობა ხელს უწყობს ბანკის სტრატეგიული და რისკის მართვის ამოგანების ცალიად ჩამოყალიბდა და დასმენები რისკის მართვის დაცვასა და რისკის გონიერულად მცრავას.

ბანკის მმართველობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ზედამხედველობისა და ანგარიშვალდებულების აღვარური დონის არსებობასა და მოვალეობათა მკაფიო განვითარებას. ზოგადი პასუხისმგებლობა დასახულ

სააქციო საზოგადოება ზანკი საქართველო

მმართველობითი ორგანიზაცია (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ამოცანებთან შესაბამისობასთან აკისრია სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორატი („დირექტორატი“)

ზედამხედველობას უწევს და ხელმძღვანელობს ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას.

ბანკში მოქმედებს რისკის მართვის შემდეგი მთავარი ორგანოები: სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორატი, რისკების კომიტეტი, აუდიტის კომიტეტი, ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო საოპერაციო რისკების სამმართველო, აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, ხაზინა და საკრედიტო კომიტეტები:

- ბანკის აქტივების, ვალდებულებებისა და რისკის მართვის ღონისძიებებზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე ზოგადი პასუხისმგებლობა ეკისრება დირექტორატის. იგი განსაზღვრავს ბანკის მირეულ ფასეულობებს, აწესებს ბანკის სტრატეგიას და აკონტროლებს მის განხორციელებას რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის ძლიერი და ეფექტური სისტემების მექანიზმების საშუალებით. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად წარმართვის მიზნით, დირექტორატის რისკის მართვასთან დაკავშირებული ცალკეული ფუნქციები დელეგირებული აქვს ბანკის შიგნით მოქმედ გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოებზე.
- დირექტორატის შემადგენლობაშია ხუთი დირექტორი, რომელთაგან თითოეული აღმასრულებელი დირექტორია. დირექტორატის წევრები შეირჩევან სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით. დირექტორატის თითოეულ წევრს მკაფიოდ განსაზღვრული ფუნქცია აკისრია.
- რისკების კომიტეტი მიმოიხილავს რისკის მართვის სტრატეგიებსა და პოლიტიკებს და აკვირდება ბანკის მიერ მათ შესრულებას. იგი სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციებს უწევს რისკის აპეტიტან ყველა არსებული რისკის შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.
- აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობს და აკონტროლებს შიდა კონტროლისა და რისკის მართვის სისტემებს ფინანსური ანგარიშების პროცესის თვალსაზრისით. ის პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის მიერული პოლიტიკების განხორციელებაზე და ხელს უწყობს შიდა და გარე აუდიტორებს მათს საქმიანობაში.
- აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს მნიშვნელოვანი მმართველობითი ინფორმაციის სისტემების ფუნქციონირებას და ზედამხედველობას უწევს ფინანსური რისკების მართვის პროცესს ბანკში. ALCO - ს ერთ-ერთი მიზანია ლიკვიდობის უზრუნველყოფა საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის სპეციალის მართვის პროცესში. მხედველობაში მიღება, აგრეთვე, ინვესტიციები და საოპერაციო რისკი. ALCO-ს სხდომა სულ მცირე თვეში ერთხელ ტარდება და მასზე ხდება ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველოს მიერ მომზადებული ყოველთვიური ანგარიშის შემოწმება. დადგენილი მეთოდოლოგიის შესაბამისად, ALCO დროდადრო განიხილავს მოქმედ პოლიტიკებს და ფინანსური რისკის მართვის პროცესში დადგენილ ზღვრულ მაჩვენებლებს.
- ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო წარმართავს რისკის მართვის ღონისძიებებს და აკონტროლებს რისკის მნიშვნელოვან ტენდენციებს. ამ პროცესის მიზანია რისკის პროფილის შენარჩუნება დასაშვები რისკების ფარგლებში. 2020 წლის ბოლოსათვის ბანკმა მიიღო გადაწყვეტილება, შეექმნა ცალკე საოპერაციო რისკების მართვის სამმართველო,
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და კორპორაციული მართვის პროცესების რეგულარულ აუდიტზე, საოპერაციო და სხვა რისკების დონის შემცირების, ბანკის შიდა კონტროლის სისტემების, აუდიტირებებისა და სამმართველოებისა და განყოფილებების მხრიდან გადაცდომების აღმოჩენის მიზნით. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგებს განიხილავს ბანკის ხელმძღვანელობასთან ერთად და დასკვნებსა და რეკომენდაციებს აწედის ბანკის აუდიტის კომიტეტს. იგი ბანკის მართველი საბჭოსგან დამოუკიდებელია. დეპარტამენტის უფროსს, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს. დეპარტამენტის უფროსი ანგარიშვალდებულია ბანკის აუდიტის კომიტეტის წინაშე.
- ხაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და პასივების მართვასა და მის მთლიან ფინანსურ სტრუქტურაზე. სწორედ მას ეკისრება პირველადი პასუხისმგებლობა ბანკის კუთვნილი სახსრებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვაზე.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

- ბანკში მოქმედებს სამი საკრედიტო კომიტეტი (ერთობლივად “საკრედიტო კომიტეტები”), რომელთაგან თითოეული ზედამხედველობს და მართვს საკრედიტო რისკებს, საცალო, მცირესაშუალო ბიზნესის (“მსგ”) და კორპორაციულ სესხებთან მიმართებით. ეს სამი კომიტეტია: დიდი საკრედიტო კომიტეტი, მცირესაშუალო ბიზნესის საკრედიტო კომიტეტი და საცალო საკრედიტო კომიტეტი. თითოეულ კომიტეტში შედის სულ მცირე ერთი დირექტორი და საკრედიტო რისკების სამართველოს უფროსი ან დირექტორი - რისკების ზედამხედველი. მოცემული ანგარიშგება დამტკიცებულია დამფუძნებელი ბანკის დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და შესაბამისი კომიტეტის მიერ.

ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები შემუშავებულია ბანკის დონეზე, უმაღლესი ხელმძღვანელობის დახმარებით და განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს რისკების სისტემატურად გამოვლენა, შეფასება, რაოდენობრივად გამოსახვა, მართვა და კონტროლი.

ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საბაზრი რისკი (სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ჩათვლით) და საოპერაციო რისკი. ქვემოთ მოცემულია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების აღწერა აღნიშნულ რისკებთან მიმართებაში.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკის ეფექტურად მართვის მიზნით ბანკმა რამდენიმე კონკრეტული ზომა მიიღო, როგორც ორგანიზაციის სტრუქტურის, აგრეთვე ბიზნეს-პროცესის მართვის თვალსაზრისით, რაც განსარტებულია რისკის მართვის პოლიტიკასა და ცალკეული სამართველოების საქმიანობის დებულებებში. ბანკში ყველა საკრედიტო პროდუქტი აღნიშნულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

ბანკში მოქმედებს საკრედიტო რისკის სამართველო, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დროულად გამოვლენასა და მართვაზე. სამართველოს ფუნქციები აგრეთვე, მოიცავს მოტივანად ბანკის რისკის პოლიტიკის განსაზღვრას, მისი შესრულების უზრუნველყოფას, სესხის პორტფელის ხარისხის მუდმივ მონიტორინგს, აგრეთვე, ბანკის რისკის შეზღუდვის ნორმების მონიტორინგს.

ბანკის პოლიტიკის მიზედვით, სისტემატურად სრულდება შემდეგი პროცედურები:

- პორტფელის სეგმენტებად დაყოფის პრინციპად აღებულია სეგმენტში მსესხებლის დეფოლტის მაქსიმალური ჰომოგენურობა.
- საკრედიტო სამართველო იყოფა კორპორაციული ბიზნესის, მცირე და საშუალო ბიზნესის და საცალო ბიზნესის დაკრედიტების სამართველოებად. დაყოფის კრიტერიუმებად აღებულია საკრედიტო ლიმიტის მოცულობა, კლიენტის სიდიდე და შემოსავლის წყარო. სეგმენტაციის პროცესს სპეციალიზებული თანამშრომლები წარმართავენ. ამ პროცესის მიზანია სეგმენტის მოთხოვნებსა და კლიენტის პროფილს შორის მაქსიმალური შესაბამისობის დაცვა. კორპორაციულ სექტორში გაყიდვებისა და ანალიზის ფუნქციები ერთმანეთისგან განცალკევებულია.
- საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცება პორტფელი მომხმარებლისთვის ხდება მხოლოდ მათი გადახდისუნარობის საფუძველზე.
- საკრედიტო რისკის მაქსიმალურად გამოსარიცხად, ყველა სესხზე განაცხადს განიხილავს საკრედიტო რისკების სამართველო რომელიც, თავის მხრივ აძლევს რეკომენდაციებს საკრედიტო კომიტეტს.

ფინანსური რისკები

ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკაში გათვალისწინებულია რისკის პროფილი, ოპერაციების მასშტაბი და ბანკის განვითარების გეგმები. ფინანსური რისკების (სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, ლიკვიდობის, ა.შ.) პოლიტიკების მიზედვით ფინანსური რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი ორგანო ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამართველო. აღნიშნული პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია სხვადასხვა საბაზრო პირობებში წარმოშობილი დანაკარგების შეცირება და ლიკვიდობის უსაფრთხო დონეზე შესანარჩუნებლად საკმარისი სახსრების არსებობის უზრუნველყოფა. რისკის მართვის ერთ-ერთი მთავარი მექანიზმია ლიმიტების

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

დაწესება ფინანსური კონტრაგენტების, ქვეყნების, სავალუტო პოზიციებისა, რისკების არსებული ღირებულების (VAR), ვალუტის გადასახმის, ლიკვიდობისა და საპროცენტო გენტის მიხედვით, რაც განსაზღვრავს ბანკისათვის მისაღები რისკის დონეს. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტს ყოველთვიურად მიეწოდება ანგარიშები დადგენილი ლიმიტების გამოყენების თაობაზე. მათი დარღვევის შემთხვევაში ამოქმედდება რისკის შემცირების ღონისძიებები.

საბაზო რისკი იმართება ბანკის შესაბამისი პოლიტიკებით, რომლებშიც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს. საბაზო რისკის მართვის პოლიტიკი დამფუძნებლისა და მარეგულირებელი ორგანოს პოლიტიკებისა და მოთხოვნების შესაბამისად არის შედგენილი.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკის ადრეული ნიშნების გამოვლენისას, რისკის მართვაში პირველ რიგში ხაზინა ერთვება, ხოლო ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო რისკების მონიტორინგსა და ლიმიტების კონტროლზეა პასუხისმგებელი. აქტოვ-პასივების მართვის კომიტეტს ყოველთვიურად წარედგინება ანგარიში, რომელშიც სავალუტო პოზიციები და ლიმიტებია მოცემული. მათი დარღვევის შემთხვევაში, კომიტეტი განიხილავს და მხედველობაში იღებს რისკის შემცირების სხვადასხვაგვარ მიდგომებს.

სავალუტო რისკის მართვის მიზნით განისაზღვრება შემდეგი ლიმიტები: უცხოური ვალუტის (USD, EUR) ღია პოზიცია არა უმეტეს 3,000 ათას აშშ დოლარისა და 450 ათას ევროსი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო საპროცენტო რისკს საპროცენტო გაპისანალიზის მეშვეობით აფასებს. გარდა ამისა, გეპ-ის ანალიზითვე დგინდება ლიმიტი დაგეგმილ წმინდა საპროცენტო შემოსავალთან მიმართებით, რომლის ათვისებაზე ინფორმაცია ყოველთვიურად გადაეცემა ALCO -ს, თავად ლიმიტებს ALCO სულ მცირე წელიწადში ერთხელ ადგინს.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკის მართვა (სრმ) ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების განუყოფელი ნაწილია. ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო რეგულარულად აკონტროლებს საოპერაციო რისკებს მათი თავიდან არიდების მიზნით ან იმისათვის, რათა მიღებული იქნეს ზომები, რეკომენდაციების შესაბამისად, მათი ჰეჯირების ან რისკის დონის შეცირების მიზნით. პროდუქტები და პოლიტიკები რეგულარულად ფასდება და ანალიზდება რისკებთან მიმართებაში, რის შედეგადაც ახლდება და კორექტირდება არსებული რეკომენდაციები, ხოლო ზოგჯერ ინერგება ახალი რეკომენდაციები და პოლიტიკები. 2020 წლის ბოლოს გადაწყდა, შექმნილიყო საოპერაციო რისკების მართვის ცალკესამართველო, რომელმაც საოპერაციო რისკები უნდა მართოს.

საოპერაციო რისკების მართვის მიზნით, წელიწადში ერთხელ დფინიდება ბანკისათვის მისაღები წლიური დონეები. ეს ხდება წმინდა დანაკარგების საფუძველზე სტრუქტურული ერთეულების მიხედვით. გარდა ამისა, ყოველ წელს სამმართველოების მიხედვით მზადდება თანამშრომელთა უფლებების მატრიცა, ხოლო პროგრამული უფლებების მატრიცას საინფორმაციო უსაფრთხოების კომიტეტი აფასებს და ამტკიცებს. დამატებით, რისკის კონტროლის ეფექტურობისა და პოტენციური პრობლემების დასადგენად გამოიყენება შემდეგი საშუალებები: საოპერაციო დანაკარგის მონაცემთა ბაზები, ახალი პროდუქტების/პროცესების რისკის შეფასება, რისკის კონტროლის თვით-შეფასება, ბიზნესი პროცესების უწყვეტობის გეგმის ტესტირება და ა.შ.

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები

რისკის მართვა ბანკის სტრატეგიის ხერხემალია. მის ეფექტურად განსახორციელებლად არსებითი მნიშვნელობა ენიჭება რისკებისა და განუსაზღვრელობების ადრეულ გამოვლენას. ბანკის მაჩვენებლებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს შემდეგმა ძირითადმა რისკებმა:

I ბანკური მოქმედი რეგულირების რისკი

ფინანსური ინსტიტუტები მკაცრად რეგულირდება და, ამდენად, მათზე რეგულირების რისკი მოქმედებს. დაფინანსებისა და სხვა გარიგებების პირობები და რეგულაციები კაპიტალის ადეკვატურობისა და სხვა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ონგარიში (გაგრმელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

გარკვეული კოეფიციენტების დაკამაყოფილებას მოითხოვს. ადგილობრივმა მარგულირებელმა, სებმა შემოიტანა კაპიტალის აღვევაურობის სქემა, რომლის მიხედვითაც მიმდინარე კაპიტალის მოთხოვნა რეგულირდება პირველი და მეორე პილარების ბუფერების საშუალებით.. გარდა ამისა, სებ-ს შეუძლია გონიერების მოთხოვნები მთელ სექტორს ან მის ცალკეულ ინსტრუმენტებს გაუზარდოს. ამდენად, ბანკის რენტაბელობა და ფინანსური მაჩვენებლები რეგულირების დამატებითმა ტურნამა, მათ შორის, კაპიტალის მაღალმა მოთხოვნამ, შეიძლება ეჭვეშ დააყენოს.

რისკის შემცირება

ფინანსური რისკების სამართვად ბანკს გააჩნია ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამართველო, რომელიც პირდაპირ დირექტორატის წინაშეა ანგარიშვალდებული და მირითადი პასუხისმგებლობა კვისრება რეგულირების მოთხოვნების დაგაყოფილების კუთხით. სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის აღვევაურობის კოეფიციენტების შესრულება ყოველთვიურ მონიტორინგს ექვემდებარება, რაზედაც ბანკი ამზადებს ანგარიშს სებ-ის ბუდალტრული აღრიცხვის წესების შესაბამისად.

2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კაპიტალიზაცია შეადგენდა 13.81% და 13.81%-ს ძირითად პირველად და მთლიან პროცენტ კაპიტალზე სებ-ის მიერ მოთხოვნილი 5.67% და 7.57%-ის შესაბამისად. ეს მონაცემები შესაბამის მარგულირებელ მინიმუმებს ბევრად აღემატება.

გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად ასაჯაროვებს მესამე პილარის განმარტების ანგარიში მოცემულ ინფორმაციას, რომელიც სებ-ის მართველობის #92/04 ბრძანებით („მესამე პილარის განმარტების მოთხოვნები კომერციული ბანკებისათვის“) განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად მზადდება.

2 ბანკზე მოქმედი კონცენტრაციისა და საკრედიტო რისკი

ბანკს მსხვილი ინდივიდუალური სესხები აქვს გაცემული მსესხებლებზე, რომელთა პოტენციურ დეფოლტს შეუძლია საკრედიტო ზარალის და მაღალი გაუფასურების ხარჯის გაზრდა გამოიწვიოს. ათ უმსხვილეს მსესხებლებზე გაცემული სესხების კოეფიციენტი მთლიანი სესხების პორტფელის 20.07%-ს შეადგებს. ასევე, არსებობს გარკვეული კონკრეტური სექტორების ცივლური ხასიათიდან მომდინარე ზეგავლენა. ამის გამო, ერთი მსხვილი მსესხებლის ან მცირე მსესხებლების დიდი კონცენტრაციის დეფოლტს შეუძლია მაღალი საკრედიტო რისკისა და გაუფასურების ხარჯების გამოწვევა. 20 უმსხვილესი მსესხებლზე გაცემული სესხების მოცულობა სესხების მთლიან პორტფელთან მიმართებაში შეადგენს 33.3%-ს .

რისკის შემცირება

ბანკის კლიენტების საკრედიტო ხარისხის შესაძლო ცვლილებებისა და პოტენციური ზარალის ადრეული იდენტიფიკაცია და საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აღმკვეთი ზომების დაგეგმვის მიზნით, საკრედიტო კომიტეტი მუდმივად ატარებენ კრედიტუნარიანობის ხარისხის შემოწმებას.

ბანკი საკრედიტო რისკებს აგრძელებს მართვს დარგობრივი ლიმიტების დაწესებით, მსესხებლის/მსესხებლების ჯგუფის რისკის პოზიციის განსაზღვრით, ვადაგადაცილებული სესხების მუდმივი მონიტორინგითა და იმგვარი რეზერვების შექმნით, რომლებიც ბანკს საშუალებას მისცემს, პოტენციურ ზარალს გაუკმალავდეს. ბანკს აგრძელებს გააჩნია ბიზნეს-სესხების საკრედიტო რეიტინგის სისტემა, რაც კონცენტრების დეფოლტის დონის წინასწარ დადგენას უზრუნველყოფს.

3 ლიკვიდობის რისკი ბანკის ოპერაციების თანმდევი ფაქტორი

ლიკვიდობის რისკი საზოგადოდ საბანკო ოპერაციების მახასიათებელია და მის დონეზე მრავალი ფაქტორი მოქმედებს. მათ შორისაა დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტი დამოკიდებულება ან მასთან წარდომის შეზღუდვა.

რისკის შემცირება

ლიკვიდობის რისკის შეფასების მიზნით, ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამართველო ზომავს და აანალიზებს მოკლევადიან, საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერიოდებზე შიდა პოლიტიკის

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

მიხედვით დაწესებული ლიმიტების ათვისების დონეს და, მათი დარღვევის შემთხვევაში, აცნობებს ALCO-ს, რომელიც, თავის მხრივ, გადაწყვეტილებას იღებს საკარისი ლიკვიდობის უზრუნველყოფაზე. ლიმიტები განისაზღვრება პერიოდების მიხედვით, ლიკვიდობის კუმულატიური გეპის მთლიან აქტივებთან ფარდობით. გარდა ამისა, დანერგილია და დაკვირვების ქვეშა ლიკვიდობის სხვა ინდიკატორები (ადრეული შეცვლის ინდიკატორები, ლიკვიდური აქტივების ფარდობა ვალდებულებებთან, სესხების ფარდობა აქტივებთან) ლიკვიდობის კრიზისის სამართვად შემუშავებულია სტრატეგიული გეგმა, რომელშიც გათვალისწინებულია კონკრეტული ქმედებები სხვადასხვა კრიზისების შემთხვევაში.

2020 წლის განმავლობაში ბანკს დაკამაყოფილებული ჰქონდა დასაშვები რისკის ყველა ლიმიტი, აგრეთვე, სებ-ის მიერ განსაზღვრული მინიმალური ლიკვიდობის მოთხოვნა. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი 115.5%-ს შეადგინდა.

კოვიდ-19 და მისი ზემოქმედება

კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული სირთულეების გამო, ბანკმა სწრაფად გაატარა ყველა აუცილებელი ზომა მთავრობის მიერ დაწესებული მითხოვების შესასრულებლად და თანამშრომელთა და კლიენტთათვის უსაფრთხო სამუშაო და მომსახურების გარემოს შესაქმნელად. ბანკმა შეიმუშავა საგანგებო მდგომარეობის სპეციალური გეგმა ყველა შესაძლო სცენარის შემთხვევაში, ყველა ფილიალის, დეპარტამენტისა და თანამშრომლის მობილიზების მიზნით.

ბანკი აღიჭურვა ყველა იმ ნივთით, რაც საჭიროა რუტინული თერმული სკრინინგის ჩასატარებლად და სამუშაო სივრცის სიუფთავისა და უსაფრთხოების დასაცავდ რეგულარული სანიტარიზაციის გზით. გარდა ამისა, უსაფრთხოების დადგნილი წესების მიხედვით, ბანკმა საჭირო ინვესტიციები განახორციელა დისტანციურ სამუშაო რეჟიმზე გადასასვლელად და ოფისში, საოპერაციო საქმიანობის უზრუნველსყოფად მხოლოდ რამდენიმე კრიტიკული თანამშრომელი დატოვა. თუმცა, ვიზუსის გავრცელების რისკის შესამცირებლად, ეს თანამშრომლებიც რეგულარულად იცვლებოდნენ. ბანკსა და მის ფილიალებს მუშაობა არ შეუწყვეტათ. გატარებულმა ზომებმა სამუშაოება მისცა ბანკს, გაერძელებინა კლიენტების მომსახურება და შენარჩუნებინა ფინანსური სტაბილურობა.

აღნიშნულ საქმიანობას უმნიშვნელო ზეგავლენა ჰქონდა ბანკის საოპერაციო ხარჯებსა და კაპიტალურ დანახარჯებზე.

წლის ბოლოსათვის კოვიდ-19-თან დაკავშირებულმა ხარჯებმა არ უნდა გადავარბოს ბანკის მთლიანი დაგეგმილი ხარჯების 1%-ს. გაუთვალისწინებელი ხარჯების წარმოქმნის ძირითადი ფაქტორებია:

- არსებული ინფრასტრუქტურის რეგულარული სანიტარიზაცია, პირბადეები, ხელთათმანები, თერმომეტრები, ა.შ.
- ტექნ.-გადაწყვეტილებები (MS Teams, Zoho, ა.შ.)
- ლეპტოპების ცვეთა (საჭირო მოწყობილობებზე ინვესტიციებმა შეადგინა დაახლოებით 160,000 ლარი).

პანდემიის გამოცხადების შემდეგ ბანკმა კლიენტებს საშეღავათო პერიოდი შესთავაზა. მათმა უმრავლესობამ შეთავაზებით ისარგებლა. ბანკი აქტიურად აკვირდება პორტფელის ხარისხს, რათა თავიდან იცილიოს ვადაცადაცილებული სესხების დაგროვება. საფრთხის ქვეშ მყოფ სეგმენტები (სასტუმრო, რესტორნები, უძრავი ქონების მართვა და მშენებლობა) მომუშავე კლიენტები, რომლებიც საგრძნობი რისკის ქვეშ არიან, გაუფასურებაზე ინდიკირდულურად ფასდებიანთას 9-ის შესაბამისად.

ბანკის მეთოდოლოგიის თანახმად, ყველა აქტივის ფასს 9-ის კლასიფიკაციის კატეგორიის დასადგენად გამოიყენება SPPI ტესტი. ამ მეთოდოლოგიის შესაბამისად, ბანკი აქტივებს გაუფასურებას არიცხავს კოვიდ-19-ის ზემოქმედების გათვალისწინებით. გაუფასურების შესაფასებლად გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ მოწიდებული მაკრო-სცენარები. გაუფასურებაში გათვალისწინებული უნდა იყოს სხვადასხვა მაკრო-ინდიკატორზე, მათ შორის უძრავი ქონების ფასებზე კოვიდ-19-ის უარყოფითი ზემოქმედება.

სესხების პორტფელის ხარისხზე კრიზისის გრძელვადიანი ზემოქმედების შესაფასებლად ბანკმა ჩაატარა სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად რამდენიმე სტრეს-ტესტი, რომელმაც მოიცავა მთლიანი კორპორაციული და სამუალო ზომის სეგმენტი. შედეგად, სებ-თან ანგარიშგების მიზნებისათვის რეზერვირების განკვეთი გაიზარდა კლიენტის პოტენციური სისუსტის მიხედვით. მარტივულირებლის მოთხოვნების თანახმად, საკმარისად მკაცრი მიდგომა

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

გამოყენებული იყო საცალო სექტემბრი რეზერვების დასადგენად, რისი მეთოდოლოგიაც დაეფუძნა სესხების ვადაგადცილების/რესტრუქტურიზაციისა და კლიენტების ინდივიდუალური ანალიზის შედეგებს.

კერძოდ, კოვიდ-19-თან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის შესაფასებლად, ბანკმა ჩაატარა სტრეს-ტესტები, რომელიც 2020 და 2021 წლების განმავლობაში ეკონომიკის შემცირებას, ხოლო 2022 წლიდან ეკონომიკის ადგენის სცენარებს ეფუძნება. სტრესის პარამეტრები განსხვავებული იყო ეკონომიკის სექტორის მიხედვით და მეტი საფრთხის ქვეშ მყოფ სექტორებზე გამოყენებული იყო სტრესის უფრო მაღლი მაჩვენებელი (სასტუმროები, რესტორნები,, უძრავი ქონების მართვა, მშენებლობა).

ბანკს მნიშვნელოვანი რეზერვი აქვს შექმნილი მომავალი შოკების შთანთქმისა და დამატებით ეკონომიკურ განუსაზღვრელობებთან გამკლავების მიზნით. სებ-ის სტანდარტით პანდემიამდებული რეზერვის ოდენობა პირველ კვარტალში 126%-ით გაიზარდა, რამაც თავის მხრივ, იმოქმედა ფასს შედეგზე, რადგან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება გაიზარდა.

კოვიდ-19-ის გავრცელების მიუხედავად, ბანკს საკმარისი ლიკვიდობა გააჩნდა პანდემიურ სიტუაციასთან გასამკლავებლად. ბანკმა შექმნა ბუფერები, რომლებიც დახმარა ძლიერი ლიკვიდური პოზიციის შენარჩუნებაში, საქმიანობის სტანდარტურა დაგრძელებასა და მარეგულირებელი მოთხოვნების დაკავშირებილებაში, როგორებიცაა ლიკვიდობის გადაფრვის კოეფიციენტი, საშუალო ლიკვიდობა, წმინდა სტანდარტი დაფინანსების კოეფიციენტი კოვიდ-19-ის გავრცელების შემდეგ. ლიკვიდობასთან დაკავშირებული მიზნით ბანკს ერთგული ბანკისა თუ მთავრობისთვის არ მიუმართავს. გარდა ლიკვიდობის პოზიციის რეგულარული ანალიზისა, ბანკი ატარებდა ლიკვიდობის სტრეს-ტესტებს, რომლებიც ითვალისწინებდა ლიკვიდობის პოზიციის შემოწმებას სხვადასხვა სტრესის სცენარის პირობებში (ანაბრების გადინება, დაფინანსების ფასების ზრდა ან დაფინანსების შეკვეცა და ლარის გაუფასურების ეფექტი). დამფუძნებელი მზადყოფნას გამოითქმას, დაეხმაროს ბანკს აუცილებლობის შემთხვევაში. ბანკს არ აქვს ისეთი ფინანსური კოვენანტები, რომელთა შესრულება ლიკვიდობის კრიზისის დროს საფრთხის ქვეშ დადგება.

სებ-მა შეამცირა მარეგულირებელი წნევი ბანკებზე, რაც აისახა კაპიტალისა და ლიკვიდობის მოთხოვნებზე:

- გამოიცა შედავათი (waiver) ლარში ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტზე (პანდემიამდელი მოთხოვნა - 75%)
- კომბინირებული ბუფერი შემცირდა 2.5%-დან 0%-მდე
- პილარ 2-ის მოთხოვნა პირველი დონის საბაზო კაპიტალზე შემცირდა 2.39%-დან 1.17%-მდე
- პილარ 2-პირველი დონის კაპიტალი შემცირდა 3.19%-დან 1.57%-მდე
- მარეგულირებელი კაპიტალის მოთხოვნა შემცირდა 7.21%-დან 5.03%-მდე.

ამჟამად ბანკს საკმარისი კაპიტალი გააჩნია მარეგულირებელი მოთხოვნების დასკმაყოფილებლად. გარდა ამისა, ის აქტიურად მუშაობს დაფინანსების წარმოების გამრავალფეროვნებაზე. მთლიანობაში, ბანკმა მოახერხე კველა მარეგულირებელი და შიდა მოთხოვნის შესრულება.

ბანკის პოზიცია ძლიერია, მას აქვს საკმარისი კაპიტალის, დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რესურსები და მიზნად ისახავს ამ მდგომარეობის შენარჩუნებას. იგი კვლავაც თანამშრომლის საქართველოს მთავრობასთან და ეროვნულ ბანკთან ერთად ამ პროცესის მართვის მიზნით სათანადო ზომების მისაღებად.

ადამიანური რესურსების მართვა

ბანკის მენეჯმენტი მადალი ეთიკური სტანდარტებით, ფასეულობებითა და ადამიანის უფლებებით ხელმძღვანელობს და თავის თანამშრომლებს ხელს უწყობს ერთიმეორისა და კლიენტების, პარტნიორებისა და საზოგადოების მიმართ სანდო და პასუხისმგებლადან მიღდომით მოქმედებაში. ბანკში მოქმედებს რამდენიმე შიდა პოლიტიკა და პროცედურა, რომელთა აღსრულება ყურადღებით კონტროლილდება.

კოვიდ-19-ის გავრცელების გამო, ბანკის საოფისე თანამშრომლების უმრავლესობა დისტანციური მუშაობის რეჟიმზე გადავიდა. მათ ტექნიკური მხარდაჭერა მიეწოდებოდა კიბერ-უსაფრთხოების ზომების თვალსაზრისით. ფრონტ-ოფისმა საქმიანობა გააგრძელა ჩვეული რეჟიმით სამთავრობო რეგულაციების შესაბამისად, პერსონალისა და კლიენტების ჯანმრთელობის უზრუნველსაყოფად.

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ეთიკისა და ქცევის კოდექსები - არეგულირებს თანამშრომელთა უფლება-მოვალეობებს და აწესებს ურთიერთობათა ნორმებსა და პრინციპებს. ბანკი თავის დაქირავებულ პირთაგან მუდმივად მოღლის პატიოსან და ობიექტურ ქცევას და ყველა კანონის პრინციპისა და სულისკვეთების დაცვას. ყველა თანამშრომელს ევალება სამუშაო გარემოში დევნის, დისკრიმინაციის (გენდერის, ასაკის, ფიზიკური უნარებზე დუღულობის თუ რელიგიური შეხედულებების) თუ მიუღებელი საქციელის აღმოფხვრის უზრუნველყოფა. ბანკის ეთიკის კოდექსისა და ქცევის კოდექსის დაცვას აკონტროლებს პერსონალის სამართველო. პერიოდულ აუდიტს, ასევე, ატარებს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი. მისი მიზანია აღნიშნული პოლიტიკების დარღვევის ან მათგან გადაცდომის შემთხვევების გამოვლენა.

პერსონალის შრომის ორგანიზების სისტემა ეფუძნება საქართველოს შრომით კანონმდებლობას, კანონს კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ და საქართველოს ეროვნული ბანკის სხვა მარეგულირებელ აქტებს.

პერსონალის მართვის პოლიტიკა მოიცავს შემდეგ ძირითად სფეროებს:

- საორგანიზაციო სტრუქტურის გაუმჯობესება, ადამიანური რესურსების დაგეგმვა;
- თანამშრომელთა შერჩევა და თანამდებობებზე განაწილება;
- პერსონალის ტრენინგი და განვითარება;
- უფლებამოსილებათა მართვა და თანამშრომელთა მოტივაცია, სამუშაოს ანაზღაურება;
- კორპორაციული კულტურის ფორმირება და თანამშრომელთა სოციალური მსარდაჭერა.

წახალისების ახალი გამჭვირვალე და მოქნილი სისტემა ითვალისწინებს კვარტლური წამახალისებელი პრემიების გაცემას ბანკის ერთანი ამოცანების დაძლევის პროცესში პერსონალის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. პრემია დამოკიდებულია წმინდა მოგების თვალსაზრისით გეგმების შესრულებაზე. 2020 წლის განმავლობაში პრემიები გაიცა ორი კვარტლისა და წლიური შედეგების გამო, რაც ბანკის ფინანსურ შედეგებს შეესაბამებოდა.

ბანკის შიდა პოლიტიკის შესაბამისად, თანამშრომლებზე ფინანსური დახმარება გაიცემა ფეხმიმობის, მშობიარობისა და ბავშვზე ზრუნვისათვის.

2020 წელს ბანკის სხვადასხვა სტრუქტურული დანაყოფის მონაწილეობით, ბანკის საცალო ქსელის ოპერატორები და საოპერაციო ნალი ფულის სერვისების თანამშრომლები აქტიურად იყენენ ჩართულები მომსახურების ხარისხის ამაღლებასა და გაყიდვების უნარების განვითარებაში.

ბანკის თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს რამდენიმე საგანმანათლებლო ღონისძიებაში, ფორუმსა და კონფერენციაში, რომელიც სხვადასხვა კომპანიის, მათ შორის, სემ-ისა და დამფუძნებელი ბანკის ორგანიზებით მოეწყო.

კორპორაციული ბასუსისმგებლობა

2020 წლის განმავლობაში ბანკმა მონაწილეობა მიიღო შემდეგი პირების მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში:

- ასოციაცია „კათარზისი“ - არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც სოციალურად დაუცველ მოქალაქეებს ეხადება - იანვრის რამდენიმე დღის განმავლობაში უფასო სადილის დაფინანსება (ზესტაფონი).
- ბანკმა სახსრები შესწირა მთავრობის კოვიდ-19-ის შესაჩერებლად შექმნილ ფონდში, რომელიც მარტში შეიქმნა ვირუსით გამოწვეული ზარალის შესამცირებლად.

შელმძღვანელობის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება „ხალიკ ბანკი საქართველო“-ს („ბანკი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, აღნიშნული დღით დასრულებული წლის მოგებაზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მომრაობის ანგარიშებს და ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართულ შენიშვნებს, ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მირთადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მომრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში ‘აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე’. ჩვენ ვმოქმედებდით ბანკისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტრთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საჭირო დოკუმენტი, ‘პროფესიონალ ბუღალტრთა ეთიკის კოდექსი’ (პბევ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შესაბამებოდა როგორც პბევ კოდექსის, აგრეთვე, აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ხელმძღვანელობას. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას მმართველობით ანგარიშში, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტის ღონისძიებებთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს სხვა ინფორმაციის გაცნობას და ამ პროცესში იმის დადგენას, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის პროცესში მოპოვებული ინფორმაციის არსებითად შესაბამო ან სხვაგვარად არსებითად მცდარი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავაკვნით, რომ ამ სხვა ინფორმაციასთან არსებითი სახის შესაბამობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულები ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მომზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამაზადებლად. რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ბანკის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის

შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ბანკის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური აღტერნატივა.

ბანკის მართვასა და ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გაცემა აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალისზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოვლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე, შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ კონორმიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ იდენტიფიცირებას ვუკეთებთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვეგომავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალისზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგნას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპს საფუძველზე წარმოების შესაფერისობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე გამოვთქვამთ მოსაზრებას, არსებობს თუ არ არსებოთი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვევებ დააყენოს ბანკის უნარი, უწყვეტად გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულები ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყველადება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირებას. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ბანკი აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, მინარესსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგებაში, შესაბამისი ტრანზაქციებსა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარჯებს.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს მმართველობის ანგარიში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით აზრით, აუცილებელია ისეთი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის გასარკვევად, თუ რამდენად არის მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და შეიცავს თუ არა ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ინფორმაციას.

ჩვენ პროცედურები შევარჩიეთ და შევასრულეთ ჩვენი შეფასების საფუძველზე, მათ შორის, გამოკითხვის, ანალიზისა და დოკუმენტაციის გადნობის, ბანკის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შედარების გზით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადაანგარიშებისა და შედარების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშში მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია ყველა არსებით ასპექტში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაციის შესაბამისია.

სტიუარტ ლეიტონი
შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით

თბილისი, საქართველო
2021 წლის 2 მარტი

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
აქტივები:			
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	43,032	35,251
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	7	50,364	33,686
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		862	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	516,327	420,972
ინვესტიციები კაპიტალში		54	54
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	9	17,293	14,170
ძირითადი საშუალებები*	10	16,753	15,630
არამატერიალური აქტივები		4,464	3,571
მოგების მიმღენარე გადასახადი		1,115	-
სხვა აქტივები	11	17,760	4,792
სულ აქტივები		668,024	530,023
ვალდებულებები:			
გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	12	313,537	260,574
კლიენტების დეპოზიტები	13	186,304	110,379
საიჯარო ვალდებულება*	14	2,654	2,049
ანარიცხები	15	853	211
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	23	3,158	3,054
სუბირინირებული სესხი	15	32,862	28,777
სხვა ვალდებულებები	16	2,880	1,763
სულ ვალდებულებები		542,248	406,807
კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	17	76,000	76,000
გადაფასების რეზერვი		1,983	1,596
გაუნაწილებელი მოგება		47,793	45,620
სულ კაპიტალი		125,776	123,216
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		668,024	530,023

* ძირითადი საშუალებები მოიცავს იჯარის მიხედვით აქტივის გამოყენების უფლებას და განმარტებულია შენიშვნაში 10.

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
გენერალური დირექტორი

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

18-85 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

**მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)**

	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით	18	39,943	37,818
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	18	1,094	2,512
საპროცენტო ხარჯი	18	(14,340)	(15,811)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე გაუფასურების დანაკარგები პროცენტიან აქტივებზე	18	26,697	24,519
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	19	(11,696)	(270)
		15,001	24,249
საკომისიო შემოსავლები	20	1,901	2,088
საკომისიო ხარჯები	20	(1,860)	(1,772)
კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე დანაკარგების მოდიფიკაცია		(837)	-
წმინდა (ზარალი)/მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფანძნებურ აქტივებზე		(1,232)	319
წმინდა მოგება სავალუტო ოპერაციებზე	21	3,382	1,044
გაუფასურების დანაკარგები უპროცენტო აქტივებზე	19	(72)	(461)
ანარიცხების (შექმნა)/ადგენა	19	(642)	62
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		640	1,280
საოპერაციო შემოსავალი		15,641	25,529
სხვა შემოსავალი		220	106
საოპერაციო ხარჯები	22	(13,673)	(12,738)
მოგება მოგების გადასახადამდე		2,188	12,897
მოგების გადასახადის ხარჯი	23	(33)	(1,625)
წლიური მოგება		2,155	11,272
სხვა სრული შემოსავალი:			
შემდგომში მოგება-ზარალში არარევლასიფიცირებული ერთეულები: მოგება ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	10	476	-
ძირითადი საშუალებების გადაფასებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი		(71)	-
სხვა სრული შემოსავალი მოგების გადასახადის გარეშე		405	-
სულ სრული შემოსავალი		2,560	11,272

დირექტორატის სახელით:

**ნიკოლოზ გეგუჩიაძე
გენერალური დირექტორი**

**გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი**

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

18-85 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
1 იანვარი, 2019	62,000	1,614	34,330	97,944
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	14,000	-	-	14,000
პერიოდის მოგება	-	-	11,272	11,272
გადაფასების რეზერვის გამოთავისუფლება				
გადაფასებული აქტივების ცვეთის გამო	-	(18)	18	-
31 დეკემბერი, 2019	76,000	1,596	45,620	123,216
პერიოდის მოგება	-	-	2,155	2,155
გადაფასების რეზერვის გამოთავისუფლება				
გადაფასებული აქტივების ცვეთის გამო	-	(18)	18	-
სხვა სრული შემოსავალი, მოგების				
გადასახადის გარეშე	-	405	-	405
31 დეკემბერი, 2020	76,000	1,983	47,793	125,776

დირექტორატის სახელით:

**ნიკოლოზ გეგუჩაძე
გენერალური დირექტორი**

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

**გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი**

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

18-85 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი	35,412	40,222	
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი	(11,811)	(21,209)	
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალიზებული მოგება	495	1,417	
მიღებული საკომისიო შემოსავალი	1,901	2,088	
გადახდილი საკომისიო ხარჯი	(1,860)	(1,125)	
მიღებული სხვა შემოსავალი	220	105	
გადახდილი საოპერაციო ხარჯები	(11,870)	(11,694)	
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე	12,487	9,804	
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება			
საოპერაციო აქტივების (ზრდა)/კლება:			
ფულის სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	(9,038)	(4,787)	
მითხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,130	(48)	
კლიენტების გაცემული სესხები	(48,300)	289	
სხვა აქტივები	(13,353)	(2,017)	
საოპერაციო ვალდებულებების (კლება)/ზრდა:			
გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(10,750)	6,505	
კლიენტების დეპოზიტები	65,611	20,559	
სხვა ვალდებულებები	497	(1,659)	
ნალი ფულის (გადინება)/შემოდინება ოპერაციებიდან	(1,716)	28,646	
გადახდილი მოგების გადასახადი	(1,115)	(476)	
წმინდა ნალი ფულის (გადინება)/შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან	(2,831)	28,170	
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
მირითადი საშუალებების შეძენა	10	(1,246)	(1,312)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია		50	26
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,307)	(184)
შემოდინება სავალო ფასან ქაღალდებით ინვესტიციებიდან		2,757	2,644
სავალო ფასან ქაღალდებით ინვესტიციების შეძენა		(5,684)	-
წმინდა ნალი ფულის (გადინება)/შემოდინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(5,430)	1,174
ფულადი სახსრების მოძრაობა ფინანსური საქმიანობიდან			
ჩვეულებრივი აქციების გამოშევა			14,000
შემოდინება დამუშავებლისგან აღებული სესხებიდან*	12	367,358	215,938
დამუშავებლისგან აღებული სესხების დაფარვა*	12	(345,833)	(294,800)
შემოდინება დამუშავებლის ანაბრებიდან*	12	119,847	184,912
დამუშავებლის ანაბრების დაფარვა*	12	(126,650)	(139,591)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	14	(938)	(582)
წმინდა ფულადი სახსრების შემოდინება/(გადინება) ფინანსური საქმიანობიდან		13,784	(20,123)
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულისა და ფულის ექვივალენტებზე		2,258	1,154
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		7,781	10,375
ფული და ფულის ექვივალენტები, წოის დასწების	6	35,251	24,876
ფული და ფულის ექვივალენტები, წოის მოლოს	6	43,032	35,251

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგურაძე
გუნდურალური დირექტორი

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი მუსიკოლტური

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

2021 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

18-85 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(პასობით ლარში)

1. ორგანიზაცია

ხალიკ ბანკი საქართველო („ბანკი“) არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქართველოში დარეგისტრირდა 2008 წლის 29 იანვარს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის #0110246 გრენალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, ფასანი ქაღალდებითა და უცხოური ვალუტით გაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, კოსტავას ქუჩა #74. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს გააჩნდა რვა ფილიალი საქართველოში.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მიერ გამოშვებულ აქციებს ფლობდა შემდეგი აქციონერი:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
პირველი დონის აქციონერი:		
სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკი“	100%	100%
სულ	100%	100%

სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის“ ძირითადი აქციონერები არიან სს ჰოლდინგი ალმექსი და სს გაერთიანებული აკერტულირებული საპენსიო ფონდი. სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის საზოლოო მფლობელები არიან ტიმურ კულიმაივი და დინარა კულიმაივა.

ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცდა 2021 წლის 2 მარტს დირექტორატის მიერ.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობის ანგარიში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საქართაშორისო სტანდარტების ("ფასს") შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს მოქმედ საწარმოს და გაარმელებს მუშაობას ახლო მომავალში. ამ დაშვების გაკეთებისას, მენეჯმენტმა გაითვალისწინა ბანკის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და წვდომა ფინანსურ რესურსებზე.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიმდინარე ვალდებულებები მიმდინარე აქტივებს აჭირდებდა 16,240 ათასი ლარით, ხოლო 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე აქტივები მიმდინარე ვალდებულებებს აჭარბებდა 1,571 მილიონი ლარით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ნაღდი ფულის გადინება იყო 2,831 ათასი ლარი, ხოლო 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ნაღდი ფულის შემოდინება იყო 28,170 ათასი ლარი.

გარდა ამისა, ბანკის ოპერაციებზე უარყოფითად იმოქმედა კოვიდ-19-ით გამოწვეულმა კონომიკურმა სიტუაციამ. შედეგად, 2021 წლის ფინანსური პრიონოზი გადაიხედა. წმინდა მოგება შემცირდა 9,117 ათასი ლარით, სესხე დანაკარგის განაკვეთი წინა წელთან შედარებით 1.81%-დან 3.73%-მდე გაიზარდა, ხოლო სესხების საკრედიტო ხარისხი გაუარესდა.

16,240 ათასი ლარის ოდენობის ლიკვიდობის დეფიციტი გამოწვეულია კლიენტებისნ მიღებული იმ მოთხოვნამდე დეპოზიტებით, რომლებიც ერთ თვემდე ვადიანობის კატეგორიაში შედის. ბანკის ისტორიული მაჩვენებლების მიხედვით, წლის განმავლობაში კლიენტები ბანკში საშუალოდ დეპოზიტების ნახვას ინარჩუნებენ.

ფულადი ნაკადების უარყოფითი მაჩვენებელი მიღებულია იმის გამო, რომ გრძელვადიანი აქტივების დასაფინანსებლად მოკლევადიანი სახსრებია გამოყენებული. აღებული სესხების უმეტესობა მიღებულია

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დამფუძნებლისგან, აუცილებლობის შემთხვევაში შესაძლებელია მათი რესტრუქტურიზაცია.
დამფუძნებელი, ანუ სს „ყაზახეთის სასალხო ბანკი“ მზადყოფნას გამოთქვამს, გააგრძელოს ბანკის
ოპერაციების დაფინანსება, ეს ვალდებულება 2020 წლის განმვლობაში გამოიხატა ფინანსების
განთავსებული დეპოზიტებისა და კლიენტებზე გაცემული სესხების სახით. გარდა ამისა, ბანკმა მიიღო 2021
წლის 16 თებერვლით დათარიღებული მხარდაჭერის წერილი, რომელშიც დამფუძნებელმა განაცხადა, რომ
მზადა, მხარი დაუჭიროს ბანკის ოპერაციებს.

ბანკის მეწეჯმენტი დაწმუნებულია, რომ არსებული პროგნოზებისა და ზომების საფუძველზე, ბანკს
საკმარისი სახსრები აქვს განჭირებული მომავალში საქმიანობის გასაგრძელებლად.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ისტორიული დირექტორის საფუძველზე, გარდა იმ ზოგიერთი
ქონებისა, რომელიც ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აისახება გადაფასებული ღირებულებით,
როგორც ეს განმარტებულია ქვემოთ.

ისტორიული ღირებულება საზოგადოდ ეფუძნება საქონელსა და მომსახურებაში გადახდილი
ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რომლესაც გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის არსებულ
თანმიმდევრულ ტრანზექციაში პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდიდა ვალდებულების
გასხვისებისთვის, იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება ან მისი გამოთვლა
შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლისას, ბანკი ითვალისწინებს ამ აქტივის ან
ვალდებულების მახასათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასათებლებს გაითვალისწინებდნენ
აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას, გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ
ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულება გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით აღნიშნულ საფუძველზე
დაყრდნობით განისაზღვრება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულების საზომი იყოფა 1-ელი,
მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ სამართლიანი ღირებულების რომელი
კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად
სამართლიანი ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან
ვალდებულებებზე დადგენილი ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია
გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში
მოცემული დადგენილი ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადა მოცემული აქტივის ან
ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ბანკი რეგისტრირებულია საქართველოში და ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს ქართული
კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესაბამისად.

ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის
ანგარიშის თარიღიდან 12 თვეს განმავლობაში (მიმდინარე) და 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში
(გრძელვადიანი) მისაღები და გადასახდელი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი
წარმოდგენილია შენიშვნაში #27.

ფუნქციონალური გალუტა

ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში შეტანილი ელემენტები იზომება იმ კონომიკური გარემოს ვალუტის
გამოყენებით, რომელშიც ბანკი ახორციელებს თავის საქმიანობას ("ფუნქციონალური ვალუტა").
ფუნქციონალური ვალუტა ბანკის აქციონერებისათვის არის ქართული ლარი. ბანკის ფინანსური

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ლარში. ყველა ღირებულება დამრგვალებულია ათასობით ლარამდე, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომა სხვაგარად არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშმი ასახება წმინდა ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს გააჩნია იურიდიულად აღსრულებადი უფლება, ურთიერთგაქითოს ზემოსხენებული თანხები და განზრახული აქვს წინდა ღირებულებით აღრიცხვა ან სურს ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაციი და ვალდებულების დაფარვა. შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშმი არ გაიქვითება, თუ ეს არ არის სავალდებულო ან ნებადართული რომელიმე საბუღალტრო სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით და შესაბამისად განმარტებული ბანკის საბუღალტრო პოლიტიკაში.

ძირითადი საალოიცხვო პოლიტიკები აღწერილია შენიშვნაში 4.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

მიმდინარე წელს ბანკმა გამოიყენა საბჭოს მიერ გამოშვებული ფასს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების შემდეგი შესწორებები, რომლებიც ძალაშია 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. მათ გამოიყენებას არ ჰქონია რაიმე საგრძნობი ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებულ თანხებზე.

ამოსავალი საპროცენტო
განაკვეთის რეფორმა
ფასს 9 და ფასს 7
სტანდარტების შესწორება

2019 წლის სექტემბერში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსხვა „ამოსავალი საპროცენტო განაკვეთის რეფორმა“ (შესწორება სტანდარტებში ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7). აღნიშნული შესწორებებით შეიცვალა ჰექირების აღრიცხვის კონკრეტული მოთხოვნები, რომელთა მიხედვით, დაშებულია, ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ჰექის აღრიცხვა გაგრძელდეს განუსაზღვრელობის პერიოდში, სანამ მოქმედი ამოსავალი საპროცენტო განაკვეთების მოქმედების ქვეშ მყოფი ჰექირებული ერთეულები ან ჰექირების ინსტრუმენტები შეიცვლება ამოსავალი საპროცენტო განაკვეთის მიმდინარე რეფორმის შედეგად.

ეს შესწორებები არ ეხება ბანკს, რადგან იგი რისკის ქვეშ მყოფ ამოსავალ საპროცენტო განაკვეთებზე ჰექირების არ აღრიცხავს. შესაბამისად, აღნიშნული შესწორებების გამოყენება ზეგავლენას არ ახდენს ბანკის 2020 წლის 31 დეკემბრს დასრულებული პერიოდის ბუღალტრულ აღრიცხვაზე.

კოვიდ-19-თან
დაკავშირებული ქირის
შეღავათები
შესწორება სტანდარტში ფასს
16

ამ შესწორებებით აგრეთვე შემოვიდა ფასს 7 სტანდარტით გათვალისწინებული განმარტების ახალი მოთხოვნები, რომლებიც ჰექირების ისეთ ურთიერთობებს ეხება, რომლებზეც ვრცელდება ფასს 9 სტანდარტის შესწორებით შემოტანილი გამონაკლისები. 2020 წლის მაისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსხვა „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შეღავათები“ (შესწორება სტანდარტში 16), რომლითაც მოიგარებს მიეც საშუალება, აღრიცხონ კოვიდ-19-ით პირდაპირ გამოწვეული ქირის დათმობა ფასს 16 სტანდარტში შეტანილი პრაქტიკული შეღავათის საშუალებით. ეს უკანასკნელი მოიგარეს საშუალებას აძლევს, სურვილის შემთხვევაში, არ შეაფასოს, არის თუ არა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის დათმობა იჯარის მოდიფიკაცია. მოიგარე, რომელიც ამ შეღავათით ისარეგებლებს, კოვიდ-19-ით გამოწვეულ ქირის დათმობით მიღებული საიჯარო გადახდის ნებისმიერ ცვლილებას აღრიცხავს ფასს 16 სტანდარტის გამოყენებით, ისე, თითქოს ცვლილება იჯარის მოდიფიკაციას არ წარმოადგენდეს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ფასს სტანდარტების
კონცეპტუალური ჩარჩოს
მითითებათა შესწორებები

ჯგუფმა „ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებათა შესწორებებში“ შესული შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. ეს შესწორებები მოიცავს ზეგავლენის ქვეშ მყოფი სტანდარტების შესწორებას ისე, რომ მათში მითითება მოცემული იყოს ახალ კონცეპტუალურ ჩარჩოზე. თუმცა, მითითებები განახლებული ყველა შესწორებაზე არაა. ზოგიერთი შემთხვევაში განახლებული ისახავს მხოლოდ იმის ჩვენებას, თუ კონცეპტუალური ჩარჩოს რომელ ვარიანტზე მითითება (2001 წლის სტანდარტების საბჭოს მიღებული ბუღალტრული აღრიცხვის სერთაშორისის სტანდარტების კომიტეტის ჩარჩოზე, 2010 წლის სტანდარტების საბჭოს ჩარჩოზე თუ 2018 წლის ახალ, გადამუშავებულ ჩარჩოზე) ან იმის ჩვენებას, რომ სტანდარტში მოცემული განსაზღვრებები არ განახლებულა კონცეპტუალური ჩარჩოს გადამუშავებული ვარიანტის შესაბამისად. შესწორებები ეხება სტანდარტებს ფასს 2, ფასს 3, ფასს 6, ფასს 14, ბასს 1, ბასს 8, ბასს 34, ბასს 37, ბასს 38, ფასკ 12, ფასკ 19, ფასკ 20, ფასკ 22 და სიკ-32.

შესწორება სტანდარტში ფასს 3
- ბიზნესის განსაზღვრება

ჯგუფმა ფასს 3 სტანდარტის შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები განმოიტავს, რომ თუმცა ბიზნესს ჩვეულებრივ ახასიათებს პროდუქტის წარმოება, პროდუქტის არსებობა არ არის აუცილებელი პირობა, რომ საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირებული კომპლექტი ბიზნესად ჩაითვალოს. იმისათვის, რათა აქტივებისა და საქმიანობათა შემენილი კომპლექტი ბიზნესად ჩაითვალოს, მასში მოცემული უნდა იყოს, სულ მცირე, შემავლი მასალა და არსებითი ხასიათის პროცესს და ეს ორივე მნიშვნელოვნად უნდა აფართოებდეს პირის უნარს, შექმნას პროდუქტი. შესწორებებით უქმდება იმის შეფასების აუცილებლობა, აქვთ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს უნარი, ჩანაცვლონ არარსებული შემავალი მასალები ან პროცესები და გაგრძელონ პროდუქტის წარმოება.

შესწორებებში აგრეთვე მოცემულია დამატებითი მითითებები, რომლებიც პირს ეხმარება იმის დადგენაში, შეძინ. თუ არა არსებითად შინაარსობრივი პროცესი.

შესწორებებით ანგარიშგებაში შემოდის არჩევითი კონცენტრაციის ტესტი, რომელიც გამარტივებული წესით ამოწმებს, არის თუ არა საქმიანობებისა და აქტივების შემენილი კომპლექტი ბიზნესი. ამ ტესტის მიხედვით, საქმიანობებისა და აქტივების შემენილი კომპლექტი ბიზნესი არაა, თუ შემენილი მთლიანი აქტივების არსებითად მთელი სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ ხილულ აქტივში ან მსგავსი აქტივების ერთ ჯგუფში.

შესწორებები პროსპექტიულად გამოიყენება ყველა იმ ბიზნეს-კომბინაციასა და აქტივების შესყიდვაზე, რომელთა შესყიდვის თარიღია 2020 წლის 1 იანვარი ან მისი შემდგომი თარიღი.

შესწორება სტანდარტებში ბასს 1
1 და ბასს 8 - არსებითობის
განსაზღვრება

ჯგუფმა ბასს 1 და ბასს 8 სტანდარტებში შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები უფრო გასაგებს ხდის ბასს 1 სტანდარტში მოცემულ არსებითობის განსაზღვრებას და არ ისახავს მიზნად ფასს სტანდარტებში არსებითობის ფუნდამენტური პრინციპის შეცვლას. ახალ განსაზღვრებაში შესულია არსებითი ინფორმაციის არაარსებითი ინფორმაციით „მიჩქმალის“ ცნება.

არსებითობის მომხმარებელზე მოქმედი დონე შეიცვალა და „შესაძლოა ზეგავლენა იქონიოს“ ფრაზა ჩანაცვლდა ფრაზით „გონივრულად მოსალოდნელია, ზეგავლენა იქონიოს“.

ბასს 8 სტანდარტში არსებითობის განსაზღვრება ჩანაცვლდა ბასს 1 სტანდარტში მოცემული არსებითობის განსაზღვრებაზე მითითებით. გარდა ამისა, თანმიმდევრულობის დასაცავად, სტანდარტების საბჭომ აგრეთვე შესწორება შეიტანა სხვა სტანდარტებსა და „კონცეპტუალარი ჩარჩოს“ სხვა პარაგრაფებში, რომლებშიც იმთავითვე იყო მოცემული

სააქციო საზოგადოება ხალიც ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

„არსებითის“ განსაზღვრება ან რომლებშიც გამოყენებული იყო ტერმინი „არსებითი“.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ მაღაში ჯერ არშესული ფასს-ები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისათვის ბანკი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ მაღაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

ფასს 17

ფასს 10 და ბასს 28 (შესწორება)

შესწორება სტანდარტში ბასს 1

შესწორება სტანდარტში ფასს 3
შესწორება სტანდარტში ბასს 16

შესწორება სტანდარტში ბასს 37

წლიური შესწორებები - ფასს სტანდარტების 2018-
2020 წლების ცილი

სადაზღვევო კონტრაქტები

აქტუალის გაყიდვა ან შეწირვა ინვესტორსა და მის

მეცნიერების ერთობლივ საწარმოს შორის

ვალდებულებათა კლასიფიკაცია მიმდინარე ან

გრძელვადან ვალდებულებებდ

მითითება კონცეპტუალურ ჩარჩოზე

ძირითადი საშუალებები - დაგეგმილ

გამოყენებამდე მიღებული შემოსავალი

მმარტ კონტრაქტები - კონტრაქტის შესრულებასთან

დაკავშირებული ხარჯი

შესწორებები სტანდარტში ფასს 1 - ფინანსური

ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების

პირველად გამოყენება, ფასს 9 - ფინანსური

ინსტრუმენტები, ფასს 16 - იჯარა და ბასს 41 -

სოფლის მეურნეობა

ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტების ამოქმედება მნიშვნელოვან ზეგავლენას მოახდენს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში.

4. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ქვემოთ აღწერილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკის პრინციპები:

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება შემდეგ ერთეულებს:

- შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები. მათ შემთხვევაში ბანკი კრედიტზე შესწორებულ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთის იყენებს ფინანსური აქტივის საწარმოების აღიარებისას დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ იყო შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები, მაგრამ შემდგომ გაუფასურდა. მათ შემთხვევაში ბანკი ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთის იყენებს ფინანსური აქტივის შემდგომ საანგარიშებო პერიოდებში დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სასსრების შემოდინების ზუსტ დისკონტირებას ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების სავარაუდო სასარგებლო მოხსარების პერიოდის ამოწურვამდე ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლისას ბანკი მხედველობაში იღებს მოსალოდნელ ფულად სასსრებს, ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობის გათვალისწინებით, გარდა სესხის დანაკარგებისა. გამოთვლაში შედის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, რომლებიც წარმოადგენს

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, ასევე ტრანზაქციის ხარჯებსა და სხვა პრემიუმებსა თუ დისკონტებს.

საკომისიო შემოსავლების აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოშობის საკომისიო შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად გადავადდება და აღიარდება, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტობა.

როდესაც სავარაუდოა, რომ სავალო ვალდებულება გამოიწვევს კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმებას, სავალო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღირიცხება, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტობა, თუ სავარაუდო არ არის, რომ სავალო ვალდებულება გამოიწვევს კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმებას, სავალო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სავალო ვალდებულების მოქმედების დარჩენილი პერიოდის განმავლინაში. როდესაც სავალო ვალდებულების მოქმედების ვადა იწურება სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სავალო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სესხის მომსახურების საკომისიოს შემოსავლად აღიარება ხდება მომსახურების გაწვისას.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწვისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება მაშინ, როდესაც ბანკი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტან მიმართებაში.

აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით. გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებას (მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) თავდაპირველი აღიარებისას ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას.

ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აისახება, პირდაპირ აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ტრანზაქციის ფასი თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულებისგან განსხვავდება, ბანკი სხვაობას აღრიცხავს შემდეგი წესით:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისათვის ან ფუნქნება შეფასების ისეთ მეთოდს, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკავშირების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი).
- სხვა წებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეყვანით).

პირველადი აღიარების შემდეგ გადავადებული მოგება ან ზარალი აისახება როგორც მოგება ან ზარალი რაციონალური საფუძვლით მხოლოდ იმ ზომით, რა ზომითაც იგი წარმოიშობა იმ ფაქტორის (მათ შორის, დროის) ცვლილებიდან, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებენ აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

საქვიო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული; რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში; ან მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივები.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ გარემოებას და არ განკუთვნება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ აქტივებს:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და მირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

კაპიტალში ინვესტიციის საწყისი აღიარებისას, რომელიც არ არის განკუთვნილი ვაჭრობისათვის, ბანკი შეუძლია განახორციელოს რეალური ღირებულების ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი გადაწყვეტილება მიღება ყოველი ინვესტიციისათვის გაღკვეთა. ბანკმა გადაწყვიტა, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს „გაერთიანებულ ბილინგ-ცენტრში“ ფლობილი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

საწყისი აღიარებისას ბანკს შეუძლია აირჩიოს იმ ფინანსური აქტივების შეფასება, რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში, რომლებიც ექვემდებარება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში ასახვას იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი ასახვით ბათილდება ან მნიშვნელოვნები მოსალოდნელი შეუსაბამობა აღიარებასა თუ შეფასებაშიბანკის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად:

ფინანსური აქტივები	ბიზნეს-მოდელი	მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდები	საზომი კატეგორია
ფული და ფულის ექვივალენტები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სავალდებულო ნაშთი სეპ-ში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ინვესტიციები კაპიტალში	სხვა ბიზქ-მოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ მირ თანხსა და პრეცენტის გადახდას	სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასხული
კლეინტებზე გაცემული სესხები	სახელშეკრულები ფულადი ნაკადების მისალებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ მირ თანხსა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა დებიტორული დავალიანება	სახელშეკრულები ფულადი ნაკადების მისალებად განკუთვნილი	სახელშეკრულები ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ მირ თანხსა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

ბიზნეს-მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს-მოდელის მიზანს, რომლის მიხედვითაც ფლობს ფინანსურ აქტივებს, ვინაიდან ეს არის სუკეთესო გზა, რომლითაც ხდება ბიზნესის მართვა და ინფორმაციის წარდგენა მენეჯმენტისთვის. ინფორმაცია მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

- დადგენილ პოლიტიკებსა და მიზნებს პორტფელისთვის და ამ პოლიტიკების პრაქტიკაში განხორციელებას. ეს განსაზღვრავს, მიმართულია თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის მიღებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პორტფელის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის დამთხვევაზე დაკავშირებული ვალდებულების ხანგრძლივობასთან თუ ფულადი სახსრების გადინებასა და აქტივების გაყიდვის გზით ფულადი ნაკადების მიღებაზე;
- როგორ არის შეფასებული და წარდგენილი ბანკის ხელმძღვანელობისთვის პორტფელის მაჩვენებლები;
- რისკებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნეს-მოდელზე (და ამ ბიზნეს-მოდელით ფლობილ ფინანსურ აქტივებზე) და როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება მენეჯმენტის ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა მათი ანაზღაურება ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებს; და
- ფინანსური აქტივების გაყიდვების სიხშირეს, მოცულობას და ვადებს წინა პერიოდებში, ამგვარი გაყიდვების და მომავალი გაყიდვების მოლოდინებს.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლებიც ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არ არის განკუთვნილი.

შეფასება, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, 'მირი თანხა' განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. 'პროცენტი' განისაზღვრება, როგორც ფულის დროში ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში, აგრეთვე, კომპენსაცია სხვა ძირითადი დაკრედიტების რისკებისა და დანასარჯებისთვის (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) და მოგების მარიისთვის.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ბანკი აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომლებიც არ შეესაბამება ამ პირობებს. ამ შეფასების გაკეთებისას კომპანია განიხილავს:

- პირობით მოვლენებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს ფულადი ნაკადების თანხას ან ვადებს;

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

- პირობებს, რომლებსაც შეუძლია შეცვალოს სახელშეკრულები კუპონური განაკვეთი, ცვლადი განაკვეთის ჩათვლით;
- წინასწარ გადახდისა და გადავადების ფუნქციებს; და
- პირობებს, რომლებიც ზღუდავს ბანკის მოთხოვნას ფულად ნაკადებზე კონკრეტული აქცივებიდან.

ფული და ფულის ექვივალუნტები

ფული და ფულის ექვივალუნტები შედგება ხელზე არსებული ნაღდი ფულისგან, საქართველოს ეროვნულ ბანკური განთავსებული შეუზღუდავი ნაშთებისგან და მაღალლიკვიდური ფინანსური აქცივებისგან სამ თვემდე ან ნაკლები დაფარვის ვადით, რომლებზეც მოქმედებს რეალური ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი და რომელთაც ბანკი იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

სავალდებულო ნაშთი სეზ-ში

სეზ-ში განთავსებული სავალდებულო ნაშთები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომლის გამოყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად დაუშვებელია. ამდენად, ეს ნაშთი არ განიხილება ფულისა და ფულის ექვივალუნტების ნაწილად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის.

მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსის სახით, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით გასცემს ფულს კონტრაგენტ ბანკებზე. ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტები მოიცავს ინვესტიციებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაცემულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში. ეს ინვესტიციები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები კაპიტალში

ბანკმა არჩია, არასავაჭროდ განკუთვნილი კაპიტალში ინვესტიციის რეალური ღირებულება წარმოადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში. გადაწყვეტილება მიიღება ინდივიდუალურად თითო ინსტრუმენტისათვის თავდაპირველი აღიარებისას და შეუქცევად ხასიათს ატარებს.

კაპიტალის ინსტრუმენტებით მიღებული მოგება და ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშში არასოდეს რეკლასიფირდება და გაუფასურება ამავე ანგარიშში არ აისახება.

დივიდენდები აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშში, თუ ეს დივიდენდები მკაფიოდ არ წარმოადგენს ინვესტიციის ღირებულების ნაწილს, რა შემთხვევაშიც მათი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ჯამური მოგება და ზარალი ინვესტიციის რეალიზაციისას გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დერივაციული ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსურ ანგარიშგებაში მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებში შესული დერივაციული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს.

დერივატები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით დერივაციული კონტრაქტის გაფორმების თარიღში და შემდგომში ფასდება რეალური ღირებულებით. ყველა დერივატივი, თუ მათი რეალური ღირებულება დადებითა, აისახება ფინანსურ აქტივად, ხოლო თუ მათი რეალური ღირებულება უარყოფითა - ფინანსურ ვალდებულებად.

დერივატივების რეალური ღირებულების ცვლილება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიკირდება მათი საწყისი აღიარების შემდეგ, გარდა ბანკის მიერ ბიზნეს-მოდელის შეცვლისა. თუ ბიზნეს-მოდელი, რომლის ფარგლებშიც ბანკი ფლობს ფინანსურ აქტივებს, იცვლება, შესაბამისი ფინანსური აქტივები რეკლასიფირდება. ახალ კატეგორიასთან დაკავშირებული კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები გამოიყენება პროსპექტულად ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცივაციის შემდგომი საანგარიშო პერიოდის პირველი დღიდან. მიმდინარე და გასულ საანგარიშო პერიოდში ბიზნეს-მოდელი, რომლის პირობებშიც ბანკი ფლობს ფინანსურ სახსრებს, არ შეცვლილა და ამდენად, რეკლასიფიცირებაც არ მომხდარა. ცვლილების სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობაში გათვალისწინებულია საალიტებო პოლიტიკით ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისა და აღიარების შეწყვეტის შესახებ (იხილეთ ქვემოთ).

გაუფასურება

ბანკი აღიარებს რეზერვებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალზე გავლით..

გარდა შეძენილი ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა შეფასდეს თანხით, რომელიც ტოლია:

- 12-თვალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელიც წარმოიშევა ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში საანგარიშებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში (მოიხსენება როგორც 1-ელი ეტაპი); ან
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ სებობის მანძილზე, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშევა ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში ამ ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების ვადაში (მოიხსენება, როგორც მე-2 და მე-3 ეტაპი).

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი საჭიროა შეიქმნას იმ ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება თანხით, რომელიც ტოლია 12-თვალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. სხვა დეტალური დავალიანებების რეზერვი იანგარიშება თანხით, რომელიც ტოლია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის-მისი არსებობის მანძილზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის მიმდინარე ღირებულების აღათურ-შეწონილ შეფასებას. იგი იზომება, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ღირებულებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომელიც გამოითვლება სხვადასხვა სამომავლო კონომიკური სცენარის შეზღვის გზით აქტივების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირების მეშვეობით.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის შესახებ მოცემულია 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოყვანილია დეტალური ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ ხდება ინსტრუმენტების დაჯგუფება მათი კოლექტიურად შეფასების შემთხვევაში.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარზი)

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებული», როდესაც მოხდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენა, რომელთაც აქვთ მნიშვნელოვანი გავლენა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მიკავეონება, მე-3 ეტაპის აქტივებს. საკრედიტო გაუფასურება მცირდება შემდეგი მოვლენების დაკავირვებადი მონაცემებით:

- მსესხებლის ან კრედიტორის სერიოზული ფინანსური პრობლემები;
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორიცაა დეფოლტი ან ვადაგადაცილებული ვალდებულება;
- სესხის გამცემი მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო მიდის გარკვეულ დათმობაზე, რის შესაძლებლობასაც კრედიტორი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- ფინანსური აქტივისთვის აქტივირი ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური პრობლემების გამო; ან
- ფინანსური აქტივის შეძენა დიდი ფასდაკლებით, რაც წარმოშობილი საკრედიტო ზარალის მაჩვენებელია.

ზოგჯერ არ არის შესაძლებელი ცალკეული ზარალის გამომწვევი მოვლენის აღმოჩენა და ფინანსური აქტივის საკრედიტო გაუფასურება შეიძლება რამდენიმე მოვლენის კომბინირებული მოქმედებით იყოს გამოწვეული. ყოველი საანგარიშებით თარიღისთვის ბანკი აფასებს, არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ის სასესხო ინსტრუმენტები, რომელიც წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გაზომილია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში.

სესხი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებული», როდესაც მსესხებლის ეძლევა შეღავათი მისი ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო, თუკი არ არსებობს დამადასტურებელი ფაქტი, რომ დათმობის შედეგად ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნაღდა ფულის არმიღების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება და არ არსებობს გაუფასურების სხვა ნიშნები. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, როდესაც განიხილება შეღავათები, მაგრამ არ ხდება მათი გამოყენება, აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ არსებობს საკრედიტო რისკით გაუფასურების აშკარა დამადასტურებელი ფაქტი, დეფოლტის განსაზღვრების ჩათვლით.

დეფოლტის განსაზღვრება (იხ. ქვემოთ) გულისხმობს ვალის არ გადახდას, თუ ვალის გადახდა დაგვიანდა 90 ან მეტი დღით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული შეძენილი ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები

საკრედიტო რისკით გაუფასურებელ შეძენილ ან წარმოშობილ ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების შეფასება ხდება განსხვავებულად, რადგან ასეთი აქტივები გაუფასურებული იყო თავდაპირველი აღიარების დროს. ამ აქტივებისთვის ბანკი ყველა ცვლილებას აღიარებს არსებობის მნიშვნელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, როგორც ზარალს ყველა ცვლილებასთან ერთად, რომელიც აღიარდა მოგება-ზარალში. ასეთ აქტივებზე დადგითი ცვლილება გაუფასურების მოგებას წარმოშობს.

ვალდებულებათა შეუსრულებლობის (დეფოლტის) განმარტება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განმარტების მიზნით უნდა განვსაზღვროთ, თუ რა არის დეფოლტი. დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის გასაზომად და იმის შესაფასებლად, ზარალის შეფასების რეზერვი ეფუძნება 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს თუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რადგან დეფოლტი წარმოადგენს დეფოლტის აღმათობის კომპონენტს, რომელიც გავლენას ახდენს როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სიდიდეების გზომვაზე, ისე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენაზე.

ბანკი აღიარებს ვალდებულებების შეუსრულებლობას, ანუ დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში:

- ნებისმიერი მნიშვნელოვანი საკრედიტო ვალდებულების 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილება მსესხებლის მხრიდან; ან
- ნაკლებ სავარაუდოა, რომ მსესხებლმა სრულად გადაუხადოს საკრედიტო ვალდებულება კომპანიას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დეფოლტი განმარტებულია ისე, რომ კარგად ასახოს სხვადასხვა ფინანსური აქტივების მახასიათებლები. იმის შეფასებისას, თუ რამდენად არსებობს იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი არ შეასრულებს საკრედიტო ვალდებულებას, ბანკი ითვალისწინებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ მაჩვენებლებს. რაოდენობრივი მაჩვენებლები, როგორიცაა იმავე მსარესიან სხვა ვალდებულების შესრულების ვადაადაცილება და გადაუხდელობა, წარმოადგენს მთავარ მონაცემებს ასეთი ანალიზისთვის. ბანკი დეფოლტის შესაფასებლად იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროებს, რომლებიც ან ბანკის დონეზე შემუშავებელია, ან მოპოვებულია გარეშე წყაროებიდან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომელიც ექვემდებარება გაუფასურების მოთხოვნას იმის შესაფასებლად, გაზიარდა თუ არა მნიშვნელოვნად საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შედეგ. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ბანკი გაზომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს არსებობის მანძილზე და არა 12-თვალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.

30 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში, ბანკი თვლის, რომ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას და აქტივი გადადის გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე. ანუ გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი აღირიცხება როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არსებობის მანძილზე.

ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას არ არის მიზანშეწონილი იმის დაშვება, რომ «დაბალი» საკრედიტო რისკის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში აწგარშეგების დღეს არ აღიარებოდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, ბანკი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომლებიც უფასურდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად გაზრდის შემთხვევაში.

დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის აწგარიშეგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის აწგარიშეგებაში წარმოდგენილია შედეგნარად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის: როგორც აქტივების მთლიანი ღირებულებიდან გამოქვითვა;
- რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში მეთოდით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტებისთვის: ფინანსური მდგომარეობის აწგარიშეგებაში ზარალის შეფასების რეზერვის აღიარება არ ხდება, რადგან საბალანსო ღირებულება მოცემულია რეალური ღირებულებით.
- ფულად-სასესხო და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის: როგორც უზრუნველყოფა; და
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიცავს როგორც წარმოდგენილ, ისე აუთივისებელ კომპონენტებს, კომპანიას არ აქვს შესაძლებლობა, დაადგინოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სესხის კომპონენტზე წარმოდგენილი კომპონენტისგან იზოლირებულად: კომპანია წარმოადგენს ზარალის შეფასების ერთობლივ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. ერთიანი თანა ნაჩვენებია, როგორც წარმოდგენილი კომპონენტის ერთიანი საანგარიშო ღირებულებიდან გამოვკითვა. ზარალის რეზერვის სიჭარბით შეფასება წარმოდგენილი კომპონენტის საერთო ოდენობაზე ნაჩვენებია, როგორც უზრუნველყოფა.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება და აღიარების შესახებ

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირდება მაშინ, როდესაც გადაიხედება ხელშეკრულების ის პირობები, რომლებიც არ ეაულირებს ფინანსური აქტივების ფულადი ნაკადების მომრაობას ან იცვლება ამ ხელშეკრულების პირობების შეცვლა ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან მათი გადახდის ვადის დადგომამდე პერიოდში. მოდიფიცირების ზეგავლენა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოცულობაზე ან/და დროზე მყისიერია ან მოსალოდნელია მომავალში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკი აწარმოებს ხელახალ მოლაპარაკებას იმ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომელთაც შეექმნათ ფინანსური პრობლემები, რათა მაქსიმალურად გაზიარდოს ამ თანხების ამოლება და მინიმუმამდე შეამციროს დეფოლტის რისკი. სესხის პირობები იცვლება იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებლის ყველა შესაძლო ძალისხმევის მიუხედვად, გადაეხად სათანადო თანხები ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობებით, არსებობს დეფოლტის დიდი რისკი და მოსალოდნელია, რომ მსესხებლი შესრულებს ახალ პირობებს. განახლებული პირობები უმეტესწილად გულისხმის სესხის დაყარვის ვადის გაგრძელებას, ფულადი ნაკადების (მირი თანხისა და პროცენტის გადახდის) მოძრაობის ვადების შეცვლას, მისაღები ფულადი ნაკადების ოდენობის შემცირებას (მირი თანხიდან და პროცენტიდან) და სხვა პირობების შეცვლას.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისას ბანკი აფასებს, თუ რამდენად იწვევს მოდიფიციაცია აღიარების შეწყვეტას. ბანკის პოლიტიკის თანხმად, მოდიფიციაცია იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც მის შედეგად ხელშეკრულებაში ჩნდება არსებითად განსხვავებული პირობები. იმის დასადგენად, თუ შეცვლილი პირობები რამდენად არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი ხელშეკრულების პირობებისგან, ბანკი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორიცაა სახელშეკრულებო თანხების მოძრაობა, მოდიფიცირების შედეგ აღარ აკმაყოფილებს მხოლოდ მირი თანხისა და დარჩენილ მირზე პროცენტის გადახდების კატეგორიას, ვალუტის ან ხელშეკრულების მხარის შეცვლა, საპროცენტო განაკვეთის შეცვლა, გადახდის ვადის დადგომა, კოვენანტების დაწესება; თუ აღნიშნული ფაქტორები აშკარად არ მიუთითებს არსებით ცვლილებაზე (მოდიფიციაზე), მაშინ:
- რაოდენობრივი შეფასება ტარდება დარჩენილი თავდაპირველი პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების შეტარებით განსხლებული პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებასთან. ამასთან, ორივე თანხა დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფუძებური საპროცენტო განაკვეთით. თუ მიმდინარე ღირებულებათა სხვაობა 10%-ზე მეტია, ბანკი თვლის, რომ ახალი შეთანხმება არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი შეთანხმებისგან, რაც იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას.

იმ შემთხვევაში, თუ ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვი ხელმორედ გაიზომება, რათა მოხდეს აღიარების შეწყვეტის დღეს აქტივების წმინდა საბალანსის ღირებულების დადგენა. სხვაობა ამდგარად განახლებულ საბალანსი ღირებულებასა და ახალი პირობებით ახალი ფინანსური აქტივის რეზერვ ღირებულებას შორის გამოიწვევს სარგებლის ან ზარალის მიღებას აღიარების შეწყვეტისას. ახალ ფინანსურ აქტივს ექნება ზარალის რეზერვი, რომელიც გაზომილია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძვლებზე, გარდა იმ იშვათი შემთხვევებისა, როდესაც ითვლება, რომ წარმოშმებილი ახალი სესხი გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. აღნიშნული მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც ხდება ახალი სესხის რეალური ღირებულების აღიარება მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით განახლებული ნომინალური ღირებულებით, რადგან ამ შემთხვევაში არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, რომელიც არ შემცირდა მოდიფიცირების შედეგად. ბანკი მინიტორინგს უწევს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს, რა მიზნითაც აფასებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინფორმაციას, როგორიცაა მაგალითად, ინფორმაცია იმის შესახებ, ხომ არ რჩება მსესხებლს ვადაგადაცილებულის სტატუსი ახალი პირობების მიხედვით;

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირება და ასეთი მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი აფასებს, ხომ არ გაიზარდა მნიშვნელოვნად ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან.

ისეთი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა ბანკის რესტრუქტურიზაციის პოლიტიკის ფარგლებში და აღნიშნულმა მოდიფიცირებამ არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა, დეფოლტის აღმართობის შეფასება ასახვის ბანკის უნარს, მიღიღს მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადები წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით რესტრუქტურიზაციის ანალოგიური მოქმედების განხორციელებისას და, ასევე, ქვეყნითი ინდიკატორების გათვალისწინებით, მათ შორის, მსესხებლის გადახდების ისტორიისა, ხელშეკრულების მოდიფიცირებული/შეცვლილი პირობების ფონზე, თუ საკრედიტო რისკი კვლავ მნიშვნელოვნად მაღალია მოსალოდნელ მნიშვნელობაზე თავდაპირველი აღიარების მომენტში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი კვლავაც შეფასდება იმ ოდენობით, რომელიც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. გადაუსდელი სესხების რეზერვი როგორც წესი, იზომება მხოლოდ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, როდესაც არსებობს იმის

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დამადასტურებელი ფაქტი, რომ მსესხებლის გადახდის უნარი გაუმჯობესდა მოდიფიცირების შემდგომ, რაც იწვევს წარსულში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეჩერებას.

იმ შემთხვევაში, როდესაც მოდიფიციკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი მოდიფიცირების სარგებელს/ზარალს ანგარიშობს ერთიანი საანგარიშო ღირებულების შედარებით მოდიფიკაციამდე და მას შემდეგ (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შედგათის გამოკლებით). შემდეგ ბანკი ზომავს მოდიფიცირებული აქტივის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, როდესაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის შედეგად წარმოშობილი მოსალოდნელი ფულადი ხაკადებიც მონაწილეობს თავდაპირველი აქტივის მოსალოდნელი ფულადი დეფიციტის ანგარიშში.

ბანკი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტის მხოლოდ აქტივის ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებების ვადის ამოწურვის შემდეგ (მთ შორის, ვადის ამოწურვისაც, რომელიც წარმოიშვება არსებითად განსხვავებული პირობებით მოდიფიცირების შემთხვევაში), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადაეცემა სხვა პირს. თუ ბანკი არც არსებითად გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს და კვლავ აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, ის აღიარებს, რომ მას კვლავ გააჩნია აქტივისა და თანხების გადახდაზე ვალდებულების ინტერესი. თუ ბანკი არსებითად ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ყლობის ყველა რისკსა და სარგებელს, იგი კვლავც აღიარებს ფინანსურ აქტივს.

ჩამოწერა

სესხებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდების ჩამოწერა ხდება, როდესაც ბანკს არ აქვს იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მოხდება ფინანსური აქტივის (მთლიანად ან ნაწილობრივ) ანაზღაურება. ეს ზოგადად არის შემთხვევა, როდესაც ბანკს აქვს მოლოდინი, რომ მსესხებელს არ უქნება აქტივის ან უზრუნველყოფილი შემოსავალი, რომლის საშუალებითაც მსესხებელი შეძლებს შესაბამისი ფულადი ნაკადების გენერირებას, ჩამოსაწერად განკუთვნილი თანხების გადასახდელად. ამასთან, ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჩამოწერება, შესაძლოა კვლავ იყოს აღსრულების საჭიროების საგანი, ბანკის მიმრთ მართებული თანხების ამოღების პროცედურების დასაკმაყოფილებლად.

ფინანსური გარანტიები და სესხის გაცემის პირობითი ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი, რომლის მიხედვით გამცემი ვალდებულია, განახორციელოს წინასწარ დადგენილი გადახდები მისი მფლობელისათვის გაწეული ზარალის ანაზღაურების მიზნით, თუ დადგენილი მოვალე არ ფარვს გადახდის ვალდებულებას ვადის დადგომის შემთხვევაში სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. სესხის გაცემის პირობითი ვალდებულება არის კრედიტის გაცემის დამოწმებული გარანტია წინასწარ განსაზღვრული პირობებით.

ფინანსური გარანტიები და საბაზროზე ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური დირებულებით. შემდგომ ისინი იზომება ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრული დანაკარგის ანარიცხებსა და თავდაპირველი დამოწმებული თანხის (შესაბამის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპებით აღიარებული ჯამური შემოსავლის გამოკლებით) სხვაობას შორის უმეტესით. ბანკს მოგება-ზარალის ანგარიში რეალური ღირებულებით ასახული სასესხო პირობითი ვალდებულებები და გარანტიები გაცემული არ აქვს.

სხვა ფულად-სასესხო გარანტიების შემთხვევაში, ბანკი დანაკარგის ანარიცხებს აღიარებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტრუმენტები

გამოშვებული სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი, საკონტრაქტო შეთანხმებების არსიდან გამომდინარე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულება არის კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც ითვალისწინებს სხვა პირისათვის ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემას ან ფინანსური აქტივების თუ ფინანსური ვალდებულებების გაცვლას ისეთი პირობებით, რომლებიც პოტენციურად არასასურველია ბანკისათვის, ან

სააქციო საზოგადოება ხალიც ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგართშებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ისეთი კონტრაქტი, რომელზე ანგარიშსწორება შეიძლება მოხდეს ბანკის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით და რომელიც არის არაწარმოებული კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ბანკი ვალდებულია ან შეიძლება ვალდებული გახდეს, პირს მიაწიდოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ცვლადი რაოდენობა ან წარმოებული კონტრაქტი საკუთარ კაპიტალზე, რომელზე ანგარიშსწორება მოხდება ან შეიძლება მოხდეს ბანკის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობის სანაცვლოდ უულის (ან სხვ ფინანსური აქტივის) ფიქსირებული ოდენობის გადახდის გარდა სხვა გზით.

ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს შეცვლილი პირობების საფუძველზე ხდება ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ბანკმა ფინანსური ვალდებულების მოდიფიცირება აღიარების შეწყვეტით არ აღრიცხა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება გადაინგარიშება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით და მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ცვლადგანაკვეთინი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, მოდიფიცირებით გამოწვეული მოგებას ან ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება ისე, რათა მაშინ აისახოს მოდიფიცირების მიმენტში არსებული საბაზრო პირობები. გაწული ხარჯები და გადახდილი საკომისიერები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება. თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღირიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიერები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დაკონიტერებული სესხები

ფინანსური ვალდებულები მოიცავს გადასახდელებს ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტებსა და იმ სუბორდინირებულ სესხებს, რაც წარმოადგენს ბანკის დაფინანსების წყორიებს. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, პირდაპირ ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ფინანსური ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი აღიარდება ეფექტური უკუგების საფუძველზე.

სააქციო ინსტრუმენტები

სააქციო ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ბანკის აქტივებში ნარჩენ წილს, კველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ბანკის მიერ გამოშვებული სააქციო ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშების ხარჯების გამოკლებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიც ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

იჯარა

ბანკი კონტრაქტის მიღებისასაფასებსშეიცავს თუ არა კონტრაქტი იჯარას, . ბანკი აქტივების გამოყენების უფლებას და შესაბამის საიჯარო გალდებულებას აღიარებს ცენტ საიჯარო გარიგებასთან მიმართებაში, რომელშიც ის გამოდის როგორც იჯარის მიმღები, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა (განისაზღვრება, როგორც იჯარი 12 თვიანი ან ნაკლები ვადით) და დაბალლირებულებანი აქტივების იჯარებისა (როგორებაცა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ასეთი იჯარების შემთხვევაში, საიჯარო გადახდები აღიარდება როგორც საოპერაციო ხარჯი იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში წრფივად, თუ სისტემებიზაციის სხვა ბაზისი უკეთ წარმოაჩენს იჯარით აღებული აქტივების მოხმარებით მიღწეული კონიმიკური სარგებლის სურათს დროში.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომელთა გადახდა იჯარის დაწყების დღეს არ ხდება, რაც დისკონტირებულია იჯარაში ჩადებული განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის დადგნა რთულია, ბანკი იუწებს საკუთარი მოზიდული სასესხო ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთს.

იჯარის ვალდებულება ფინანსურ ანგარიშგებაში შედის ცალკე მუხლში.

იჯარის ვალდებულება შემდგომში ფასდება საბალანსო ღირებულების ისეთი მატებით, რაც ასახავს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხულ პროცენტს (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით) ან საბალანსო ღირებულების ისეთი კლებით, რაც ასახავს გადახდილ საიჯარო გადასახდელს.

ბანკი საიჯარო ვალდებულებას გადააფასებს (და აქტივების გამოყენების უფლებას დააკორექტირებს), როდესაც:

- იჯარის ვადა შეიცვალა ან ადგილი ჰქონდა მნიშვნელოვან მოკლენას ან გარემოებათა ცვლილებას, რამაც გამოიწვია შესყიდვის ოფენის აღსრულების შეფასების შეცვლა, რა დროსაც საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.
- საიჯარო გადახდები შიცვლა ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების ან გარანტირებული ნარჩენი ღირებულებით ფარგლებში მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების გამო, რა დროსაც ხდება საიჯარო ვალდებულების გადაფასება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით უცვლელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (თუ ცვლილება საიჯარო გადახდებში გამოწვეული არ არის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით, რა დროსაც დასკონტირებისათვის გამოიყენება კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთი).
- იჯარის კონტრაქტი შეიცვალა და იჯარის ცვლილება არ აღირიცხება დამოუკიდებელ იჯარად, რა დროსაც საიჯარო ვალდებულების გადაფასება ხდება მოდიფიცირებული იჯარის ვადის საფუძველზე, კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით კორექტირებული დისკონტირებული განაკვეთის გამოყენებით მოდიფიცირების ძალაში შესვლის დღეს.

ბანკს წარმოდგენილ პერიოდებში მსგავსი კორექტირებები არ გაუკეთებია.

აქტივების გამოყენების უფლოება მოიცავს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების ღირებულებას საწყისი შეფასებით, დაწყების თარიღში ან მანამდე გაკეთებულ საიჯარო გადახდებს და გამოკლებული აქვს მიღებული საიჯარო შედაგათები და საწყისი პირდაპირი ხარჯები. აქტივები შემდგომში ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუგასურების ზარალის გამოკლებით.

როდესაც ბანკს კისისრება იჯარით აღებული აქტივის დაშლისა და ადგილიდან გატანის, ამ აქტივის ადგილის აღდენის ან აქტივის იჯარის პირობების შესაბამის მდგომარეობაში დაბრუნების ხარჯების გაწევის ვალდებულება, ბანკი ბასს 37-ის მიხედვით აღიარებს და აფასებს რეზერვს. თუ ხარჯები დაკავშირებულია აქტივების გამოყენების უფლებასთან, ხარჯები შედის შესაბამის აქტივში, თუ მათი მიზანი მარაგების წარმოება არ იყო.

აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მოხმარების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. თუ იჯარით შესაბამისი აქტივის მფლობელობა სხვა პირზე გადადის ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს, რომ

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკი ვარაუდობს შესყიდვის ოფციის გამოყენებას, შესაბამის აქტივს ცვეთა ერიცხება აქტივის სასარგებლო მოხმარების ვადის განმავლობაში. ცვეთა იწყება იჯარის დაწყების დღეს.

აქტივების გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შედის ძირითადი საშუალებების გრაფაში.

აქტივების გამოყენების უფლების გაუფასურების დასადგენად ბანკი იყენებს ბასს 36-ს და დადგენილ გაუფასურებულ ზარალს აღრიცხავს, როგორც ეს აღწერილია სააღრიცხვო პოლიტიკაში „ძირითადი საშუალებები“.

პრაქტიკული შედავათის სახით, ფასს 16 იჯარის მიმღებს საშუალებას აძლევს, არ განაცალკევოს ერთმანეთისგან არასაიჯარო კომპონენტები და ამის ნაცვლად საიჯარო და მათთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტები აღრიცხოს ერთ გრიფებად. ბანკი ამ პრაქტიკულ შედავათს იყენებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრს დასრულებული წლების განმავლობაში ბანკი იჯარის გამცემი არ ყოფილა.

დასაკუთრებული აქტივები

გარკვეულ ვითარებაში, აქტივების დასაკუთრება ხდება დეფოლტიანი სესხების უზრუნველყოფის დაკავების შედეგად. დასაკუთრებული აქტივები იზომება, ერთია მხრივ, საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი ღირებულებით.

ძირითადი საშუალებები

საქონლისა და მიმსახურების მიწოდების, ასევე ადმინისტრაციული მიზნით გამოყენებისათვის განკუთნილი შენობა-ნაგებობები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისხება გადაფასებული ღირებულებით, რომელიც წარმოადგენს სამართლიან ღირებულებას გადაფასების დღეს, გამოკლებულია შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგები. გადაფასება ხდება რეგულარულად, ისე, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით დადგნდებოდა.

ამგვარი ქონების გადაფასების შედეგად წარმოქმნილი ზრდა აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და გროვდება კაპიტალში მხოლოდ იმ ოდენობით, რომ მან მოახდინოს მანამდე მოყება-ზარალში აღიარებული გადაფასების კლება იმავე აქტივზე. ასეთ შემთხვევაში ზრდა შედის მოგება-ზარალში მანამდე ხარჯად აღიარებული კლების ოდენობით. ამგვარი ქონების გადაფასების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულების კლება აღიარდება მოყება-ზარალში იმ ოდენობით, რომ მან გადაჭარბოს ამავე აქტივის წინა გადაფასებასთან დაკავშირებულ, უძრავი ქონების გადაფასების რეზერვში არსებულ ნაშთს.

წარმოების, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნით მიმდინარე მშენებლობით მოცული ქონება აღირიცხება თვითოდირებულებით, გაუფასურების აღიარებული ზარალის გამოკლებით. თვითოდირებულებაში შედის პროფესიული ანაზღაურება და, ასევე, ბანკის სამრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით შესაბამის აქტივებზე ხდება სესხის ხარჯების კაპიტალიზაცია. ამგვარი ქონები მირითადი საშუალების შესაბამის კატეგორიაში გადადის მაშინ, როდესაც დასრულდება და მზად იქნება დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის. ამ აქტივების ცვეთა, სხვა უძრავი აქტივების მსგავსად, აღირიცხება მათი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად გამზადების შემდეგ.

გადაფასებული უძრავი ქონების გაუფასურება აღირიცხება მოგება-ზარალში. მისი შემდგომი გაყიდვის ან ჩამოწერის შემდეგ, გადაფასების ჭარბი ოდენობა, რომელიც გადაფასების რეზერვში რჩება, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

მიწას ცვეთის ხარჯი არ ერიცხება.

ცვეთა აისახება ისე, რომ წრფივი მეთოდით ჩამოიწეროს ღირებულება (გარდა მიწისა და მიმდინარე მშენებლობებისა) და შეფასებული ღირებულება აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მანძილზე

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშვებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ნარჩენი ღირებულებების გამოკლებით. სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდი, ნარჩენი ღირებულება და ცვეთის მეთოდი განიხილება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რის შედეგადც სააღრიცხვო დაშვებაში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. ცვეთის დარიცხვა ხდება შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	1%-2.17%
ავეჯი და მოწყობილობები	10%-15%
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობა	10%-33.33%
სატრანსპორტო საშუალებები	10%-33.33%
ოჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	20%-50%
სხვა	15%

ძირითადი საშუალებები ჩამოიწერება გაყიდვისას ან როდესაც ბანკს აქვს აქტივის უწყვეტი გამოყენებით მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღების მოლოდინი. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება ძირითადი საშუალებების გაყიდვისას ან მისი სასარგებლო მოხმარების ვადის დასრულებისას, გამოითვლება როგორც სხვაობა რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარებულია მოგება-ზარალში.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი სავარაუდო 2-15 წლიანი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედგა თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, რის შედეგადაც სააღრიცხვო დაშვებაში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე, ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით.

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას ან იმ შემთხვევაში, თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აისახება მოგება-ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება მისი გაყიდვისას ან მაშინ, როდესაც მისი გამოყენების ან გასხვისების შედეგად ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. აღიარების შეწყვეტით მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც იანგარიშება როგორც სხვაობა გაყიდვიდან მიღებული წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, აღიარდება მოგება-ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტის მომენტში.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება, გარდა გუდვილისა. ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ბანკი სისტემატურად განიხილავს მატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის ანაზღაურებად ღირებულება ფასდება გაუფასურების ხარჯის განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის ანაზღაურებად ღირებულების დადგენა, ბანკი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც განვეუთვენება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული სფუღვლის არსებობის შემთხვევაში, კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრებს წარმომქმნელ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე. რომელთათვისაც განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის გამოვლენა შესაძლებელია.

განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები და ისეთი არამატერიალური აქტივები, რომლებიც ჯერ გამოსაყენებლად არაა მზად, გაუფასურებაზე მოწმდება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ და მაშინ, როდესაც არსებობს მათი გაუფასურების ნიშნები.

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ანაზღაურებადი ღირებულება არის უმეტესი, ერთი მხრივ, სამართლიან ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას, და, მეორე მხრივ, გამოყენებულ ღირებულებას შორის. გამოყენებული ღირებულების შეფასებისას სამომავლო ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება არსებული საპროცენტო განაკვეთით გადასახადების გამოკლებით, რომელიც ასახვს დროში ფულის ღირებულების ბაზრისეულ შეფასებას და აქტივისათვის დამასახიათებელ იმ რისკებს, რომელთა საფუძველზე სამომავლო ფულადი ნაკადების კორექტირება არ მომხდარა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე, გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ამ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

გაუფასურების ხარჯის გაუქმების შემთხვევაში, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება, ანაზღაურებადი თანხის შესწორებულ საგარსუდო მოცულობამდე ისე, რომ გაზრდალმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადაჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირდებოდა, წინა წლებში აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გაუფასურების ხარჯი რომ არ აღიარებულიყო. გაუფასურების ხარჯების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც გაუფასურების ხარჯების აღდგენა განიხილება, როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასახელებრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბევრებას ან გამოქვითვას წინა წლებში და, აგრეთვე, იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბევრებას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებითად მოქმედებდა საანგარიშებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება იმ დროებითი სხვაობების მიხედვით, რომლებიც თავს იჩენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დასაბეგრი მოგების გამოთვლისას გამოყენებულ შესაბამის საგადასახადო ბაზისს შორის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა დასაბეგრი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში. გადავადებული საგადასახადო აქტივი, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა გამოქვითვადი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში, თუ სავარაუდოდ, იარსებებს ისეთი დასაბეგრი მოგება, რომელზეც შეიძლება აღნიშული გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების გამოყენება. ამგარი გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი სხვაობა გამომდინარებს სხვა აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებისგან ისეთი გარიგების საფუძველზე, რომელიც არ ხება არც დასაბეგრ მოგებას და არც საბალანსო მოგებას. გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების დაფარვის ან აქტივის რეალიზების პერიოდისთვის იმ საგადასახადო განაკვეთისა და კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც ძალაში იყო საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახვს იმ საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ბანკის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას ან დაფარვას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი დაკავშირებულია ისეთ ერთეულებთან, რომელთა აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევებში, მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები შესაბამისად აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში ან პირდაპირ კაპიტალში.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კანონი კომპანიების მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ასევე, ცნობილია, როგორც კომპანიების დაბეგვრის ესტრუნური მოდელი), რომლის მიხედვით დაბეგვრა ხდება არა დასაბეგრი მოგების მიღების, არამედ მისი განაწილების მომენტში.

კომპანიების მოგების დაბეგვრის ახალი სისტემა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას არ გულისხმობს. მასში დაბეგვრა უზრალოდ გადატანილია მოგების მიღების მომენტიდან მათ განაწილებამდე; ანუ დაბეგვრის ობიექტი განაწილებული მოგებაა. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის განსაზღვრულით, განაწილებული მოგება არის აქციებზე დოკუმენტის სახით განაწილებული მოგება. თუმცა, მოგების განაწილებად ითვლება ზოგიერთი სხვა ტრანზაქციაც, მაგალითად, სერტაშორისი ტრანზაქცია დაკავშირებულ პირებს შორის ან/და გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან საგადასახადო მიწნებისათვის. გარდა ამისა, გადასახადის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებსა თუ სხვა გადახდებს, თუ ისინი არა დაკავშირებული პირის კვონომიკურ საქმანობასთან, საქონლისა და მომსახურების უფასოდ მიწოდებას და ზედმეტად დიდ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

თუ 2008-2016 წლებში გაუანაწილებელი მოგება 2020 წელს ან შემდგომ წლებში განაწილდა, შესაძლებელია მათზე გადახდილი მიმდინარე გადასახადის დაბრუნება.

დოკუმენტების გადახდისგან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დოკუმენტების გამოცხადების პერიოდში, მათი გადახდის თარიღის თუ პერიოდის მიუხედავად.

კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ყველა პირის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტიტუტების გარდა (ზანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), ვრცელდება 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებულ საგადასახადო შერიცოდებზე. ფინანსური ინსტიტუტების შემთხვევაში, კანონი თავდაპირელად ძალაში უნდა შესულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. 2018 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს პარლამენტმა კანონის ძალაში შესვლის ვადა 2023 წლის 1 იანვრამდე გადასწია. 2023 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული, ფინანსური ინსტიტუტები შეწყვეტებს გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ფლობას იქიდან გამომდინარე, რომ მოგების გადასახადის დარიცხვა მოხდება მხოლოდ დოკუმენტების გამოცხადების შემთხვევაში.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოში ასევე მოქმედებს სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ბანკის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს მიმდინარე (სამართლებრივი ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად, ბანკს სავარაუდოდ მოეთხოვება მათი დაფარვა და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

რეზერვებად აღიარებული თანხა წარმოადგენს იმ ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და უზუსტობების გათვალისწინებით. იმ შემთხვევებში, თუ რეზერვი გამოითვლება ვალდებულების დასაფარად საჭირო ფულადი სასსრების მომრაობიდან, მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ამავე ფულადი სასსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითა ფულის ღირებულება დროში). იმ შემთხვევებში, თუ მოსალოდნელია, რომ ბანკი მესამე მხარისგან ნაწილობრივ ან სრულად ამოიღებს კვონომიკურ სარგებელს, რომელიც საჭიროა რეზერვის ფორმირებისთვის, ხდება მოთხოვნის ასახვა

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

აქტივებში. ამავდროულად, გადახდა უნდა იყოს სარწმუნო, ხოლო მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელი საკმარისი სიზუსტით;

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ აღიწერება ფინანსურ ანგარიშგების შენიშვნებში, სანამ არ გაჩნდება სახსრების გადინების შესაძლებლობა. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშგების შენიშვნებში იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა ნავარაუდევი.

უცხოური ვალუტა

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ორგანიზაციის ფუნქციონალური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეულ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მოწევარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარება გადაფასებას. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდება ისტორიული ღირებულების გათვალისწინებით და არ ექვემდებარება გადაფასებას.

გაცვლითი კურსის სხვაობა ფულად ერთეულებზე აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნა.

ქვემოთ მოცემულია წლის მოლოდისათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
ლარი / 1 აშშ დოლარი	3.2766	2.8677
ლარი / 1 ევრო	4.0233	3.2095

უზრუნველყოფა

ბანკი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, საჭიროების მიხედვით. ჩვეულებრივ, უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების გირავნობას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებული, ასევე მომავალი ვალდებულებებისთვის.

კპიტალის რეზერვები

ბანკის ფინანსური მდგომარეობის უწყისში კაპიტალში აღრიცხული რეზერვი (სხვა სრული შემოსავალი) მოიცავს ქონების გადაფასების რეზერვს, რომელიც, თავის მხრივ, შედის მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების რეზერვი.

5. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული განსჯა და შეფასებების არასარწმუნობის ძირითადი წყაროები

ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას ხელმძღვანელობა ვალდებულია, განიხილოს, შეაფასოს და გააკორის დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს, შესაბამისად შესწორება მიხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკების გამოყენების კრიტიკული განსჯა

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შეწიშვნები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

შემდეგი საკითხები წარმოადგენს კრიტიკული განსჯის საგანს, იმ შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომელიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

ბიზნეს-მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც ხდება აქტივების ფლობა და იმის შეფასება, ეხება თუ არა ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირი თანხისა და გადაუხდელ ძირ თანხაზე პროცენტის გადახდას. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის შესახებ იხილეთ მე-4 შეწიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნობის უმთავრესი წყაროები. ქვემოთ წარმოდგენილია მომავალთან და სხვა შეფასების არასარწმუნობის ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული უმთავრესი დაშვებები, რომლებიც ატარებენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომავლი ფინანსური წლის განმვლიბაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზარალის რეზერვებზე:

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების რეზერვებზე:

- სპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას ბანკი იყენებს გრივრულ და ფაქტებით გამყარებულ სპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება მოსაზრებებს სხვადასხვა კვინომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საანგარიშო სპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა: როგორც მე- 4 შეწიშვნაშია განმარტებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება რეზერვის სახით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა პირველი ეტაპის აქტივებისთვის ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა სესხის არსებობის მანძილზე მეორე ან მესამე ეტაპის აქტივებისთვის. აქტივი გადადის მეორე სტადიაში როდესაც მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან. ფასს 9 არ განსაზღვრავს რას წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. იმის შეფასებისას თუ რაოდენ მნიშვნელოვნად გაიზარდა აქტივის საკრედიტო რისკი ბანკი საყურადღებოდ იღებს ხარისხობრივად და რაოდენობრივად დასაბუთებულ და დადასტურებულ საპროგნოზო ინფორმაციას.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შეწიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საანგარიშო სპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდების ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის განგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შეწიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეფოლტის ალბათობაზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში : ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში არის შესაძლო ზარალის სიდიდე, რომელიც წარმოიშვება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნალი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეფოლტის შემთხვევაში ზარალზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

გადაფასებული ღირებულებით ასახული ძირითადი საშუალებები

გაკვეული ძირითადი საშუალებები გადაფასებული ღირებულებით აღირიცხება. მოლო გადაფასება მოხდა 2020 წლის ოქტომბერში. შეფასების ტექნიკა აღწერილია მე-10 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა

როგორც ზემოთ იყო აღწერილი, ბანკის ხელმძღვანელობა განიხილავს მირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადას თითოეული წლიური საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის დადგინდნა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მშევრულობის საკანს მსგავს კულივებთან მიმართებაში არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების ტენდენციებს, ფიზიკური მოხმარების პერიოდსა და ცვეთას, აგრეთვე, აქტივის ფიზიკურ საოპრაციო გარემოს. ჩამოთვლილი პირობებიდან რომელიმე ერთი პირობის ან შეფასების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთისა და ამორტიზაციის მომავალი განკვეთის კორექტირების აუცილებლობა.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება

ბიზნესის მიმდინარეობისას ბანკი ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის შესაბამისად, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს სამართლიანი ღირებულებით. თუ ამგვარი ტრანზაქციების მოქმედი ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს, ეფუძნება თუ არა ტრანზაქციის ფასი საპაზრო საპროცენტო განკვეთებს. ამისათვის დგინდება, თუ როგორ ხდება ფასწარმოქმნა არადაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების შემთხვევაში და კეთდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი. დაკავშირებულ მხარეებთან

არსებული ნაშთების შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია 28-ე შენიშვნაში.

6. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
ნაღდი ფული	7,981	7,003
სებ-ში არსებული ნაშთები	9,797	5,085
მოკრესპინდენტო ანგარიშები და 90 დღემდე დაფარვის ვადიანი დეპოზიტები	25,255	23,196
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(33)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	43,032	35,251

ფული და ფულის ექვივალენტები არის ვადაფადაუცილებელი ფინანსური აქტივები 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასდა საერთაშორისო სარეიტინგო საგენტოების მიერ დადგენილი რეიტინგების საფუძველზე.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ ბანკებში განთავსებული ნაღდი ფულის უმცესობა მოთავსებული იყო „ფიტ რეიტინგის“ მიერ B (მოკლევადიანი რეიტინგი) და BB- (გრძელვადიანი რეიტინგი) რეიტინგებით შეფასებულ ბანკებში.

7. სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგართშემსათან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხას. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან, სებ-ში განთავსებული ჰქონდეთ პროცენტიანი სავალდებულო რეზერვი. რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდულ თანხებზე. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვი პროცენტიანი ფინანსური აქტივია.

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	50,365	33,689
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(1)	(3)
სულ სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	50,364	33,686

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავალდებულო რეზერვები სებ-ში არის არა ვადაგადაცილებული ფინანსური აქტივი. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დადგინდა კონტრაგრძებისათვის საერთაშორისო საკრეტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე. საქართველოს, როგორც ქვეყნის, საკრედიტო რეიტინგი კვლავაც არის BB, ხოლო პერსპექტივა „სტაბილურიდან“ შეიცვალა „უარყოფითით“.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
კლიენტებზე გაცემული სესხები გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	536,332 (20,005)	428,714 (7,742)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	516,327	420,972

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები სახეობებად კლასიფიცირდება რამდენიმე ფაქტორის კომბინაციის საფუძველზე (მირითადად, მსესხებლის შემოსავლის წყრი და სესხის დანიშნულება). ინდივიდუალური ბიზნესს მფლობელების მიერ სამომხმარებლო მიზნით აღებული სესხები შესაბამის კატეგორიებში წარმოდგენილია მსესხებლის ბიზნეს-საქმიანობის მიხედვით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავდა, შესაბამისად, 9,623 ათასი და 3,766 ათასი ლარის ოდენობით დარიცხულ მისაღებ პროცენტს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები სექტემბერის მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
იურიდიულ პირებზე		
ვაჭრობა და მომსახურება	238,935	211,019
მშენებლობა	47,505	37,776
მრეწველობა და სამომხმარებლობა	24,785	6,310
სოფლის მეურნეობა	19,929	13,628
ლიზინგი	18,300	19,544
ენერგეტიკა	5,298	4,816
სხვა	9,212	8,084
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	363,964	301,177

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ფიზიკურ პირებზე		
იპოთეკური სესხები	94,194	47,520
სამომხმარებლო სესხები	78,174	80,017
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	172,368	127,537
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	536,332	428,714
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(20,005)	(7,742)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	516,327	420,972

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის 5%-ზე მეტი ოდენობის სესხები გაცემულია, შესაბამისად, 16 და 12 კლიენტზე, 157,971 ათასი და 125,294 ათასი ლარის ოდენობით.

ქვემოთ მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
კომბინირებულად უზრუნველყოფილი სესხები*	358,980	274,233
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	147,410	119,164
გარანტიებით უზრუნველყოფილი სესხები	18,832	20,921
ნადდა ფულით უზრუნველყოფილი სესხები	4,328	2,252
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	6,782	12,144
მთლიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები	536,332	428,714
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(20,005)	(7,742)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	516,327	420,972

* ეს სესხები უზრუნველყოფილია სხვადასხვა სახის უზრუნველყოფის კომბინაციით, როგორიცაა: უძრავი ქონებით, სატრანსპორტო საშუალებებით, მარაგებით, მანქანა-დანადგარებით, მზა პროდუქტებითა და გარანტიებით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხების დიდი წილი (მთლიანი პორტფელის 99%) გაცემულია საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო მიმღინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგნაირადა:

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნებლი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნებლი საკრედიტო ზარალის ფარდობა მთლიან სესხებთან
ჯგუფურად (კოლექტიურად) შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	304,541	(9,265)	295,276	3.04%
ვადაგადაუცილებული:	-	-	-	
30 დღემდე	10,509	(516)	9,993	4.91%
31-60 დღე	3,504	(429)	3,075	12.24%
61-90 დღე	1,169	(153)	1,016	13.09%

სააქციო საზოგადოება სალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწყარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

91-180 დღე	685	(162)	523	23.65%
180 დღეზე მეტი	10,929	(1,994)	8,935	18.25%
სულ ჯუფურად შეფასებული	331,337	(12,519)	318,818	3.78%
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი				
ვადაგადაუცილებელი	180,701	(5,752)	174,949	3.18%
ვადაგადაცილებული:	-	-	-	
30 დღემდე	9,556	(230)	9,326	2.41%
31-60 დღე	2,170	(162)	2,008	7.47%
61-90 დღე	3,684	(70)	3,614	1.90%
91-180 დღე	4,460	-	4,460	0.00%
180 დღეზე მეტი	4,424	(1,272)	3,152	28.75%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული	204,995	(7,486)	197,509	3.65%
სულ კლიენტზე გაცემული სესხები	536,332	(20,005)	516,327	3.73%
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფარდობა მთლიან სესხებთან	წმინდა სესხები	
ჯუფურად (კოლექტურად) შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	367,184	(3,832)	363,352	1.04%
ვადაგადაცილებული:	-	-	-	
30 დღემდე	12,432	(512)	11,920	4.12%
31-60 დღე	1,626	(203)	1,423	12.48%
61-90 დღე	1,402	(201)	1,201	14.34%
91-180 დღე	327	(88)	239	26.91%
180 დღეზე მეტი	8,091	(1,244)	6,847	15.39%
სულ ჯუფურად შეფასებული	391,062	(6,080)	384,982	1.55%
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი				
ვადაგადაუცილებელი	17,801	(22)	17,779	0.12%
ვადაგადაცილებული:	-	-	-	
30 დღემდე	2,504	-	2,504	0.00%
31-60 დღე	-	-	-	0.00%
61-90 დღე	-	-	-	0.00%
91-180 დღე	-	-	-	0.00%
180 დღეზე მეტი	17,347	(1,640)	15,708	9.45%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული	37,652	(1,662)	35,990	4.41%
სულ კლიენტზე გაცემული სესხები	428,714	(7,742)	420,972	1.81%

2020 და 2019 წლებში ბანკმა დაისაკუთრა უზრუნველყოფები. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ აქტივების საბალანსო ღირებულება შევიდა სხვა აქტივებსა და დასაკუთრებულ აქტივებში და შეადგინა, შესაბამისად, 15,378 ათასი და 862 ათასი ლარი.

2020 წლის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალთან მიმართებაში ეტაპების მიხედვით განაწილებულია შემდეგნაირად:

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2020			31 დეკემბერი, 2019		
	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	წმინდა სესხები	წმინდა სესხები	წმინდა სესხები
1-ელა ეტაპი- 12 თვისი მსზ	252,222	(3,444)	248,778	370,392	(3,261)	367,131
მე-2 ეტაპი - მსზ არსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკის არმქონე:						
ანდიკადულურად შეფასებული	155,364	(3,936)	151,428	12,784	(22)	12,762
აგუშურად შეფასებული	43,525	(3,469)	40,056	1,832	(242)	1,590
	198,889	(7,405)	191,484	14,616	(264)	14,352
მე-3 ეტაპი - მსზ არსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკინი:						
ანდიკადულურად შეფასებული	49,631	(3,549)	46,082	24,868	(1,640)	23,228
აგუშურად შეფასებული	35,590	(5,607)	29,983	18,838	(2,577)	16,261
	85,221	(9,156)	76,065	43,706	(4,217)	39,489
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	536,332	(20,005)	516,327	428,714	(7,742)	420,972

9. ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2020		31 დეკემბერი, 2019	
	წლიური ნომინალური საპოლიტო განაკვეთი	თანა	წლიური ნომინალური საპოლიტო განაკვეთი	თანა
სახაზინო ვალდებულებები	9.37%-11.6%	17,315	9.05%-11.60%	14,188
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(22)		(18)
სულ ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში		17,293		14,170

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა, შესაბამისად, 728 ათასი და 555 ათასი ლარი.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს ვადავადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეცტრინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენობები და სხვა უძრავი ქმნება	კომპონენტი რები და კავშირ- გამტულების მოწყობა	აფეთ რაოს- ლობები	აფეთ მოწყობი სხვა	დაუმთავრებელი მოწყობა	იჯარით აფეთული ქონების გაუმჯობე- სება	აქტივების გაუმჯობე- სება	უფლება	სულ	
თვითდარღმულებით/გადაფა სენტრი დირექტორი										
1 იანვარი	2019	10,577	2,522	586	972	1,048	70	565	-	16,340
დამატება	-	1,220	-	11	81	-	-	-	-	1,312
აღიარებული ფასს 16-ის გამო	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,425
რეალიზაცია	-	(52)	-	(10)	-	-	-	(58)	-	(120)
გადატანა	-	37	-	33	-	(70)	-	-	-	-
31 დეკემბერი, 2019	2019	10,577	3,727	586	1,006	1,129	-	507	2,425	19,957
დამტება	341	301	-	133	75	-	396	1,083	2,329	
რეალიზაცია	-	(45)	-	-	(5)	-	-	-	-	(50)
გადაფასება	103	-	-	-	-	-	-	-	-	103
31 დეკემბერი, 2020	2020	11,021	3,983	586	1,139	1,199	-	903	3,508	22,339
დაგროვილი ცვეთა										
1 იანვარი, 2019		96	1,432	233	637	521	-	174	-	3,093
წლის დარიცხვა გაუქმება რეალიზაციის შედეგად	144	294	51	85	133	-	101	520	1,328	
31 დეკემბერი, 2019		240	1,695	284	717	654	-	217	520	4,327
წლის დარიცხვა გაუქმება რეალიზაციის შედეგად გაუქმება გადაფასების შედეგად	147	416	51	85	136	-	114	733	1,682	
31 დეკემბერი, 2020		(373)	(45)	-	(5)	-	-	-	(50)	(373)
31 დეკემბერი, 2020		14	2,066	335	802	785	-	331	1,253	5,586
წმინდა საბალანსო დორულება:										
31 დეკემბერი, 2019		10,337	2,032	302	289	475	-	290	1,905	15,630
31 დეკემბერი, 2020		11,007	1,917	251	337	414	-	572	2,255	16,753

აქტივების გამოყენების უფლება მოიცავს შენობა-ნაგებობებთან და სხვა უძრავი ქონების ჯგუფთან დაკავშირებულ ოჯარას.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონდა დაგირავებული ძირითადი საშუალებები.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანად გაცვეთილმა ძირითადმა საშუალებებმა შეადგინა შესაბამისად, 1,627 ათასი და 1,449 ათასი ლარი.

ბანკის კუთვნილი შენობა-ნაგებობები მოცემულია გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების დღეს არსებულ რეალურ ღირებულებას, რასაც აკლიდება შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. 2020 წლის 31 ოქტომბერს შენობა-ნაგებობები გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით.

შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა კომპანიამ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და აქცი ბოლო დროინდელი გამოცდილება მსგავსი ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასებაში. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი

სააქციო საზოგადოება ხალიც ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

შესადარი ანალოგი (რეგისტრირებული გაყიდვა ან/და გაყიდვის შეთავაზება), რომლის ფარგლებში ფასები კორექტირდა შესაბამისი აქტივებისა და ანალოგების სხვაობების საფუძველზე. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო მიდგომით/მეთოდით ბაზარზე არსებული სიტუაციის გამო, კერძოდ, იმის გამო, რომ შეფასების დღეს არსებობდა რეგისტრირებული გაყიდვებისა და გაყიდვის შეთავაზებათა საკმარისი რაოდენობა.

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის საკუთრებაში არსებული შენობა-ნაგებობებისა რეალური ღირებულების იერარქიის შესახებ, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

შეფასების ტკბილობა	არახილული მონაცემები	სამართლიანი დირექტულება იურისტიკა	სამართლიანი დირექტულება 2020 წ. 31 დეკემბერის
შეფასების ტკბილობა:			
- თბილისი - შარტვას ქუჩა			6,829
- თბილისი - კოსტავას ქუჩა	გაყიდვების		2,559
- ბათუმი - გორგასალის ქუჩა	შედარების	ფასი კვადრატულ	1,291
- თბილისი - გამსახურდის ქუჩა	მიდგომა	მეტრზე	342
სულ			11,021

ბანკის შენობა-ნაგებობები ისტორიული ღირებულებით რომ აღრიცხულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება, 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნებოდა, შესაბამისად, 8,699 ათასი და 8,495 ათასი ლარი.

11. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
სხვა ფინანსური აქტივები		
მოთხოვები	300	2,844
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(160)	(88)
მოთხოვები, წინდა	140	2,756
მოგება-ზარალი რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები (შენიშვნა 16)	-	514
სულ ფინანსური აქტივები	140	3,270
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული აქტივები	15,378	862
გადასახდები, მოგების გადასახადის გარდა	1,760	57
წინასწარ გაწეული ხარჯები	233	182
ავანსი ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე	-	112
სხვა	249	309
	17,620	1,522
სულ სხვა აქტივები	17,760	4,792

12. გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ მოიცავს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

			საშუალო შეწონილი ნომნილი საპრეცენტო განაკვთა %	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
ვალუტა	დაფარვის წელი				
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხები დაპოზიტები დამფუძნებელი კომპანიიდან რეზიდენტი კომერციული ბანკების საკორსესონდენტო ანგარიშები	EUR/USD	2021-2023	2.70%	218,465	167,647
	EUR/USD	2021	1.19%	95,003	82,858
	EUR/USD	2021	0%	69	10,069
სულ გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ				313,537	260,574

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ გადასახდელები მოიცავს დარიცხულ გადასახდელ პროცენტებს 4,882 ათას და 2,974 ათას ლარს, შესაბამისად.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, 313,468 ათასი ლარი და 250,505 ათასი ლარი – 99.9% და 96% წარმოდგენილი იყო ერთი ბანკის მიმართ (დამფუძნებელი ბანკი) არსებული ვალდებულებით, რაც მნიშვნელოვან კონცენტრაციას წარმოადგენს.

ქვემოთ მოცემულია 2020 წლის დამფუძნებლის სესხებიდან და დეპოზიტებიდან წარმოშობილი ცვლილებები:

			პრიცენტის დარიცევა წლის განმავლობაში	პრიცენტის გადახდა წლის განმავლობაში	საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2020	
1 იანვარი, 2020	მირი თანხის მიღება	მირი თანხის დაფარვა					
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხი დამფუძნებლის დამოზიტი	167,647	367,358	(345,833)	5,930	(4,604)	27,967	218,465
	82,858	119,847	(126,650)	995	(963)	18,916	95,003
1 იანვარი, 2019	მირი თანხის მიღება	მირი თანხის დაფარვა	პრიცენტის დარიცევა წლის განმავლობაში	პრიცენტის გადახდა წლის განმავლობაში	საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2019	
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხი დამფუძნებლის დამოზიტი	235,899	215,938	(294,800)	8,769	(16,506)	18,347	167,647
	35,704	184,912	(139,591)	549	(619)	1,903	82,858

13. კლიენტების დეპოზიტები

კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს:

		31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
მოთხოვნამდე ანგარიშები		121,979	72,332
<u>ვალიანი დეპოზიტები</u>		64,325	38,047
სულ კლიენტების დეპოზიტები		186,304	110,379

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 1,515 ათასი და 1,035 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 108,525 ათასი და 54,305 ათასი ლარის ოდენობით (კლიენტების მთლიანი დეპოზიტების 58.25% და 49%), კუთვნიდა 10 კლიენტს, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 290 ათასი და 1,261 ათასი ლარის ოდენობით, წარმოადგენდა ბანკის მიერ გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 8,724 ათასი და 3,509 ათასი ლარის ოდენობით, გამოყენებული იყო კლიენტების სესხების უზრუნველყოფად.

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
ანალიზი დარჯების მიხედვით:		
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები	57,723	12,940
ვაჭრობა და მომსახურება	56,694	48,351
ფიზიკური პირები	40,184	35,100
შექნებლობა	13,026	2,420
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	5,042	6,069
ენერგეტიკა	139	90
სხვა	13,496	5,409
სულ კლიენტების დეპოზიტები	186,304	110,379

14. საიჯარო ვალდებულება

ფილიალებისათვის ბანკს იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე ფართი. იჯარის საშუალო ვადაა 5 წელი.

ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ოპერაციების ცვლილებები:

1 ინვერტორი, 2020 საიჯარო ვალდებულებები ის აღიარება	პროცენტის					31 საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2020
	დამატება	წლის	წლის	დაფარვა			
2020	2,049	1,083	150	(938)	310	2,654	
2019	2,425	-	105	(582)	101	2,049	

მოგებაში და ზარალში აღიარებულ საიჯარო ოპერაციებთან დაკავშირებული თანხებია:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
მოგებაში და ზარალში აღიარებული თანხები		
ცვეთის ხარჯი აქტივების გამოყენების უფლებაზე	733	520
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	150	105
მოკლევადიან იჯარებთან და დამალებიტებულებიან	34	199
აქტივებთან დაკავშირებული ხარჯი		

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 27.

15. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი მოიცავს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგართშეგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ვალუტა	დაფარვის წარადა	შომინალური/საშუალო შეწინილი ეფექტური განაკვეთი 2020 წ.	31 დეკემბერი,		31 დეკემბერი, 2019
			2020	2019	
სს "კაზახეთის სახალხო ბანკი"	აშშ დოლარი	2028	5%	32,862	28,777
სულ სუბორდინირებული სესხი				32,862	28,777

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, ეს სესხი დაიფარება ყველა სხვა კრედიტორის დავალიანების დაფარვის შემდეგ.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ სესხში შედის დარიცხული პროცენტი, შესაბამისად, 96 ათასი და 100 ათასი ლარის ოდენობით.

სუბორდინირებული სესხის მოძრაობა 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში იყო:

1 ათასარი	პროცენტის დარიცხვა წლის განმავლობაში	პროცენტის გადაცადა წლის განმავლობაში საკურსო სხვაობა	31 დეკემბერი	
			2020	2019
			28,777	26,860
			1,636	1,741
			(1,955)	(1,734)
			4,404	1,910
			32,862	28,777

16. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
კრედიტორული დავალიანება	994	543
მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები	878	-
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
თანამშრომელთა ბენეფიტების რეზერვები	904	1,209
საგადასახადო ვალდებულებები მოგების გადასახადის გარდა	104	11
სულ სხვა ვალდებულებები	2,880	1,763

რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულებები წარმოადგენს სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს. ფორვარდი არის საკონტრაქტო შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელიც ითვალისწინებს დროის პერიოდის განმავლობაში გადახდების ნაკადების გაცვლას შეთანხმებული პირობითი ოდენობების საფუძველზე.

სავალუტო ფორვარდის შემთხვევაში, ბანკი იხდის კონკრეტულ თანხას ერთ ვალუტაში და იღებს კონკრეტულ თანხას სხვა ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდი ურთიერთჩათვლიდა.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისათვის დარჩენილი არადისკონტირებული საკონტრაქტო თანხები და მათი დარჩენილი ვადები. ქვემოთ მოცემული უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირებულია საანგარიშგებო თარიღში მოქმედი კურსით. აღნიშნული მოქმედი კონტრაქტებით მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ფინანსური ინსტრუმენტების ფარგლებში, როგორც ეს უფრო მართებულია.

	პირობითი ღირებულება	
	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
გაყიდვა: ეპრო; ყიდვა: აშშ დოლარი		
3 თვეზე ნაკლები	12,874	-
	12,874	-
გაყიდვა: აშშ დოლარი; ყიდვა: ლარი		
3 თვეზე ნაკლები	-	13,383
3-6 თვე	-	2,677
	-	16,060

17. სააქციო კაპიტალი

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის განცხადებული და გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 76,000 და 76,000 ჩევრლებრივი აქციისაგან, შესაბამისად, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარის ოდენობით. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ გამოშვებული სააქციო კაპიტალი სრულად იქნა გადახდილი.

18. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი გაუფასურების დანაკარგებამდე მოიცავს:

	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი:		
კორიენტებზე გაცემული სესხები	37,196	34,089
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	1,576	1,602
ფული და ფულის ექვივალუნტები	934	1,978
სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	237	149
	39,943	37,818
სხვა საპროცენტო შემოსავალი:		
ჯარიმები	874	2,230
სხვა	220	282
	1,094	2,512
სულ საპროცენტო შემოსავალი	41,037	40,330
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო ხარჯი:		
გადასახდელები ფინანსური ინსტრუმენტის მიმართ	(6,974)	(9,366)
კლიენტების დეპოზიტები	(5,580)	(4,625)
სუბინდინირებული სესხი	(1,636)	(1,715)
საიჯარო ვალდებულება	(150)	(105)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(14,340)	(15,811)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	26,697	24,519

19. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო შემოსავლის მქონე და არმქონე აქტივებზე / სხვა ოპერაციების რეზერვი

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის მომრაობა საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე:

	ფული და ფულის კვალიტები	სავალდებული ნაშთი სეზ-ზი	მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	კლიენტებზე გაცემული სესხები	ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტები	სულ
1 იანვარი, 2019	7	2	1	7,323	17	7,350
გაუფასურების ზარალი	26	1	-	242	1	270
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	-	177	-	177
31 დეკემბერი, 2019	33	3	1	7,742	18	7,797
გაუფასურების ზარალი / (გაუფასურების ზარალის აღდგანა)	(32)	(2)	(1)	11,727	4	11,696
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	-	536	-	536
31 დეკემბერი, 2020	1	1	-	20,005	22	20,029

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის მომრაობა საპროცენტო სარგებლის არმქონე აქტივებზე:

1 იანვარი, 2019	სხვა ფინანსური აქტივები
გამოწერა	42
გაუფასურების დანაკარგები	461
ჩამოწერა	(415)
31 დეკემბერი, 2019	88
გაუფასურების დანაკარგები	72
31 დეკემბერი, 2020	160

სხვა ოპერაციების რეზერვი წარმოადგნს რეზერვს გაცემულ სასესხო ვალდებულებებსა და გარანტიებზე. რეზერვების მომრაობა იყო შემდეგი:

	გარანტიები და ფულად-სასესხო ვალდებულებები
1 იანვარი, 2019	273
რეზერვების აღდგანა	(62)
31 დეკემბერი, 2019	211
რეზერვები	642
31 დეკემბერი, 2020	853

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

20. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2020	2019
საკომისიო შემოსავლები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	1,150	1,171
ანგარიშისწორების საკომისიო	348	341
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	173	211
სხვა	230	365
სულ საკომისიო შემოსავლები	1,901	2,088
საკომისიო ხარჯები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	(1,661)	(1,544)
ანგარიშისწორების საკომისიო	(170)	(175)
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	(29)	(53)
სულ საკომისიო ხარჯები	(1,860)	(1,772)
2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებულ წლებში, საკომისიო შემოსავლებსა და ხარჯებში შევიდა პლასტიკური ბარათით განხორციელებულ ოპერაციებზე დარიცხული მომსახურების გადასახადი. ბანკი შეუძლია როლს ასრულებს რამდენიმე რეზიდენტ კომპანიასა და პლასტიკური ბარათის მომსახურების მოწიდებებს, „ვიზას“ და „მასტერკარდს“ შორის. ამ მომსახურებისათვის ბანკი იღებს და იხდის საკომისიო გადასახადს.		
21. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე		
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:		
	2020	2019
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	849	1,417
საკურსო სხვაობა, წმინდა	2,533	(373)
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოგება-ზარალში	3,382	1,044

22. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2020	2019
ხელფასები და პრემიები	8,268	7,933
ცვეთა და ამორტიზაცია	2,105	1,692
საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურება	738	549
პროფესიული მომსახურება	435	324
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	261	148
კომუნლური ხარჯები	168	173
კავშირგაბმულობა	161	137
სარკლამ ხარჯები	119	238
პლასტიკური ბარათით განხორციელებული ოპერაციები და ანგარიშისწორება	118	142
საოფისე მარაგები	84	84

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დაზღვევის ხარჯები	52	49
დაცვის ხარჯები	49	49
ძირითადი საშუალებების რემონტი	45	30
წარმომადგენლობითი ხარჯები	39	43
მოკლევადან და მცირეფასიან აქტივებთან დაკავშირებული ხარჯები	34	199
სამცვლიში ხარჯები	4	59
<u>სხვა ხარჯები</u>	<u>993</u>	<u>889</u>
სულ საოპერაციო ხარჯები	13,673	12,738

23. მოგების გადასახადი

ბანკი მიმდინარე მოგების გადასახადის ოდენობასა და აქტივებისა და ვალდებულებების სახით წარმოდგნილ საგადასახადო ბაზის ანგარიშობს და აღრიცხვს საყართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

იმის გამო, რომ საგადასახადო მიზნებისათვის გარკვეული ხარჯები არ ეჭვემდებარება გამოქვითვას, ხოლო გარკვეული შემოსავალი განიხილება როგორც დაუბეგრავი, ბანკს შეიძლება გაუწინდეს გარკვეული მუდმივი საგადასახადო სხვაობები.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბაზო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისათვის არსებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან,
დროსა და, ასევე, გარკვეული სახის აქტივების აღრიცხვის სხვაობასთან საბუღალტრო მონაცემებზე დაყრდნობით.

მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს 15%-იან კორპორატიულ საგადასახადო განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან დასაბეგრ მოგებაზე.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები შეადგენს:

			წმინდა
	გადავადებული	გადავადებული	
	საგადასახადო	საგადასახადო	
აქტივები/(ცალდებულებები) 31	გამოუყენებელი	აქტივები/(ცალდებულებები) 31	
დეკემბერი 2020	გადავადებული	გადასახადი	
		დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სხვა აქტივები	2	-	40
სხვა ოპერაციების რეზერვი	156	-	156
საჯარო ვალდებულებები	398	(142)	256
სხვა ვალდებულებები	58	-	58
ძირითადი საშუალებები და არმატირალური აქტივები	(1,389)	811	(578)
კლიენტებზე გადებული სესხები	(4,185)	1,133	(3,052)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	2	1,802	(3,158)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(4,960)	(3,054)	

კავშირი საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის, 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის, აისანება შემდეგნაირად:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგართშებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	2020	2019
მოგება მოგების გადასახადი	2,188	12,897
გადასახადი კანონით განსაზღვრული განკვეთით (15%) მუდმივი სხვამების საგადასახადო ფექტი	328 (295)	1,935 (310)
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	1,625
მიმდინარე წლის მოგების გადასახადი მიმდინარე წლის აღიარებული გადავადებული გადასახადის ხარჯი გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების შემცირება საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების გამო	- 1,835 (1,802)	1,100 525 -
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	1,625
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება		
საწყისი ნაშთი	(3,054)	(2,529)
გადავადებული მოგების ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშებაში გადავადებული მოგების ხარჯი სხვა სრულ შემოსავალში	(33) (71)	(525) -
საბოლოო ნაშთი	(3,158)	(3,054)

2023 წლის 1 იანვრიდან მაღამი შედის მოგების გადასახადის ახალი კანონი. კომპანიათა მოგების გადასახადით დაბეგრის ახალ სისტემაში დაბეგვრა მოგების მიღების მომენტის ნაცვლად მოხდება მათი განაწილების მომენტში. შესაბამისად, 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ ფინანსურ ინსტიტუტებს გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღარ ექნებათ. ბანკის გამოთვლით, ახალ საგადასახადო მოთხოვნებზე გადასვლის მომენტისთვის ათვისებული არ იქნება გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება 1,802 ათასი ლარის ოდენობით. შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება ამ თანხით შემცირდა.

გარდა ამისა, 2020 წლის ფინანსური ვალდებულების მომზადების პროცესში ბანკმა აღმოაჩინა წინა წლის შეცდომა, რომელიც დაკავშირებულია 2023 წლის 1 იანვარს მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალ წესზე გადასვლის გამო გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების აუთვისებელ ნაწილთან. აღნიშნული შეცდომის გამო, გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების თანხა შეცდომით გაიზარდა, მაგრამ ამას წინა წლის რიცხვებზე არ გაიზარდა. შესაბამისად, ბასს 8 – „ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკები, ცვლილება ბუღალტრულ შეფასებებით და შეცდომები“ სტანდარტის შესაბამისად, შეცდომა გასწორდა პროსპექტულად და შესადარი ინფორმაცია არ გადავასებულა. 2020 წლისათვის აუთვისებელი გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების 1,802 ათასი ლარით კორექტირებაში შედის წინა წლის 1,276 ათასი ლარის ოდენობის კორექტირება.

24. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩეკეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარესაბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებაში.

ბანკი გარესაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბალანსო ოპერაციებში იყენებს. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობით ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 853 ათასი და 211 ათასი ლარი, შესაბამისად.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები:		
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულები	6,652	7,146
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	16,941	32,418
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	23,593	39,564

საკრედიტო ხაზის ფარგლებში კლიენტისათვის სესხის გაცემას ბანკი ამტკიცებს ინდივიდუალურად. სესხის გაცემა დამოკიდებულია მსესხებლის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე.

კაპიტალური ვალდებულებები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი კაპიტალური ვალდებულებები.

სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებისას დროდადრო ჩნდება კლიენტებისა და კონტრაგენტების მოთხოვნები ბანკის მიმართ. ხელმძღვანელობის აზრით, არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და ამგვარად ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს შესაბამისი ზარალის რეზერვს.

გადასახადები

საქართველოს კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობის თაობაზე თვითონებური დასკვნების გაკეთების საშიშროება. იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები არ მოიწონებენ ბანკის რომელიმე კონკრეტულ ქმედებას, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით კანონი „საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების შეფასება“ 2014 წლის 1 იანვრიდან შეიცვალა. კანონში შევიდა დამატებითი საანგარიშებო და დოკუმენტაციის განმსაზღვრელი მოთხოვნები. ახალი კანონის მიხედვით საგადასახადო უწყებებს უფლება აქვთ, მეწარმეს დაკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები გარკვეული ტრანზაქციების ფარგლებში, რომლებიც ასევე მოიცავს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ საგადასახადო ორგანომ ჩათვალა, რომ ტრანზაქციის ფასი კომერციულ საფუძველზე არ არის განსაზღვრული. საგადასახადო ორგანოების მიერ ბანკის საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების ეჭვქვეშ დაყენების შესაძლო შედეგის სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია.

ამგვარად უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების, გაუფასურების რეზერვის შექმნისა და გარიგებების სამაზრო ფასის დადგენისას. ასევე, ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხებისა და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ან რეზერვის ალდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბუღრი მოგების შემცირებულად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ყველა საგადასახადო თანხა უკვე დარიცხულია და ამდენად ფინანსურ ანგარიშგებაში რაიმე რეზერვი გათვალისწინებული არ არის.

ბოლო საგადასახადო შემოწმება ჩატარდა 2018 წლის აგვისტოში. ამდენად, საგადასახადო შემოწმებისათვის ამჟამად ღია 2019-2020 წლების პერიოდი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

სასურავეო გარემო

საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, როგორიცაა ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკები, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენს ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება, ხოლო საგადასასადო და მარგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგარი ინტერეტებით. საქართველოში ამჟამად მოღვაწე მეწარმეთა წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს კონომიკის განვითარების მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკონმდებლო, მარგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც ძირითადად ქვეყნის ეროვნული კანონმდებლობას გაემობს უკავშირდება. 2020 და 2019 წლის განმავლობაში ჩატარებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს ერთგვარად გზის გამკვლევის ფუნქცია ეკონომიკური, საქართველო-ეროვნული დაახლოების სამოქმედო გეგმის პარალელურად მრავალი სხვა რეფორმა მოსალოდნელი.

კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული გართულებების გამო, ბანკმა მალე მოახერხა სამთავრობო რეგულაციების დასაკამაყიფილებლად ყველა საჭირო ზომის გატარება და თანამშრომელთა და კლიენტთათვის უსაფრთხო სამუშაო და მომსახურების სივრცის შექმნა. მას საგანგებო გეგმა აქვს შემუშავებული სხვადასხვა სცენარის პირობებში ყველა ფილიალის, სამართველოს, დეპარტამენტისა და თანამშრომელთა საქმიანობის ორგანიზების მიზნით.

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს-ის თანახმად, სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდება ვალდებულების გასხვისებისთვის ბაზარზე კომერციული ოპერაციის შედეგად გარიგების თარიღში.

რეალური ღირებულების რეგულარული შეფასება

ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები ითხოვენ ან ნებას რთავენ კომპანიებს რეგულარულად შეაფასონ რეალური ღირებულებები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში რეალური ღირებულებით ფასდება და მესამე დონეს მიეკუთვნება.

ისეთი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ ასახება სამართლიანი ღირებულებით (და რომელთა მიმართ არსებობს რეალური ღირებულების განმარტების მოთხოვნა).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მასახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან. ეს დაშვება აგრეთვე ვრცელდება მოთხოვნამდე ანაბრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე, რომელთა დაფარვის ვადა განსაზღვრული არ არის.

ფული და ფულის კეთივალენტები, სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და კლიენტების დეპოზიტები

რეალური ღირებულების შეფასება ფულისა და ფულის კეთივალენტების, სებ-ში სავალდებულო რეზერვების, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მითხოვნებისა და გადასახდელების და კლიენტების დეპოზიტების შემთხვევაში ხდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საანგარიშგებო თარიღში არსებული საბაზრო განკვეთების საფუძველზე.

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

კლიენტებზე გაცემული სესხები

ფიზიკურ პირებზე სესხები გაიცემა როგორც ფიქსირებული, აგრეთვე ცვლადი განაკვეთით. ვინაიდან ამგვარი სესხებისა და ავანსების აქტური, მეორადი ბაზარი არ არსებობს, პორტფელის საბაზრო ღირებულების საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია. ფიქსირებული განაკვეთი - უზრუნველყოფილი სესხების გარკვეული ნაწილი გაიცემა ფიქსირებული განაკვეთით. სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საანგარიშგებო თარიღში არსებული საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე.

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ფიქსირებული განაკვეთის მქონე სასესხო ინსტრუმენტებზე ხდება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დასკონტირების საფუძველზე იმ მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით რომელიც ახასიათებს ახალ ფინანსურ ინსტრუმენტებს მსგავსი საკრედიტო რისკითა და დარჩენილი ვადით. დისკონტის განაკვეთი დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტაზე, ვადაზე და კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განისაზღვრება შეფასების საზოგადოდ გავრცელებული მოდელებით და ეფუძნება მსგავს ინსტრუმენტებზე დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების ფასების გამოყენებით შედეგნილი სახსრების მომრაობის ანალიზს.

სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, მირითადად, წარმოდგენილია მოკლევადიანი მოთხოვნებითა და გადასახდელებით. ამდენად, მათი საბალანსო ღირებულება ითვლება სამართლიან ღირებულებად.

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც შედარებულია მათ შესაბამის საბალანსო ღირებულებასთან:

სამართლიანი ღირებულების იქანება	2020 წ. 31 დეკემბერი		2019 წ. 31 დეკემბერი	
	საბალანსო	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო	სამართლიანი ღირებულება
ფული და ფულის ექვივალენტები	მე-2 დონე	43,032	43,032	35,251
სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	მე-2 დონე	50,364	50,364	33,686
მოთხოვნები ფინანსური				
ინსტრუმების მიმართ	მე-2 დონე	862	862	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	მე-3 დონე	516,327	519,208	420,972
ინვესტიციები კაპიტალის				
ინსტრუმენტებში	მე-3 დონე	54	54	54
ინვესტიციები სასესხო				
ინსტრუმენტებში	მე-2 დონე	17,293	17,498	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	მე-3 დონე	140	140	2,756
გადასახდელები ფინანსური				
ინსტრუმების მიმართ	მე-2 დონე	313,537	313,162	260,574
კლიენტებს დეპოზიტები	მე-3 დონე	186,304	186,704	110,379
სიჯარ ვალდებულება	მე-3 დონე	2,654	2,654	2,049
სუბორდინირებული სესხი	მე-3 დონე	32,862	32,860	28,777
ახალ ფინანსური ვალდებულებები				
(არ შედის მოგება-ზარალში)				
სამართლიანი ღირებულებით				
ასახული ფინანსური				
ვალდებულებები)	მე-3 დონე	994	994	543

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკის იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომლებიც რეალური ღირებულებით რეგულარულად ფასდება

დერივატივები რეალური ღირებულებით ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ როგორ დგინდება ამ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულები (შეფასების ტუქნივა და გამოყენებული მონაცემები).

	რეალური ღირებულება			არაბილური		
	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019	რეალური იურიქტუ მომაცემები	შეფასების ტექნიკა და მონაცემები	მნიშვნელოვანი არაბილური მონაცემები	მონაცემების კავშირი რეალურ ღირებულებასთან
მოგება-ზარალში			მე-2 დონე	მომავალი ფულადი ნაკადები ფასდება	N/A	N/A
რეალური				ფორვარდული		
ღირებულებით				გაცვლითი კურსისა (საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს		
ასახული ფინანსური				ხილული		
აქტივები				ფორვარდული		
				გაცვლითი		
				კურსებიდან) და		
			514	საკონტრაქტო		
				ფორვარდული		
				გაცვლითი		
მოგება-ზარალში			მე-2 დონემომადები ფულადი	კურსებიდან) და	N/A	N/A
სამართლიანი				საკადები ფასდება		
ღირებულებით				ფორვარდული		
ასახული				გაცვლითი კურსისა (საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს		
ფინანსური				ხილული		
ვალდებულება				ფორვარდული		
				გაცვლითი		
			878	კურსებიდან) და		
				საკონტრაქტო		
				ფორვარდული		
				განაკვეთების		
				საფუძველზე.		

ბანკი ისეთი დერივატივების რეალური ღირებულების დასადგენად, მაგალითად, სავალუტო ფორვარდული კონტრაქტებისა და სავალუტო სკოპებისა, რომლებიც მხოლოდ ხილულ საბაზრო მონაცემებსა და ნაკლებ მენეჯმენტისეულ შეფასებას მოითხოვს, იყენებს ფართოდ გავრცელებულ შეფასების მოდელებს.

26. კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჩვეულ რეჟიმში ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების თპტიმიზაციის საშუალებით მოახდინოს აქციონერების უკუგების მაქსიმიზაცია. მენეჯმენტსა და აქციონერებს განზრახული აქვთ, გააგრძელონ ბანკის განვითარება. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ბანკს შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რასაც ეჭვ ქვეშ არ აყენებს საკმარისი კაპიტალის ადვენატურობა და წარსული გამოცდილება, რომ ბიზნესის მიმდინარეობისას მოკლევადიანი ვალებულებების ჩვეულებრივ დაფინანსდება.

სააქციო საზოგადოება წალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკის კაპიტალის ადგვატურობა სხვა ღონისძიებებთან ერთად მონიტორინგს ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ზედამხედველობის პროცესში დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მონიტორინგი ხდება ყოველთვიურად ბანკის მიერ სებ-ის აღრიცხვის წესების დაცვით შედგენილი ანგარიშების მეშვეობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი მიმდინარე კაპიტალის მოთხოვნებით ბანკები ვალდებული არიან:

a) ფლობდნენ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ დონეს შემდეგი გრაფიკით

- 50,000 ათასი ლარი - 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
- 50,000 ათასი ლარი - 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

b) შეინარჩუნონ რისკების მიხედვით შეწონილი აქტივების მირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საზედამხედველო კაპიტალის ფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან მინიმალურ დადგენილ დონეზე ან მეტზე მოჟლი საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.

საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის მიერ შემუშავებული ჩარჩო-პრინციპების ფარგლებში, ბანკი ვალდებული იყო, დაეცვა მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები „კაპიტალის ადგვატურობის მოთხოვნების რეგულირება კომიტეტიული ბანკებისათვის“ დოკუმენტის შესაბამისად.

I პილარის მინიმალური მოთხოვნებია:

- მირითადი პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა - 4.5%
- პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა - 6%
- საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა - 8%

პანდემიამდე სებ-ის მიერ შემოტანილი პილარ 1 და პილარ 2 ბუფერები იყო:

1. I პილარის ბუფერებია:

- კაპიტალის კონსერვაციის (კკ) ბუფერი, რომელიც 2019 წლის 31 დეკემბრიდან შევიდა ძალაში;
- სისტემური რისკის ბუფერი, რომელიც ვრცელდება მნიშვნელოვან ბანკებზე, 2019 წლიდან ყოველწლიურად თანდათანობით იზრდება, ხოლო მაქსიმალურ დონეს 2021 წლისათვის მიაღწევს.
- კონტრიკულური კაპიტალის (კკ) ბუფერი განსაზღვრულია 0%-ზე.

I პილარის ბუფერების კორექტირება ხდება სებ-ის შეხედულებისამებრ.

2. II პილარის ბუფერები:

- სავალურ კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის (სკუსრ) ბუფერი, რომელიც 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძალაშია არაპეჯირებული უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხებისათვის;
- კონცენტრაციის რისკის (კრ) ბუფერი, რომელიც დაწესდება სექტორული და ინდივიდუალური მსესხებლის რისკებისათვის;
- წმინდა სტრესის (წს) ბუფერი, რომელიც დაწესდება ბანკის მიერ წარდგენილი სტრესის ტესტირების შედეგების მიხედვით;
- წმინდა ზოგადი რისკის შეფასების პროგრამის ბუფერი (GRAPE), რომელიც ისაზღვრება სებ-ის მიერ და გამოიყენება ბანკის სპეციფიური რისკების მიხედვით.

ზედამხედველობის გეგმის მიღება - კოვიდ-19

2020 წლის I კვარტლის ბოლოს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაამტკიცა ზედამხედველობის გეგმა, რომელიც მიზნად ისახავს კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური შოკებს უარყოფითი ზემოქმედების მინიმუმამდე დაყვანას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შეწიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ზედამხედველობის გეგმის შესაბამისად მიღებული ზომები საშუალებას მისცემს ბანკებს, გამოიყენონ კაპიტალისა და ლიკვიდობის ბუფერები სტრუქტულ პერიოდში და ამით მოახდინონ პოტენციური ზარალის ნეიტრალიზება და უწყვეტად გააგრძელონ ბიზნესი და საკრედიტო საქმიანობა.

ზედამხედველობის გეგმის მიხედვით, მოხდა შემდეგი ცვლილებები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი განუსაზღვრელი ვადით შემცირდა 2.5%-დან 0%-მდე;
- HII და GRAPE ბუფერებისათვის, CET 1-სა და I პილარს შორის ბუფერის განაწილების გარდამავალი გრაფიკი განუსაზღვრელი პერიოდით გადავადდა და დარჩა პანდემიაშდელ დონეზე;
- CET 1-თვის 30%-ის ნაცვლად 15%, ხოლო I პილარისათვის 40%-ის ნაცვლად 20%, მარეგულირებელი კაპიტალის ბუფერების განაწილების განაკვეთის თვალსაზრისით შენარჩუნდა უცვლელად, 100%-ზე;
- CICR ბუფერის მოთხოვნა განუსაზღვრელი ვადით შემცირდა 2/3-ით;
- ეროვნულ ვალუტაზე LCR მოთხოვნა ერთი წლით შემცირდა 75%-დან 0%-მდე.

კაპიტალის ადეკვატურობის სქემით დადგენილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების მოთხოვნები, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

კაპიტალი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	მოთხოვნა ა	I პილარი				II პილარი				31 დეკემბერი, 2020 სულ მინიმალური მოთხოვნები	
		I პილარის ბუფერები			II პილარის ბუფერები						
		CC	SR	CCC	CICR	CR	NS	GRAPE			
მირითადი პირველადი კაპიტალის კოფიციენტი	4.50%	0%	0%	0%	0.57%	0.18%	0.00%	0.42%		5.67%	
პირველადი კაპიტალის კოფიციენტი სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოფიციენტი	6.00%	0%	n/ a	n/a	0.77%	0.24%	0.00%	0.56%		7.57%	
	8.00%	0%	n/ a	n/a	1.03%	1.20%	0.00%	2.80%		13.03%	
კაპიტალი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	მოთხოვნა ა	I პილარი				II პილარი				31 დეკემბერი, 2019 სულ მინიმალური მოთხოვნები	
კაპიტალი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	მოთხოვნა ა	I პილარის ბუფერები			II პილარის ბუფერები						
		CC	SR	CCC	CICR	CR	NS	GRAPE			
		4.50%	2.50%	0%	0%	1.87%	0.20%	0.00%	0.42%	9.50%	
მირითადი პირველადი კაპიტალის კოფიციენტი	6.00%	2.50%	n/a	n/a	2.51%	0.27%	0.00%	0.56%		11.84%	
პირველადი კაპიტალის კოფიციენტი სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოფიციენტი	8.00%	2.50%	n/a	n/a	3.35%	1.37%	0.00%	2.80%		18.01%	

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამავე თარიღისათვის მოქმედი სეზ-ის აღრიცხვის წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის ფარგლებში მომზადებული ანგარიშების მიხედვით, კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
სააქციო კაპიტალი	76,000	76,000
გადაფასების რეზერვი	1,983	1,596
გაუნაწილებელი მოგება კაპიტალის ადეკვატურობისათვის	17,556	30,431
გამოქვითვები მირითადი პირველადი კაპიტალიდან	(6,446)	(5,167)
 შპ პირველადი კაპიტალი	 89,093	 102,860
 პირველადი კაპიტალი	 89,093	 102,860
კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხი	32,766	11,471
სესხზე დანაკარგების საერთო რეზერვები (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	7,409	6,022
 სულ საზედამხედველო კაპიტალი	 129,268	 120,353
 რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	 645,230	 532,259
 მირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	 20.03%	 22.61%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	13.81%	19.33%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	20.03%	22.61%

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საზედამხედველო კაპიტალის გაანგარიშების მიზნებისთვის ბანკის გაითვალისწინა მიღებული სუბორდინირებული დეპოზიტი, რომელიც შეზღუდულია პირველადი კაპიტალის 100%-მდე. ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ ვალდებულების გადახდა სუბორდინირებულია ბანკის ყველა სხვა კრედიტორის მიმართ არსებული ვალდებულების გადახდასთან.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დადგენის მიზნით, სრული საზედამხედველო კაპიტალის გამოითვლის შეიტანა საერთო რეზერვები, რომლებიც რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ით შემოიფარგლება. კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის ზოგადი რეზერვები გამოითვლება სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა სრულად დაკამაყოფილა გარედან დაკისრებული კაპიტალის მოთხოვნები.

27. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ბანკის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი მირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ბანკი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის ჩარჩო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. აღნიშნული ჩარჩოს ფარგლებში ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

საკრედიტო რისკი

ბანკს ახასიათებს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე კერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის დირექტორატის მიერ დაწესებულ ფარგლებში. რისკის მართვის სამართველო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საკრედიტო რისკის მართვასა და კონტროლში, ეს სამართველო პასუხისმგებელია საკრედიტო რისკის გამოვლენასა და შეფასებაზე, კონტროლის განხორციელებასა და მონიტორინგზე. რისკის მართვის სამართველო პირდაპირ მონაწილეობს საკრედიტო გადაწყვეტილების მიღების პროცესში და შიდა წესების, რეგულაციებისა და საკრედიტო პროგრამების განხილვაში. ამასთან, სამართველო ბანკს აწვდის დამოუკიდებელ რეკომენდაციებს საკრედიტო რისკის შესამცირებლად, ახორციელებს საკრედიტო რისკის კონტროლსა და მონიტორინგს, ხელმძღვანელობას უმზადებს შესაბამის მოსხენებებს და უზრუნველყოფს დაკრედიტების პრიცესის შესაბამისობას გარე კანონებთან/წესებთან ისევე, როგორც შიდა მოთხოვნებსა და პროცედურებთან. ბანკი განსაზღვრავს მაქსიმალური ასაღები რისკის ოდენობას რომელიც ასახულია დაწესებულ ლიმიტებშიერთ მსესხებელზე/კონტრაგენტზე ან მსესხებლთა ჯგუფზე და დარგობრივ (გეოგრაფიულ) სეგმენტზე. საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ზღვარი დარგების მიხედვით მტკიცდება და კონტროლდება აქტივების და ცალდებულების მართვის კომიტეტის მიერ(ავმკ). საკრედიტო რისკის ზღვარს საკრედიტო პროგრამებთან მიმართებაში (მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები) ამტკიცებს დირექტორატი. რისკის პოზიცია თითოეულ მსესხებლის მიმართ, მოიცავს საბალანსო და გარესაბალანსო ელემენტებს, რომელიც განიხილება საკრედიტო კომიტეტისა და ავმკ-ს მიერ. რეალური რისკის პოზიცები ეკვემდებარება ყოველდღიურ მონიტორინგს.

გარანტიების გაცემისას საჭიროების შემთხვევაში, ბანკი იღებსუზრუნველყოფას და ასევეროგორც კორპორაციულ, ასევე ინდივიდუალურ გარანტიებს.

კრედიტის გაცემის ვალდებულების წარმოადგენს გარანტიები ან აკრედიტივები. გარესაბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც დანაკარგების ალბათობა, გამომდინარე კონტრაგენტის უუნარობიდან, შესარულოს სახელშეკრულებო პირობები. რაც შეეხება აუთვისებელი საკრედიტო ვალდებულების ნაწილს, ბანკი პოტენციურად დგას მთლიანი აუთვისებელი ვალდებულებების ოდენობის თანხის დაკარგვის საშიშროების წინაშე. თუმცა, დანაკარგის შესაძლო იდენობა ნაკლებია მთლიან გამოყენებელ ვალდებულებებზე. რადგან უმეტესობა არის პირობითი და დამოკიდებულია კლიენტების მიერ სპეციფიური საკრედიტო მოთხოვნების შესრულებაზე. ბანკი აკონტროლებს გარესაბალანსო საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, რადგან გრძელებიან ვალდებულებებს ძირითადად აქვთ უზრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკების რეატივიზები

ბანკი თითოეულ რისკის პოზიციას საკრედიტო რისკის რეიტინგს აკუთვნებს იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება დეფორმატის რისკის პროგნოზებისა და გამოცდილებაზე დაფუძნებული საკრედიტო შეფასებების გაკეთების მიზნით. საკრედიტო რისკის კატეგორიები განისაზღვრება დეფორმატის რისკის ასახველი ხარისხთმორივი და რომელიმე კრიტერიუმების გამოყენებით და დამოკიდებულია გამოვლენილი რისკის მოცულობასა და მსესხებლის ტიპზე.

ნებისმიერი რისკის პოზიციისთვის ხდება საკრედიტო რეტინგის განსაზღვრა საწყის ეტაპზე მსესხებლზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების გზით. აღნიშნული ეკვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს რის შედეგადაც შესაძლოა მოხდეს რისკის პოზიციისთვის კატეგორიის ცვლილება..

ბანკში გამოიყენება ავტომატიზებული პროგრამა „რისკის ანალიტიკოსი“, რომელიც კორპორაციულ მსესხებლებზე მუშაობს და შიდა რეტინგის მოდელების ორ შესაძლო მიდგომას გულისხმობს. ესენია „ფუნდამენტური ანალიზი“ და „შეფასების ფურცელი“. ორივე მიდგომა კოეფიციენტებისა და ფინანსური მაჩვენებლების კომპლექსურ ანალიზს ემსახურება.

მთავარი სხვაობა ორ აღნიშნულ მიდგომას შორის სისტემის მიერ მოდელის ცვლადი მონაცემების გამოთვლისა და შეფასების მინიჭების მეთოდია. მიუხედავად იმისა, რომ მეთოდოლოგიები განსხვავდება,

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ორივე სისტემა ერთსა და იმავე ტექნოლოგიურ პლატფორმაზე მუშაობს. გარდა ამისა, თითოეული შიდა სარეიტინგო მოდელი, მოდელის მიუხედავად, გამოჰყავს მსესხებლის რეიტინგი და დეფოლტის ალბათობა. „შიდა სარეიტინგო მოდელის ავტორი“ შიდა სარეიტინგო მოდელების შექმნასა და პროცესზე მორგებას ორივე მიდგომის გამოყენებით უზრუნველყოფს.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, ბანკში გამოიყენება მცირე და საშუალო მსესხებლების შეფასების კიდევ ერთი, შიდა შეფასების ფურცლის სისტემა. შეფასების ფურცელი მსესხებლის ფინანსური მონაცემების სტატისტიკურ დამუშავებასა და ხარისხობრივ მახასიათებლებს ეფუძნება. შედეგად, შიდა შეფასების ფურცლის სისტემა მსესხებლებს შიდასაბანკო რეიტინგს ანიჭებს.

სესხის გაცემისას მას, წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით, ენიჭება რისკის ქულა, რომელიც მოვარანებით აისახება რეიტინგბრში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია სესხის გაცემისას მინიჭებული რეიტინგები.

რეიტინგი	აღწერა
1	
2+	
2	
3+	მაღალი ხარისხის სესხი, დაბალი რისკი. სესხი აკმაყოფილებს უმაღლეს მოთხოვნებს. მსესხებლის გადახდის უწინი ძლიერია. პრატიკულად არ არის დამოუიდებული გარე კუნძომებურ ფაქტორებზე. კატეგორიაში რეიტინგების განაწილება დამოუიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე. როგორმებიცა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
3	
3+	
3	
3-	
4+	დამაკმაყოფილებელი ხარისხის სესხი, დაბალი რისკი. სესხი მოთხოვნების უმეტესობას აკმაყოფილებს. გადახდის უწინი ძლიერია. სესხად არის დამოუიდებული გარე კუნძომებურ ფაქტორებზე. რეიტინგების განაწილება დამოუიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე. როგორმებიცა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
4	
4-	
5+	
5	მოკლევადიან პერსპექტივაში მსესხებელი მცირე მოწყვლადობას ავლენს. თუმცა, უფრო მაღალია სესხისურობა მიზნების, ფინანსურ და კონიტიურ სფეროებში უარყოფითი დელილების ეფექტის მიმართ. რეიტინგების განაწილება დამოუიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე. როგორმებიცა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
5-	
6+	
6	ძლიერ მოწყვლადია უარყოფითი ბიზნესი-, ფინანსური და კონიტიური გარემოებების პირობებში. თუმცა, ამგამად ფინანსური ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობა არსებობს. რეიტინგების განაწილება დამოუიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე. როგორმებიცა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
6-	
7+	

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

7	დეფოლტის მაღალი რისკი (მოცემულ მომენტში მაღალი საკრუდიტო რისკი); ფინანსური ვალდებულებების შესრულება შესაძლებელია ხელსაყრელ ბიზნესის, ფინანსური და ეკონომიკურ პარომებები. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორიცაა ფინანსური პირობა, მწერამეტტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
7-	
8	
9	დეფოლტის მაღალი რისკი. კლიენტის გადახდისუნარისობა დამალია. კლიენტის საქმიანობა მთლიანად დამოკიდებულია გარე ფაქტორებზე. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორიცაა ფინანსური პირობა, მწერამეტტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
10	

* რეიტინგის არმქონე სესხები: 100,000 აშ დოლარზე ნაკლები, დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხები, საცალო სესხები.

რეიტინგის ცვლილება

კატეგორიის ცვლილება რამდენიმე რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინდიკატორზეა დამოკიდებული. ესენია ფინანსური პირობები, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, კონტრუნტული პოზიცია ბაზარზე, მოწოდებლების/მყიდველების ზეგავლენა, მფლობელის ზეგავლენა, მართვის ხარისხი, არახელსაყრელი მოვლენების რისკი, ა.შ.

საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგია

რისკის მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის გამოვლენის დადგენა რთული პროცესია და მოდელების გამოყენებას მოითხოვს, რადგან გამოვლენა ბაზრის პირობების ცვლილებების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და დროის სცლის პარალელურად მერყეობს. სასესხო პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება სხვა ვარაუდების გამოთქმას მოიცავს, მაგალითად, დეფოლტის დადგომის ალბათობაზე და შესაბამისი დანაკარგების კოეფიციენტებსა და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციაზე ბანკი საკრედიტო რისკს ზომას „დეფოლტის ალბათობით“ (PD), „დეფოლტის რისკის პოზიციით“ (EAD) და „დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგით“ (LGD). ეს მიდგომა ფასს 9-ში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად გამოყენებული მიდგომის ანალოგიურია.

ფასს 9-ის შესაბამისად, საკრედიტო რისკის კლასიფიკაცია წარმოებს სამი კატეგორიის მიხედვით, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას ეფუძნება:

- ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის საკრედიტო რისკის მატარებელი თავდაპირველი შეფასებისას, კლასიფიცირდება 1-ელი ეტაპის საკრედიტო რისკის ფინანსურ ინსტრუმენტად და მისი საკრედიტო რისკის მონიტორინგი მუდმივად მიმდინარეობს.
- თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR) გამოვლენის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპის საკრედიტო რისკის ფინანსური ინსტრუმენტის კატეგორიაში, მაგრამ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად ჯერ არ ითვლება.
- თუ ფინანსური ინსტრუმენტი გაუფასურებულია, ის გადადის მე-3 ეტაპის საკრედიტო რისკის ფინანსური ინსტრუმენტის კატეგორიაში..
- ფინანსური ინსტრუმენტის 1-ლი ეტაპის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში კლასიფიკაციის შემთხვევაში მისი შეფასება ხდება 12 თვითან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით.. მე-2 და მე-3 ეტაპის ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.
- ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზიმვის საზოგადო კონცეფციის შესაბამისად, ასევე მსედველობაში მიიღება საპროგნოზი ინფორმაცია.
- საკრედიტო რისკის მატარებელი შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები ის ფინანსურ აქტივებია, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას უკვე საკრედიტო რისკის მატარებელია. მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ყოველთვის არსებობის მანძილზე იზომება (მე-3 ეტაპის საკრედიტო რისკის ფინანსური ინსტრუმენტი).

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე,
რომლებიც მოგება-ზარალის ანგარიშის სამართლიანი ღირებულებით არ აისახება:

- მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები
- ონვებტიციები სასესხო ფასიან ქაღალდებში
- სხვა მოთხოვნები
- სესხის გაცემის ვალდებულებები და
- გაცემული ფინანსური გარანტიები
- ბანკთაშორისი დეპოზიტები და საკორესპონდენტო აწგარიშები

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რეზერვი (მსზ/ECL)

- 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ), ანუ მსზ არსებობის მანძილზე, რომლებიც წარმოიქმნება ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ისეთი მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ანგარიშგების დღიდან 12 თვის განმავლობაში (1-ელი ეტაპი); ან
- მსზ მთელი არსებობის მანძილზე, ანუ მსზ არსებობის მანძილზე, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე (მე-2 და მე-3 ეტაპები).

მოთხოვნელი არსებობის მანძილზე მსზ-ის რეზერვი საჭიროა ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტისათვის, რომლის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საგრძნობლად გაიზარდა. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მსზ შეადგენს 12 თვიანი მსზ-ის ტოლ თანხას.

აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტების შემთხვევაში, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მსზ იზომება კრედიტის კონვერსიის 34.6%-იანი ფაქტორის (აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები) და 100%-იანი ფაქტორის (ფინანსური გარანტიები) საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუტებიდან მოთხოვნებს, ბანკთაშორის დეპოზიტებსა და საკორესპონდენტო აწგარიშებს, აგრეთვე სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს გაუფასურება ერიცხება 12 თვიანი მსზ-ის საფუძველზე. დეფოლტის აღბათობა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები კლიენტებისათვის მიიღება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მოწოდებული საკრედიტო რეიტინგის ინფორმაციიდან.

სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასდება ინდივიდუალურად, გაუფასურების მოდელის მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

მსესხებლების საკრედიტო რისკის გამოვლენის შესაფასებლად ბანკმა შეიმუშავა ფასს 9-ის შესაბამისი მეთოდოლოგია.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად ისეთი, სესხების შემთხვევაში, რომელიც მსგავსი საკრედიტო რისკის მაჩვენებლებით ხასიათდება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციას მიეკუთვნება ის მსესხებლები/დაკავშირებულ მსესხებლთა ჯგუფები, რომელთა რისკის პოზიციაც საზედამხედველო კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს. გარდა ამისა, მათში დაფიქსირებული უნდა იყოს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნები.

იმის დასადგენად, ადგილი აქვს თუ არა საკრედიტო რისკის საგრძნობლად გაიზრდას ან გაუფასურებას, ანალიზდება ინფორმაცია მსესხებლების ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, ვადაგადაცილების სტატუსის, რესტრუქტურიზაციის, საკრედიტო რეიტინგებისა და უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულების შესახებ, კოვიდ-19-ის გავრცელება ითვლება ისეთ ხდომილებად, რომელმაც საგრძნობლად გაზარდა სესხების პორტფელის საკრედიტო რისკი. შესაბამისად, ითვლება, რომ ის კლიენტები, რომლებიც კოვიდ-19-გან ყველაზე დაუცველ სეგმენტებში, ანუ

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

სასტუმროებში, რესტორნებსა და კაფეებში, მშენებლობასა და უძრავი ქონების სეგმენტებში მოღვაწეობენ, საკრედიტო რისკის ზრდის საგრძნობი ნიშნების მატარებლები არიან.

მსზ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის პოზიციები, რომელებიც საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნებით ხასიათდება, ფასდება ინდივიდუალურად. მსზ, რომელიც საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნებით არ ხასიათდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის გამოვლინებაზე ფასდება ჯაფულურად.

მსზ-ის შეფასება ინდივიდუალურად

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში, მსზ ფასდება კონტრაქტით ბანკის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მომავალი კონომიკური სცენარების სიმრავლის შეწონვით მისაღები ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, გარდა ამისა, მხედველობაში მიიღება გადასდები და სესხის უზრუნველყოფაში არსებული აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული ფულადი ნაკადები..

უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულებას ზოგადად ბანკი აფასებს ამოღების ორ წლიანი პერიოდის გათვალისწინებით და რომელსაც ამცირებს 10%-ით ლიკვიდაციის პრიცესის თანხლები ხარჯების შესაბამისად, გამოიყენებული სალიკვიდაციო ღირებულებას უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებაზე სულ მცირე 25%-ით უნდა იყოს ნაკლები. ზოგადი მიდგომა შეიძლება ინდივიდუალურად შეიცვლოს, თუ სხვა გარემოებებმა უჩევენა, რომ ამოღების პერიოდი ან შეფასების ზღვრული მაჩვენებელი არ არის გონივრული.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტური შეფასება
მსზ-ის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ცვლადების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი, შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოიყენებით. ისინი კორექტირებულია საპროგნოზო ინფორმაციის გათვალისწინებით.

კოლექტური შეფასება ტარდება მსესხებლის და არა კონტრაქტის დონეზე.

სეგმენტაცია

კოლექტურად შეფასებული სესხები სეგმენტებად იყოფა საკრედიტო რისკის შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით:

- სეგმენტი
- ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა
- რესტრუქტურიზაცია
- უზრუნველყოფა

პორტფელი, რომელზეც მსზ-ის შეფასება კოლექტურად ხორციელდება, იყოფა 4 შემდეგ სეგმენტად: ვაჭრობა, მშენებლობა და უძრავი ქონების მენეჯმენტი, სხვა ბიზნეს-სექტორები, უზრუნველყოფილი საცალო და არაუზრუნველყოფილი საცალო და აგრეთვე ვალუტის მიხედვით (ლარი და უცხოური ვალუტა, გარდა არაუზრუნველყოფილი საცალო სესხებისა, რომელიც ვალუტებად არ სეგმენტირდება). ჯამში 9 სეგმენტი.

თითოეული სეგმენტი შემდეგ იყოფა 5 კატეგორიად, რომელთაგან თითოეული მსგავსი საკრედიტო რისკის თვისებებით ხასიათდება, როგორიცაა ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა და რესტრუქტურიზაცია.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

სეგმენტის ზემოთ აღწერილი მიდგომების გათვალისწინებით კოლექტიურად შეფასებული პორტფელი ჯგუფება 45 მსგავსი საკრედიტო რისკის მხასიათებლების მქონე კატეგორიად.

დეფოლტის განსაზღვრება

შეფასების დასადგენად კრიტიკული მნიშვნელობა ენიჭება დეფოლტის განსაზღვრებას, რომელიც მსზ-ის ოდენობის შეფასებაშია ინტეგრირებული. დეფოლტის მოვლენად ბანკი მიიჩნევს შემდეგ გარემოებებს მოვლენებს:

- კოლექტიურად შეფასებულ სესხებში მსესხებელი ვადაგადაცილებულია 90 ან მეტი დღითმსესხებლის მატერიალური საკრედიტო ვალდებულება დაქვემდებარა სსვადასხვა საკრედიტო კომიტეტებზე სესხის რესტრუქტურიზაცია ანგადროულად აქტივების კატეგორია, საქართველოს ეროვნული ბანკის აქტივების კლასიფიკაციის რეგულაციის მიხედვით, არის „საყურადღებო სესხი“, „არასტანდარტული“, „საკვირ სესხი“, „უიმედო სესხი“.
- მსესხებლის მიერ ბანკისათვის საკრედიტო ვალდებულების დაფარვა მოსალოდნელი არ არის, მისი ვალები ჩამოიწერა ან გაიყიდა დიდი ფასდათმობით, ხოლო მსესხებელზე მიმდინარეობს გაკოტრების პროცესი.
- აქტიური საკრედიტო რეიტინგი 8, 9, 10 ან მსესხებლის საკრედიტო რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება.

იმის განსაზღვრისას, სავარაუდოა თუ არა მსესხებლის მხრიდან საკრედიტო ვალდებულების დაფარვა, ბანკი ითვალისწინებს როგორც ხარისხობრივ, აგრეთვე რაოდენობრივ ინდიკატორებს. დეფოლტის შესაფასებლად ბანკი იყენებს ინფორმაციის სსვადასხვა წყაროს, რომელიც ან ბანკის შიგნით არის შემუშავებული, ან გარე წყაროებიდან მიღება. შეფასებული ინფორმაცია ასევე დამოკიდებულია რისკის პოზიციის იდენტობის გარემონტიზაციის მიზნების მიზნების წირმოადგენს ხარისხის ბრიტონი ინდიკატორები, როგორიცაა შიდა საკრედიტო რეიტინგის უდაბლესი კატეგორია და გარედან მიღებული ინფორმაცია მსესხებლის ფინანსური სიტუაციის შესაძლო გაუარესების თაობაზე. ეს ინდიკატორები გამოიყენება მსზ-ის ინდივიდუალურად შესაფასებელი სესხების დასადგენად, თუ მსესხებლის რისკის პოზიცია ზღვრულ მაჩვენებელს აღემატება. მსზ-ის კოლექტიური შეფასების მიზნებისათვის, გაუფასურებად აგრეთვე ითვლება მსესხებლის რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება ან აქტიური საკრედიტო რეიტინგი 8, 9, 10.

საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდა

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის აღმოსაჩენად, ბანკი შესაბამის ფინანსურ აქტივებზე ახორციელებს მინიტორინგს. თუ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა, ბანკი დანაკარგის რეზერვს აფასებს მთელი არსებობის მანძილზე და არა 12 თვიანი მსზ-ის საფუძველზე.

იმის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკი მხედველობაში იღებს სათანადო და არგუმენტირებულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციას. მსესხებლის საკრედიტო რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება, რაც იწვევს დეფოლტის აღმათობის 10%-ზე მეტით ზრდას და შიდა რეიტინგი არის 6-ან უარესი, აგრეთვე უზრუნველყოფის ღირებულების მნიშვნელოვანი კლება შეიძლება ჩაითვალის საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ხარისხობრივ მაჩვენებლად. სწორედ ეს ინდიკატორები გამოიყენება ინდივიდუალურად შესაფასებელი მსზ-ის მქონე სესხების გამოსავლენად, თუ მსესხებლის რისკის პოზიციააღმატება განსაზღვრულ მაჩვენებელს. ითვლება, რომ ის კლიენტები, რომლებიც კოვიდ-19-გან ყველაზე დაუცველ სეგმენტები, ანუ სასტუმროები, რესტორანებისა და კაფეებში, მშენებლობასა და უძრავი ქონების მენეჯმენტის სეგმენტები მოღვაწეობენ, საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნების მატარებლები არიან. 2020 წელს ბანკმა ამ სექტორებზე გაცემული ის სესხები, რომელთაც კოვიდ-19-ის გამო გადახდების შედავათით ისარგებლეს, მე-2 დონეზე გადაიტანა.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტია, ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა და აქტივი ხვდება გაუფასურების მოდელის მე-2 კატეგორიაში, ანუ დანაკარგის რეზერვი განიხილება მთელი არსებობის მანძილზე მსზ-ის მიხედვით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დეფოლტის ალბათობის მოდელი

თითოეული ჯგუფისათვის დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის განსასაზღვრად, ბანკი იყენებს მიგრაციის მატრიცების შეთოდოლოგიას, რომელიც ისტორიულ მონაცემებსა და გადაუხდელობის გამოცდილებაზე დაყრდნობით დეფოლტის სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე სარწმუნოდ ზომავს იმ სესხების ოდენობას, რომელზეც დროთა განმავლობაში დეფოლტს განიცდის სტალანსო უწყისის თარიღამდე დამდგარი მოვლენების გამო. ჰომოგენური ჯგუფის დაკვირვების პერიოდად აღმართია ერთი წელი 2019 წლის ნოემბრიდან 2020 წლის ნოემბრამდე. დაკვირვების პერიოდის განმავლობაში გენერირდა ერთი თვიანი მიგრაციის მატრიცები. პორტფელის ზრდის ფუქტის გამოსარიცხად 2019 წლის ივლისის შედეგ გაცემული სესხები სტატისტიკური ანალიზიდან გამოირიცხა.

მიგრაციის მატრიცები გამოიყენება თითოეული კოლექტურად შესაფასებელი ჯგუფის 12 თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად. ამის გათვალისწინებით, ხდება ზღვრული დეფოლტის ალბათობების გამოთვლა პორტფელის გადის ამოწურვამდე რამდენიმე წელიწადზე. დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად დეფოლტად განისაზღვრა 90 დღიანი ვადაგადაცილება.

დროის მომენტში დეფოლტის ალბათობის შესაფასებლად ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას ამუშავებს სხვადასხვა მაკროსცენარის მეშვეობით.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თითოეულ კატეგორიაში საშუალო დეფოლტის ალბათობის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მთლიანი მსზ-ის 7.1%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 1,424/(1,424) ათას ლარს.

LGD მოდელი

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია LGD (დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები), ანუ დეფოლტის შემთხვევაში წარმოშობილი ზარღლის შეფასებული ოდენობა. მის შესაფასებლად გადეფოლტებული რისკის პოზიციები სეგმენტების მხხედვით მცირდება უზრუნველყოფაში არსებული დეპოზიტებით, 2 წლიანი ამოღების პერიოდის უზრუნველყოფის დასკონტირებული საღიკვიდაციო ღირებულებითა და მინიმუმ 25%-იანი შეფასების ზღვრული მაჩვენებლით. LGD იზომება საკმენტურად და არა ჯგუფის დონეზე.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასების ზღვრული მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მსზ-ის 3.8.%/3.3%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 759/(-664) ათას ლარს.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამოღების პერიოდის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მსზ-ის 5.9%/5.9%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 1,188/(-1,191) ათას ლარს.

EAD მოდელი

EAD წარმოადგენს დეფოლტის მომენტში მთლიან მისაღებ თანხას. ბანკი მას ანგარიშობს კონტრაგვნტის მიმართ არსებული მიმდინარე რისკის პოზიციის, ამორტიზაციის გათვალისწინებით და 1-ელი ეტაპის სესხებისათვის EAD-ის კოეფიციენტი 1.006-ით კორექტირებით, ხოლო მე-2 ეტაპის სესხებისათვის კოეფიციენტი - 1.009-ით კორექტირებით.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ბანკი მსზ-ის გამოთვლებში იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც მონეტარული სამსახურები აქვეყნებენ. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის საფუძველს ქმნის სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). თითოეული მათგანი დეფოლტის განსხვავებულ ალბათობას იძლევა. ამ სცენარების შეწონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობის საფუძველს, რომელიც მსზ-ის გამოთვლებში გამოიყენება. 12 თვიანი მსზ (1-ელი ეტაპის სესხები) ფასდება მხოლოდ თორმეტვიანი დეფოლტის ალბათობით. არსებობის მანძილზე მსზ (მე-2 და მე-3 ეტაპების სესხები) ფასდება ყველა წლიური ზღვრული დეფოლტის ალბათობით სესხის ვადის გასვლამდე.

სააქციო საზოგადოება ზანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ფასს 9-ის მიზნებისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკი აქცეუნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სსვადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლებში. საბაზისო სცენარი ყველაზე საცარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

ისტორიული მონაცემების სტატისტიკური ანალიზის გამოყენებით ზანკმა შეაფასა ურთიერთქმედება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და დეფოლტის აღბათობას შორის. ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების მომავალ ეკონომიკურ სცენარში შედის სამი მაკროეკონომიკური ინდიკატორი - მშპ-ის ზრდა, ლარი/აშშ დოლარი გაცვლითი კურსი და უძრავი ქონების ფასები. კოლექტურად შეფასებული პორტფელის შემთხვევაში, ზანკს შეუძლია შეაფასოს, თუ რა ზეგავლენა აქვს მსზ-ზე მშპ-ის ზრდას, წლიურ ინფლაციას, ლარი/აშშ დოლარის გაცვლით კურსს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2020 წლის 31 დეკემბერს გამოყენებულ 2020-2022 წლების საქართველოს ეკონომიკურ სცენარებში შესული ინდიკატორები, რომლებიც დიდ ზეგავლენას ახდენს მსზ-ზე.

	2021	2022
მშპ-ის ზრდის დონე		
საბაზისო სცენარი	5.00%	4.50%
აღმავალი სცენარი	6.00%	5.00%
დაღმავალი სცენარი	1.00%	4.00%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის ცვლილება (წლიდან წლამდე)		
საბაზისო სცენარი	0.00%	0.00%
აღმავალი სცენარი	5.00%	5.00%
დაღმავალი სცენარი	-10.00%	5.00%
უძრავი ქონების ფასის ცვლილება (წლიდან წლამდე)		
საბაზისო სცენარი	0.00%	3.00%
აღმავალი სცენარი	3.00%	3.00%
დაღმავალი სცენარი	0.00%	5.00%
წლიური ინფლაცია		
საბაზისო სცენარი	3.00%	3.00%
აღმავალი სცენარი	4.00%	3.00%
დაღმავალი სცენარი	6.00%	2.50%

პროგნოზირებული კავშირი ეკონომიკურ ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და დანაკარგის განაკვეთებს შორის სესხის პორტფელებში შემუშავდა მოლო 5 წლის მონაცემების ანალიზის საფუძველზე.

ზანკმა ჩაატარა სენსიტიურობის ანალიზი, რომელიც უჩვენებს, თუ როგორ შეიცვლება სესხის პორტფელის მსზ მათ გამოთვლაში გამოყენებული მირითადი დაშვებების ცვლილებების შემთხვევაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მთლიანი მსზ, თუ თითოეული გამოყენებული დაშვება შეიცვლება 10%-ით. საილუსტრაციოდ, ცვლილებები იზოლირებულად არის ნაჩვენები და გამოყენებულია თითოეულ აღმატობის მიხედვით შეწონილ სცენარზე, რომელსაც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ეფუძნება.

	ცვლილება	საშუალო დეფოლტის აღმათობა	საშუალო LGD	ზეგავლენა მსზ-ზე
მშპ-ის ზრდის განაკვეთის სცენარის ცვლილება	10%	22.6%	17.2%	(505)
	-10%	23.6%	17.2%	505
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის სცენარის ცვლილება	10%	24.0%	17.2%	568
	-10%	22.5%	17.2%	(396)
ინფლაციის ზრდის განაკვეთის სცენარის ცვლილება	10%	23.5%	17.2%	282
	-10%	22.7%	17.2%	(282)
უძრავი ქონების ფასები	10%	23.1%	12.5%	(3,880)
	-10%	23.1%	22.6%	4,529

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

მსზ-ის გამოთვლა

როდესაც ზღურული PD და LGD დგინდება თითოეული სეგმენტისათვის, ხდება სესხზე დანაკარგის რეზერვის გამოთვლა. ის დამოკიდებულია ჯგუფების რისკის მახასიათებლებზე: 12 თვიანი მსზ გამოითვლება 1-ელი ეტაპის ჯგუფებისთვის (31 დღეზე ნაკლები გადატვილება) და არსებობის მანძილზე მსზ მე-2 ან მე-3 ეტაპის ჯგუფებისათვის (30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება ან რესტრუქტურირებული სესხი) საკრედიტო კომიტეტების პროტოკოლებით. დანაკარგის რეზერვის გამოთვლის შედეგი ბანკს საშუალებას აძლევს, მიიღოს აგუფური შეფასების 45 კატეგორიიდან თითოეულის საშუალო გაუფასურების განკვეთი, რომლებიც გამოიყენება სესხზე დანაკარგის რეზერვის ფორმირებისათვის მთლიანი მოდელის ხელახლა გამოთვლამდე. გაუფასურების მოდელის გადათვლა მოხდა 2020 წლის დეკემბერში, უახლესი ინფორმაციის საფუძველზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით:

მთლიანი სესხები	1-ელი ეტაპის მსზ	12 თვიანი გაუფასურებ ული	მე-2 ეტაპის არსებობის მნიშვნელი		მე-3 ეტაპის არსებობის მნიშვნელი		მსზ რეზერვი წმინდა სესხები	მსზ რეზერვი მთლიან სესხებთა % შესხვა
			მსზ - არა შესაბამის	მსზ - შესაბამის	მსზ - არა შესაბამის	მსზ - შესაბამის		
კორპორაციული სესხები								
5	2,736	(22)	-	-	(22)	2,714	0.80%	
5+	25,745	(78)	-	-	(78)	25,667	0.30%	
6+	9,875	(7)	-	-	(7)	9,868	0.07%	
6	108,343	(183)	(444)	(458)	(1,085)	107,258	1.00%	
6-	56,561	(79)	(230)	(397)	(706)	55,855	1.25%	
7+	11,926	-	(1,568)	(1,355)	(2,923)	9,003	24.51%	
7	-	-	-	-	-	-	0.00%	
10	12,826	-	-	(198)	(198)	12,628	1.54%	
კრეიტინგო	3,585	(113)	(46)	-	(159)	3,426	4.44%	
სულ კორპორაციული სესხები	231,597	(482)	(2,288)	(2,408)	(5,178)	226,419	2.24%	
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები								
5	-	-	-	-	-	-	-	0.00%
5+	4,828	(36)	-	-	(36)	4,792	0.75%	
6+	8,247	(161)	(135)	(83)	(379)	7,868	4.60%	
6	65,382	(386)	(754)	(741)	(1,881)	63,501	2.88%	
6-	69,719	(896)	(1,256)	(849)	(3,001)	66,718	4.30%	
7+	13,681	-	(417)	(1,405)	(1,822)	11,859	13.32%	
7	2,414	-	-	(105)	(105)	2,309	4.35%	
7-	4,780	-	(36)	(389)	(425)	4,355	8.89%	
8	2,588	-	-	(191)	(191)	2,397	7.38%	
9	655	-	-	-	-	655	0.00%	
კრეიტინგო	18,439	(537)	(392)	(429)	(1,358)	17,081	7.36%	
სულ მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	190,733	(2,016)	(2,990)	(4,192)	(9,198)	181,535	4.82%	
საცალო სესხები								
კრეიტინგო	114,002	(946)	(2127)	(2,556)	(5,629)	108,373	4.94%	
სულ საცალო სესხები	114,002	(946)	(2,127)	(2,556)	(5,629)	108,373	4.94%	
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	536,332	(3,444)	(7,405)	(9,156)	(20,005)	516,327	3.73%	

სააქციო საზოგადოება ხალიც ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშვებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით:

მთლიანი სესხები	1-ლი ეტაპი 12 თვეინი მშა	გაუფასურებ ული	მუ- შე	მუ- შე	სულ მშა	შინდა სესხები	მსჯ რეზერვი მთლიან სესხებთან %
			მუ- შე	მუ- შე			
კორპორაციული სესხები							
5	990	(3)	-	-	(3)	987	0.30%
5.	5,244	(14)	-	-	(14)	5,230	0.27%
6+	42,413	(280)	-	-	(280)	42,133	0.66%
6	97,646	(950)	-	-	(950)	96,696	0.97%
6-	51,700	(445)	(22)	-	(467)	51,233	0.90%
7+	7,798	(12)	-	(1,024)	(1,036)	6,762	13.29%
7-	188	-	-	(23)	(23)	165	12.23%
9	11,925	-	-	(594)	(594)	11,331	4.98%
<u>რეიტინგი</u>	<u>732</u>	<u>(9)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(9)</u>	<u>723</u>	<u>1.23%</u>
სულ კორპორაციული სესხები	218,636	(1,713)	(22)	(1,641)	(3,376)	215,260	1.54%
მიზარდებული ბიზნესის სესხები							
5	-	-	-	-	-	-	0.00%
5.	6,537	(83)	-	-	(83)	6,454	1.27%
6+	12,337	(106)	-	(19)	(125)	12,212	1.01%
6	41,583	(433)	(42)	(231)	(706)	40,877	1.70%
6-	42,649	(443)	(4)	(220)	(667)	41,982	1.56%
7+	4,554	(26)	(47)	(198)	(271)	4,283	5.95%
7-	1,027	(1)	-	(84)	(85)	942	8.28%
7-	781	-	-	(116)	(116)	665	14.85%
9	752	-	-	(76)	(76)	676	10.11%
<u>რეიტინგი</u>	<u>13,695</u>	<u>(105)</u>	<u>(21)</u>	<u>(171)</u>	<u>(297)</u>	<u>13,398</u>	<u>2.17%</u>
სულ მიზარდებული და საშუალო ბიზნესის სესხები	123,915	(1,197)	(114)	(1,115)	(2,426)	121,489	1.96%
საცალო სესხები							
<u>რეიტინგი</u>	<u>86,163</u>	<u>(351)</u>	<u>(128)</u>	<u>(1,461)</u>	<u>(1,940)</u>	<u>84,223</u>	<u>2.25%</u>
სულ საცალო სესხები	86,163	(351)	(128)	(1,461)	(1,940)	84,223	2.25%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	(3,261)	(264)	(4,217)	(7,742)	420,972	1.81%

ბანკის სარეიტინგო მეთოდოლოგიის მიხედვით, კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებში შედის ინდივიდუალური მეწარმეებისა და იურიდიული პირების სესხები. ბანკი საცალო სესხებს, რომლებიც ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებს მოიცავს, შიდა საკრედიტო რეიტინგით არ ამუშავებს. მცირე და საშუალო ბიზნესზე გაცემული რამდენი სესხი გაცემულია ინდივიდუალურ მეწარმეებზე.

რეტრუტიურიზებული სესხები

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე პირობების ცვლილება, როგორც წესი, ხდება კლიენტებთან ურთიერთობის განვითარების პროცესის ფარგლებში ან მსესხებლის მდგომარეობის გაუარესების დროს. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, მოლაპარაკების შედეგად შესაძლოა გაგრძელდეს სესხის გადახდის ვადა ან შეიცვალოს გადახდის გრაფიკი, რომლის მიხედვითაც ბანკი შეღვათიან საპროცენტო განაკვეთს სთავაზობს იმ მსესხებლებს, რომლებიც ნამდვილად ფინანსურად მიმიმე ვითარებაში აღმოჩნდნენ. ამის შედეგად, აქტივი კვლავაც ვადაგადაცილებული რჩება და ინდივიდუალურად გაუფასურებულია, თუ ხელმისა მოლაპარაკების შედეგად დადგნილი საპროცენტო განაკვეთისა და მირითადი თანხის გადახდა ნაკლებია აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ლირებულებაზე. სხვა შემთხვევაში, მოლაპარაკებების შედეგად იდგა ახალი ხელშეკრულება, რომელიც ახალ სესხად განიხილება.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია იმ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, კლასების მიხედვით, რომელთა პირობები შეიცვალა:

ფინანსური აქტივის კლასი	31 დეკემბერი, 2020	31 დეკემბერი, 2019
კლიენტებზე გაცემული სესხები	66,333	20,539
გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(7,410)	(2,688)

გარდა ამისა, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 208,000 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებმა კოვიდ-19-ის გამო ისარგებლა გადახდებთან დაკავშირებული შეღავათის პერიოდით.

კლიენტებზე გაცემული სესხების მოძრაობა ეტაპების მიხედვით

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში იყო:

1-ელი ეტაპი: 12 თვითი მიზ	2020			
	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე	მე-3 ეტაპი: არსებობის	მანძილზე მიზ - გაუფასურებული	სულ
	მე-2 ეტაპი: მანძილზე - არა გაუფასურებული			
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2020	370,392	14,616	43,706	428,714
ახლოი წარმოშობილი სესხები	288,947	-	-	288,947
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	2,288	(2,288)	-	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(247,737)	247,737	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(59,466)	59,466	-
სესხების დაფარვა	(183,916)	(2,981)	(20,405)	(207,302)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოიწვევია	(77)	(319)	(181)	(577)
იაკურსო სხვაობა	22,325	1,590	2,635	26,550
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2020	252,222	198,889	85,221	536,332

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში იყო:

1-ელი ეტაპი: 12 თვითი მიზ	2020			
	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მიზ - არა გაუფასურებული	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მიზ - გაუფასურებული	მანძილზე მიზ - გაუფასურებული	სულ
	მე-2 ეტაპი: გამო			
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 1 იანვარი, 2020	3,261	264	4,217	7,742
ცვლილება საკრედიტო ზარალში	5,841	-	-	5,841
ახლოი წარმოშობილი სესხები	2	(2)	-	-
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	(6,630)	6,630	-	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	-	(416)	416	-
გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	-	-	-
ზრდა საკრედიტო რისკის	2,377	1,047	6,083	9,507
ცვლილების გამო	(1,163)	(154)	(1,308)	(2,625)
სესხების დაფარვა	(282)	(19)	(1,139)	(1,440)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	-	-	-	-
საპრიცენტო შემოსავლის	-	-	536	536
კორექტირება	38	55	351	444
საკრედიტო ზარალი 31 დეკემბერი, 2020	3,444	7,405	9,156	20,005

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მომრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში იყო:

	2019		
	მე-2 ეტაპი: არსებობის 1-ელი ეტაპი: 12 თვითი მიზანი	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - არა გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2019	362,630	14,559	31,225
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში:			408,414
ახალი წარმოშობილი სესხები	215,871	-	215,871
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	140	(140)	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(28,248)	28,248	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(26,364)	26,364
სესხების დაფარვა	(188,776)	(2,275)	(15,856)
საკურსო სხვაობა	8,775	588	1,973
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2020	370,392	14,616	43,706
			428,714

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მომრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში იყო:

	2019		
	მე-2 ეტაპი: არსებობის 1-ელი ეტაპი: 12 თვითი მიზანი	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - არაგაუფასურებული	სულ
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 1 იანვარი, 2019	3,077	511	3,735
ცვლილება საკრედიტო ზარალში			7,323
ახალი წარმოშობილი სესხები	2,643	-	2,643
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	8	(8)	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(838)	838	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(1,056)	1,056
სესხების დაფარვა	(1,184)	(178)	(845)
ცვლილება რისკის პარამეტრები	(502)	141	(208)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	177
საკურსო სხვაობა	57	16	302
საკრედიტო ზარალი 31 დეკემბერი, 2020	3,261	264	4,217
			7,742

მაქსიმალური საკრედიტო რისკის პოზიცია

ბანკის მაქსიმალური საკრედიტო რისკის პოზიცია ცვალებადია და განპირობებულია როგორც ინდივიდუალური რისკებით, ასევე საბაზო კონომიკასთან დაკავშირებული ზოგადი რისკებითაც.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარესაბალანსო ფინანსური აქტივების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციებს.. ბალანსის უწყისში ასახული ფინანსური აქტივების მაქსიმალური რისკის პოზიცია უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე ან უზრუნველყოფამდე და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალამდე. პირობითი ვალდებულებებიდან გამომდინარე, მაქსიმალური საკრედიტო რისკის პოზიციაწარმოდგენილია ინსტრუმენტების საკონტრაქტო ღირებულებითიმ შემთხვევაში, თუ უზრუნველყოფა, საპასუხო მოთხოვნები ან გარანტია გაუფასურდა და პირობითი ვალდებულებება ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება. წმინდა რისკის პოზიცია არის მთლიანი რისკის პოზიცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

<u>31 დეკემბერი, 2020</u>	<u>მაქსიმალური რისკის პოზიცია</u>	<u>წმინდა წმინდა რისკის პოზიცია</u>
ფული და ფულის ქვითალენტები სალაროში არსებული ფულის გარდა	35,052	35,051
სავალდებული რეზერვი სებ-ში	50,365	50,364
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	862	862
კლიენტებზე გაცემული სესხები	536,332	516,327
ინვესტიციები კპიტალის ინსტრუმენტებში	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,315	17,293
სხვა ფინანსური აქტივები	300	140
გარანტიები და აკრედიტივები	7,300	6,652
<u>31 დეკემბერი, 2019</u>	<u>მაქსიმალური რისკის პოზიცია</u>	<u>წმინდა რისკის პოზიცია</u>
ფული და ფულის ქვითალენტები სალაროში არსებული ფულის გარდა	28,281	28,248
სავალდებული რეზერვი სებ-ში	33,689	33,686
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,898	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	420,972
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	14,188	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	3,358	3,270
გარანტიები და აკრედიტივები	7,357	7,146

გარესაბალანსო რისკი

გარესაბალანსო რისკების სამართავად გამოიყენება რისკის მართვის არსებითად ისეთივე პოლიტიკა, როგორიც საბალანსო რისკების შემთხვევაში. სასესხო ვალდებულების შემთხვევაში, კლიენტებსა და კონტრაგენტებზე გავრცელდება კრედიტის მართვის ისეთივე პოლიტიკა, როგორიც სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. ბანკმა უზრუნველყოფა შეიძლება მოითხოვოს კონტრაგენტის ფინანსური სიძლიერისა და გარიგების ხასიათის მიხედვით.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ავმ") აკონტროლებს კანონმდებლობასა და მარკეტინგების წესებთან დაკავშირებულ რისკებს და აფასებს მთ გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კონცენტრირებული იყო საქართველოში.

აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

<u>საქართველო</u>	<u>სხვა არა ეთნო-ს ქვენები</u>	<u>ეთნო-ს ქვენები</u>	<u>31 დეკემბერი, 2020 სულ</u>
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები სავალდებული რეზერვი სებ-ში	37,099	549	5,384
მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	50,364	-	50,364
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	862	862
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	512,836	3,097	394
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	54	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,293	-	17,293
სხვა ფინანსური აქტივები	140	-	140
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	617,786	4,508	5,778
			628,072

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშებისთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები

გადასახდელები ფინანსური ინსტრუმენტის მიმართ	69	313,468	-	313,537
კლიენტების დეპოზიტები	169,533	15,058	1,713	186,304
საიჯარო ვალდებულება	2,654	-	-	2,654
სუბორდინირებული სესხი	-	32,862	-	32,862
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,872	-	-	1,872
სულ არაწარმოებული ფინანსური	174,128	361,388	1,713	537,229
წმინდა პოზიცია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	443,658	(356,880)	4,065	90,843

საქართველო	სხვა არა ეთგო-ს ქვეყნები	ეთგო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2019 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები საკალდებულო რეზერვი სეზ-ში	33,449	1,625	177
მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	33,686	-	33,686
კლიენტებზე გაცემული სესხები	418,984	1,598	390
ინვესტიციები წილობრივი ინსტრუმენტებში	54	-	-
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	14,170	-	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	3,270	-	3,270
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	503,613	5,120	567
			509,300
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები			
გადასახდელები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	10,069	250,505	-
კლიენტების დეპოზიტები	99,348	10,004	1,027
საიჯარო ვალდებულება	2,049	-	-
სუბორდინირებული სესხი	-	28,777	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	543	-	-
სულ არაწარმოებული ფინანსური	112,009	289,286	1,027
ვალდებულებები	391,604	(284,166)	(460)
			106,978

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

ფინანსური აქტივები ხარისხდება საერთაშორისო საგენტო "ფიტჩის" მიერ მინიჭებული მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით. AAA მაქსიმალური რეიტინგია. საინვესტიციო რანგის ფინანსური აქტივების რეიტინგი მერყეობს AAA-BBB ფარგლებში. ამ უკანასკნელზე ნაკლები რეიტინგის მქონე ფინანსური აქტივები ითვლება სპეციალურად. შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განკის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

31 დეკემბერი, 2020	AAA	AA	A	BBB	<BBB	შეფა- სტატუსი	სულ
ფული და ფულის ექვივალენტები	-	-	-	549	42,483	-	43,032
საკალდებულო რეზერვი სეზ-ში	-	-	-	-	50,364	-	50,364
მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	-	862	-	-	-	-	862
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	18,300	498,027	516,327
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	17,293	-	17,293

მარათ გარებაძე

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

სხვა ფინანსური აქტივები	140	140
-------------------------	-----	-----

31 დეკემბერი, 2019

ფული და ფულის ექვივალენტები	-	-	177	35,040	34	35,251
საკალაუნი რეზერვი სეზ-ში	-	-		33,686		33,686
მოსხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების			1,897			1,897
მიმართ						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-		3,330	417,642	420,972
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	-	-			54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	-	-		14,170		14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-			3,270	3,270

კლიენტებზე გაცემული სესხებისგან განსხვავებული ფინანსური აქტივების დახარისხება ხდება საერთაშორისო სააგენტოების, "ფიტი", "სტანდარდ & ფურზი" და "მუდისი" მიერ მინიჭებული მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით.

საბანკო ინდუსტრიას ზოგადად ახასიათებს საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ბანკებაშორისი დეპოზიტების გამო. კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში რისკდამოკიდებულება კონცენტრირებულია საქართველოს ფარგლებში. რისკდამოკიდებულება რეგულარულ მონიტორინგს ექვემდებარება რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების თანახმად შეესაბამება – BB -ს.

ბანკი ახორციელებს მრავალ გარიგებას, სადაც კონტრაგენტები არ არიან შეფასებულნი საერთაშორისო შეფასების სააგენტოების მიერ. ბანკმა შემცავა შეფასების შიდა მოდელი, რის მიხედვითაც იგი განსაზღვრავს კონტრაგენტის რეიტინგს. მსესხებელთა შეფასების მიზნით ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის დადგენის მეთოდოლოგია. ამ მეთოდის საშუალებით მსესხებელს რეიტინგი ენიჭება ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობის, აუდირებული ფინანსური ანგარიშების, მმართველობის ხარისხის, კონკურენტუნარიანობის, საბაზრო წილის, დაკავშირებული მხარეებისა და სხვა ინდიკატორების მიხედვით.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, როცა მათი ვადა ამოიწურება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ავმ") აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საუმჯობესო და განსაზღვრას ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდურობის კონტროლი ხორციელდება ხაზინის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება მიმდინარე ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაციისათვის.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებისგან მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებსა და ბანკის ოპერაციებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივ-ასივების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორატი აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ წილზე გასანადებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკავშირდება განაღების მოთხოვნია.

ლიკვიდობის რისკის გასაკონტროლებლად, ლიკვიდობის ჯამური დეფიციტისა (სხვაობა აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის) და მთლიანი აქტივების ფარდობაზე ბანკი აწესებს ზღვარს. აღნიშნული ზღვრის დარღვევის შემთხვევაში კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებას მაკორექტირებელი ზომების შემოღების შესახებ.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი:

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

- (a) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდი, რომელიც გამოიანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების დაუდისკონტირებული ფულადი სახსრების (სესხის ძირითადი თანხა და პროცენტი) იმ უახლოესი თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებულია დაფაროს ვალდებულება; და
- (b) ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრული დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდი, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მომრაობის სფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე კონტრაქტით გათვალისწინებულ დაფარვის ვადაში, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ბანკი ფულადი სახსრების შემოდინებას სხვა დროს ვარაუდობს.

შემდეგ ცხრილში განალიზებულია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადებს:

საშუალო შეწყვილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვითან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ზღვიშები ვადამდე	განუსა- ვალის 2020 წლის 31 დეკემბერი, სესხი	
							თვემდე	წლამდე
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ექვივალენტები	6.06%	23,178	-	-	-	-	-	23,178
სავალდებულო რჩეული სებ-ში	-0.51%	50,364	-	-	-	-	-	50,364
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8.23%	30,024	19,224	112,353	191,456	163,270	-	516,327
ინფლაციური სასესხო ინსტრუმენტები	10.45%	244	483	-	10,887	5,679	-	17,293
სულ პროცენტიანი ფინანსური	103,810	19,707	112,353	202,343	168,949	-	607,162	
ფული და ფულის ექვივალენტები		19,854	-	-	-	-	-	19,854
მოთხოვები ფინანსური						862	-	862
ინსტრუმენტების მიმრთ ინფლაციური წილისრიც						-	54	54
ინსტრუმენტები		140	-	-	-	-	-	140
სულ უპროცენტო ფინანსური	19,994	-	-	-	862	54	20,910	
სულ ფინანსური აქტივები	123,804	19,707	112,353	202,343	169,811	54	628,072	
ფინანსური ვალდებულებები								
გადასახდელები ფინანსური								
ინსტრუმენტების მიმრთ	2.50%	70	4,066	99,078	210,323	-	-	313,537
კლიენტების დეპოზიტები	4.63%	89,221	4,506	34,011	14,615	5,685	-	148,038
საიჯარო ვალდებულება	5.84%	76	155	687	1,736	-	-	2,654
სუბსირდანირებული სესხი	5.00%	96	-	-	32,766	-	-	32,862
სულ პროცენტიანი ფინანსური	89,463	8,727	133,776	226,674	38,451	-	497,091	
კლიენტების დეპოზიტები		38,257	9	-	-	-	-	38,266
სხვა ფინანსური								
ვალდებულებები		1,872	-	-	-	-	-	1,872
სულ უპროცენტო ფინანსური	40,129	9	-	-	-	-	40,138	
სულ ფინანსური	129,592	8,736	133,776	226,674	38,451	-	537,229	
საპროცენტო პოზიცია								
	14,347	10,980	(21,423)		(24,331)			
)	130,498		

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

**ფინანსურ აწგარიშებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)**

სამუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი						განუსა- ზღვრელი ვადიანობა	2020 წლის 31 დეკემბრი, სულ
	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვედან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი		
კუმულატური საპროცენტო				(20,427)			
პოზიცია	14,347	25,327	3,904)	110,071	110,071	
ლიკვიდობის პოზიცია					(24,331)		
	(5,788)	10,971	(21,423))	131,360	54	
კუმულატური ლიკვიდობის				(40,571)			
პოზიცია	(5,788)	5,183	(16,240))	90,789	90,843	

ცხრილში კლიენტების მოთხოვნამდე დეპოზიტები ნაჩვენებია 1 თვემდე ვადაში. ბანკის გამოცდილების მიხედვით, ისტორიული გამოცდილებიდან გამოიმდინარე მოთხოვნამდე ანაბრების ნახევარი 1 წლის ვადით არის განთავსებული.

სამუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი						განუსა- ზღვრელი ვადიანობა	2019 წლის 31 დეკემბრი, სულ
	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვედან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი		
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის მკვიდრუნტები	7.49%	18,450	6,000	-	-	-	24,450
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	0.40%	33,686	-	-	-	-	33,686
კლიენტების გაცემული სესხები	8.36%	17,328	14,476	91,303	176,504	121,361	420,972
ინვესტიციები სასტაციო							
ინსტრუმენტები	10.79%	785	483	2,027	5,032	5,843	14,170
სულ პროცენტიანი ფინანსური აქტივები	70,249	20,959	93,330	181,536	127,204	-	493,278
ფული და ფულის მკვიდრუნტები		10,801	-	-	-	-	10,801
მოთხოვნები ფინანსური							
ინსტრუმენტების მიმართ						1,897	
ინვესტიციები წილობრივ						-	1,897
ინსტრუმენტებში						-	54
სხვა ფინანსური აქტივები		2,756	440	74	-	-	3,270
სულ უპროცენტული ფინანსური აქტივები	13,557	440	74	-	1,897	54	16,022
სულ ფინანსური აქტივები	83,806	21,399	93,404	181,536	129,101	54	509,300
ფინანსური ვალდებულებები							
გადასახდელები ფინანსური							
ინსტრუმენტის მიმართ	3.02%	10,068	1,618	81,241	167,647	-	260,574
კლიენტების დამოუკიდები	4.58%	58,303	4,821	17,192	5,998	-	86,314
საჯარი ვალდებულება	5.58%	49	100	458	1,442	-	2,049
სემორდინირებული სესხი	5.00%	100	-	-	28,677	-	28,777
სულ პროცენტული ფინანსური ვალდებულებები	68,520	6,539	98,891	203,764	-	-	377,714
კლიენტების დამოუკიდები		22,224	-	321	1,520	-	24,065
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		543	-	-	-	-	543
სულ უპროცენტული ფინანსური ვალდებულებები	22,767	-	321	1,520	-	-	24,608
სულ ფინანსური ვალდებულებები	91,287	6,539	99,212	205,284	-	-	402,322

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

საშუალო შეწინამდი ღიამტერი საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლამდე მეტი	განუა- ზღვირები ვადასა- მდგომარეობით 2019 წლის 31 დეკემბრი, სულ
საპროცენტო პოზიცია	1,729	14,420	(5,561)	(22,228)	127,204	-
კუმულატური საპროცენტო პოზიცია	1,729	16,149	10,588	(11,640)	115,564	115,564
ლიკვიდობის პოზიცია	(7,481)	14,860	(5,808)	(23,748)	129,101	54
კუმულატური ლიკვიდობის პოზიცია	(7,481)	7,379	1,571	(22,177)	106,924	106,978

შემდეგი ცხრილები დეტალურად წარმოადგენს ბანკის დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს გადახდის წინასწარ შეთანხმებული პერიოდით. ცხრილი შედგა არადისკონტინუული ფულადი სახსრების გადინების საფუძველზე ბანკის მიერ მათი დაფარვის ყველაზე ადრეული თარიღის გათვალისწინებით. ცხრილი მოიცავს პროცენტისა და მირითადი თანხის მოძრაობას. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო ხარჯები ემყარება ცვლად საპროცენტო განაკვეთს, არადისკონტინუული თანხები გამომდინარეობს საპროცენტო განაკვეთის მრუდებიდან საანგარიშგებო პერიოდის მოლოს. კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადა ემყარება ყველაზე ადრეულ თარიღს, როდესაც ბანკის შეიძლება მოუწიოს თანხის დაფარვა. კლიენტების მოთხოვნამდე დეპოზიტები შედის 1 თვემდე ლიკვიდობის კატეგორიაში, რადგან კონტრაქტის მიხედვით, ნებისმიერი თანხა შეიძლება გატანილი იქნეს კლიენტის მოთხოვნისთანავე. ბანკის მთავარი დეპოზიტიტარები არიან ის მსესხებლები, რომლებიც, სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, ვალდებული არიან, ბანკში იქნიონ მოქმედი ანგარიშები და შეინარჩუნონ გარკვეული ბრუნვა. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობა დარწუნებულია, რომ მიმდინარე ანგარიშებიდან სავარაუდო გადინება მნიშვნელოვნად განსხვავდება საკონტრაქტო ლიკვიდობისგან.

საშუალო შეწინამდი ღიამტერი საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლამდე მეტი	2020 წლის 31 დეკემბრი, სულ
ფიურიზებულ განაკვეთის ინსტრუმენტები						
გადასადალები ფინანსური ისტიტუციების მიმართ	2.50%	70	4,076	99,893	222,298	-
კლიენტების დეპოზიტები	4.63%	89,416	4,596	35,885	17,383	7,090
საოცარო ვალდებულება	5.84%	89	179	778	1,862	-
სუბორდინირებული სქსხი	5.00%	139	265	1,235	6,558	37,065
სულ ფიურიზებულ განაკვეთის ფინანსური ვალდებულებები	89,714	9,116	137,791	248,101	44,155	528,877
სპროცენტო ინსტრუმენტები						
კლიენტების დეპოზიტები	38,257	9	-	-	-	38,266
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,872	-	-	-	-	1,872
სულ უპრივეტები ფინანსური ვალდებულებები	40,129	9	-	-	-	40,138
სულ ფინანსური ვალდებულებები	129,843	9,125	137,791	248,101	44,155	569,015

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვეში	1-დან 3 თვეში	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის შეწი დეკემბერის 31 სულ
ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტები გადასახდებული ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	3.02%	10,071	1,621	82,174	185,685
კლიენტების დეპოზიტები	4.58%	58,335	4,929	17,769	6,356
საოჯარო ვალდებულება	5.58%	58	117	527	1,548
სუბსირიტინგული სისხი	5.00%	143	287	1,314	31,450
სულ ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური გალდებულებები	68,607	6,954	101,784	225,039	-
უპროცენტო ინსტრუმენტები კლიენტების დეპოზიტები	22,224	-	321	1,520	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	543	-	-	-	-
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	22,767	-	321	1,520	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	91,374	6,954	102,105	226,559	-
					426,992

ზემოთ მოცემულ ცხრილში ვადაანობა საკონტრაქტო პირობებს შეესაბამება. თუმცა, არსებული კანონმდებლობით, ფიზიკურ პირს უფლება აქვს, ვადამდე ადრე გაწყვიტოს საანაბრე ხელშეკრულება.

ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისათვის (არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში) მოცემული თანხები შეიცვლება, თუ ცვლადი განაკვეთი განსხვავდება საანაბროში პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისგან.

საბაზო რისკი

საბაზო რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკის მოგებაზე ან კაპიტალზე ან მის მიერ მიზნების მიღწევის უნარზე უარყოფით ზეგავლენას მოახდენს საბაზო განაკვეთების ან ფასების დონის ცვლილება ან მერყეობა. საბაზო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტი რისკსა და სხვა რისკებს. ბანკის მიერ რისკების გამოიყვალის მეთოდებში და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვივიდებარება, ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია. ასევე, არ შეცვლილა რისკების მართვისა და გაზომვის მეთოდები.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრძელებს მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის შენარჩუნებით, რც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარქას. ბანკის მერჯმენტი აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მაჩვენებლების მონიტორინგს, აფასებს მის მგრძნობიარობას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და ამ განაკვეთის ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

მომზადების საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასების გზით ბანკი მართავს სამართლიანი ღირებულების საპროცენტო განაკვეთის რისკებს, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის მდგომარეობის ნებატიური ცვლილებების შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძნობიარობას სამართლიანი ღირებულების საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მთავარ მექანიზმს წარმოადგენს საპროცენტო პოზიციაზე ლიმიტების დაწესება და მისი მონიტორინგი. ბანკის საბაზო რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით, საპროცენტო პოზიციაზე ლიმიტი წესდება იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთების 2%-იანი ცვლილებით გამოწვეული დანაკარგი არ უნდა აჭარბებდეს წლიურ ბიუჯეტში მოცემული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის 10%-ს.

სააქციო საზოგადოება ზალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ მგრძნობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია ანგარიშებში რისკების თაობაზე.

რომელგანც განკის უმაღლესს რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენს.

აქტივების დორებულებაზე დაყრდნობით ეფექტური მოგებაზე (გადასახადის გადახდამდე) 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრისა მდგომარეობით შეადგინს:

	2020 წ. 31 დეკემბერს განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%	2019 წ. 31 დეკემბერს განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები:				
ფული და ფულის ექვივალენტები	464	(464)	489	(489)
სავალდებულო რეზერვი სეპ-ში	1,007	(1,007)	674	(674)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10,327	(10,327)	8,419	(8,419)
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტები	346	(346)	283	(283)
არაწარმოებული ფინანსური გალდებულებები:				
გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(6,271)	6,271	(5,211)	5,211
კლიენტების დეპოზიტები	(2,961)	2,961	(1,726)	1,726
საიჯარო ვალდებულება	(53)	53	(41)	41
სუბორდინირებული სესხი	(657)	657	(576)	576
შრომდა ზეგავლენა მოგებაზე მოგების გადასახადმდე	2,202	(2,202)	2,311	(2,311)
ზეგავლენა აქციონერთა კაპიტალზე:				
	2020 წ. 31 დეკემბერს განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%	2019 წ. 31 დეკემბერს განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები:				
ფული და ფულის ექვივალენტები	394	(394)	416	(416)
სავალდებულო რეზერვი სეპ-ში	856	(856)	573	(573)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,778	(8,778)	7,156	(7,156)
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტები	294	(294)	241	(241)
არაწარმოებული ფინანსური გალდებულებები:				
გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(5,330)	5,330	(4,429)	4,429
კლიენტების დეპოზიტები	(2,517)	2,517	(1,467)	1,467
საიჯარო ვალდებულება	(45)	45	(35)	35
სუბორდინირებული სესხი	(558)	558	(490)	490
შრომდა ზეგავლენა კაპიტალზე	1,872	(1,872)	1,965	(1,965)
სავალუტო რისკი				
სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. მირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების მერყეობა გავლენას ახდენს ბანკის ფინანსურ პოზიციებსა და ფულად ნაკადებზე.				

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკის აკონტროლებს ლარის გაუფასურების
და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგნოილი და სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს
აძლევს საშუალებას, მინიმუმადე დაიკვანოს ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შედეგად გამოწვეული
დანაკარგები. სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის და სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ
მონიტორინგს, რათა სებ-ის მოთხოვნებთან შესაბამისობა უზრუნველყოფილი იქნება.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

**ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)**

ბანკის ღია სავალუტოპოზიციები იმ ძირითადი ვალუტების მიხედვით, რომლებშიც იგი ფლობს აქტივებსა და ვალდებულებებს:

	ამ დღიაზი ლარი	1 ამ დღიაზი = 3,2766 ლარი	ვერო ლარი	31 დეკემბერი, 2020 სავალუტა საული
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის გვერალურები	23,487	15,317	4,093	135
მინიმალური სავალდებულო ნაშთი სეპ-ში	-	20,779	29,585	50,364
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	862	-	862
კლიენტებზე გაცემული სესხები	143,525	260,137	112,665	516,327
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტები	54	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტები	17,293	-	-	17,293
სხვა ფინანსური აქტივები	140	-	-	140
სულ ფინანსური აქტივები	184,499	297,095	146,343	135
ფინანსური ვალდებულებები				
გადასახდელები ფინანსური ინსტრუტების მიმართ	-	186,252	127,285	-
კლიენტების დეპოზიტები	84,927	92,981	8,278	118
საჯარო ვალდებულება	343	2,311	-	2,654
სუბორდინირებული სესხები	-	32,862	-	32,862
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,479	319	74	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	86,749	314,725	135,637	118
ღია საბალანსო პოზიცია	97,750	(17,630)	10,706	17
	ამ დღიაზი ლარი	1 ამ დღიაზი = 2,8677 ლარი	ვერო ლარი	31 დეკემბერი, 2019 სავალუტა საული
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის გვერალურები	25,277	7,566	2,316	92
მინიმალური სავალდებულო ნაშთი სეპ-ში	-	18,937	14,749	-
მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუტების მიმართ	-	1,897	-	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	97,474	273,889	49,609	420,972
ინვესტიციები წილიმრავ ინსტრუმენტები	54	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტები	14,170	-	-	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	2,745	518	7	-
სულ ფინანსური აქტივები	139,720	302,807	66,681	92
ფინანსური ვალდებულებები				
გადასახდელები ფინანსური ინსტრუტების მიმართ	-	200,730	59,844	-
კლიენტების დეპოზიტები	49,504	53,481	7,325	69
საჯარო ვალდებულება	-	2,049	-	2,049
სუბორდინირებული სესხები	-	28,777	-	28,777
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	395	139	9	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	49,899	285,176	67,178	69
ღია საბალანსო პოზიცია	89,821	17,631	(497)	23

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დარღულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

მგრძნობიარობა სავალუტო რისკის მიმართ. შემდეგიც ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძნობიარობას აშშ დოლარის ლართან კურსის 25%-იან ზრდასა და შემცირებასთან მიმართებაში. 25% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსს ცვლილების შეფასებას. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ერთეულების მიმდინარე ნაწილს და აკორექტირებს მათს გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 25%-იანი ცვლილებით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	2020 წ. 31 დეკემბერი		2019 წ. 31 დეკემბერი	
	ლარი/აშშ დოლარი 25%	ლარი/აშშ დოლარი (25%)	ლარი/აშშ დოლარი 25%	ლარი/აშშ დოლარი (25%)
გავლენა მოგება-ზარალზე	(4,408)	4,408	4,408	(4,408)
გავლენა კაპიტალზე	(3,746)	3,746	3,747	(3,747)
	2020 წ. 31 დეკემბერი		2019 წ. 31 დეკემბერი	
	ლარი/ევრო 25%	ლარი/ევრო (25%)	ლარი/ევრო 25%	ლარი/ევრო (25%)
გავლენა მოგება-ზარალზე	2,677	(2,677)	(124)	124
გავლენა კაპიტალზე	2,275	(2,275)	(105)	105

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვები. ზემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ძირითად დაშვებებში მოხსდარი ცვლილებების შედეგებს, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძნობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძნობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლილოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად, ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. სხვადასხვა დონის მიმართ საინვესტიციო ბაზრის მოძრაობის პარალელურად, მმართველობითი ზომები შეიძლება მოცავდეს ინვესტიციების გაყიდვას, საინვესტიციო პორტფელის განხანწილების ცვლილებას და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელებას. ამის შედეგად, დაშვებებში ცვლილებებს შეიძლება არ ჰქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ ვითარებაში აქტივებისა და ვალდებულებების გაზიმვის განსხვავებულმა მეთოდებმა შეიძლება მიგადინონ აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძნობიარობის ანალიზში მოიცავს პიპორეტიური საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ბანკის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსაზროდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისათვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ცველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ბანკზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ აწგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რეევებს. თუმცა, ბანკი არ ფლობს ბაზარზე კვოტირებადი ფასიანი ქაღალდების პორტფელს.

პირობითი სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგება. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდნ პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკუედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

სასურაკიო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ისეთი ზარალის რისკს, რომელიც წარმოაშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად. თუ კონტროლი არ მუშაობს, საოპერაციო რისკმა შეიძლება ავნოს კომპანიის რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ იგი ცდილობს, მართოს აღნიშნული რისკები და აკონტრილოს გარემო პოტენციური რისკებს მონიტორინგისა და მათზე ადგვატური რეაგირების საშუალებით. მართვის მექანიზმები მოიცავს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების ეფექტურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

28. ტანზაქციები და კავშირებულ მხარეებთან

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია ბანკსა და მის დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტანზაქციების შესახებ.

	31 დეკემბერი, 2020		31 დეკემბერი, 2019	
	დაკავშირებული მხარეების ნამთხვი	მთლიანი კატეგორია ფინანსური ანგრძელების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნამთხვი	მთლიანი კატეგორია ფინანსური ანგრძელების მიხედვით
ფინანსური და ფულის ექვივალუნტები	5,384	43,032	1,590	35,251
- დამუშავებული	3,183		1,068	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	2,201		522	
მთლიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები				
- მანქის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	687	536,332	855	428,714
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	474		681	
	214		174	
კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალიდებული საკრდიტო ზარალის/გაუფასურების რეზერვი				
- მანქის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(2)	(20,005)	(2)	(7,742)
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(1)		(1)	
	(1)		(1)	
გადასახდელები ფინანსური ინსტრუმენტის მიმართ	313,468	313,537	250,505	260,574
- დამუშავებული	313,468		250,505	
კლიენტების დეპოზიტები				
- მანქის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	687	186,304	1,337	110,379
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	223		275	
	463		1,062	
სუბორდინირებული სესხები	32,862	32,862	28,777	28,777
- დამუშავებული	32,862		28,777	

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	2020	2019
	მთლიანი	მთლიანი
	კატეგორია	კატეგორია
დაკავშირებული	ფინანსური	დაკავშირებული
მსარეების	ანგარიშგების	მსარეების
ტრანზაქციები	მიხედვით	ტრანზაქციები
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება:		
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელო	944	8,268
	1,214	7,933
სულ	944	8,268
	1,214	7,933

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მსარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2020	2019
	მთლიანი კატეგორია	მთლიანი
	დაკავშირებული ფინანსური	კატეგორია
მსარეების	ანგარიშგების	ფინანსური
ტრანზაქციები	მიხედვით	ანგარიშგების
საპროცენტო შემისავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით	59	39,943
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა (დამფუძნებლის ან ბანკის)	45	32
- სხვა დაკავშირებული მსარეები	14	20
საპროცენტო ხარჯი	(8,575)	(14,340)
- დამფუძნებელი	(8,562)	(11,054)
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(5)	(4)
- სხვა დაკავშირებული მსარეები	(8)	(21)
საკომისიო ხარჯები	(64)	(1,860)
- დამფუძნებელი	(64)	(125)
წმინდა (ზარალი)/მოგება უცხოური ვალუტის ოპერაციებზე	(63)	3,382
- დამფუძნებელი	(63)	5
საოპერაციო ხარჯები	(944)	(13,673)
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(944)	(1,214)

29. შემდგომი მოვლენები

წლის ბოლოს შემდეგ არ მომზდარა რაიმე ისეთი მოვლენა, რაც მოითხოვდა განმარტებას ფინანსურ ანგარიშგებაში ან ნაჩვენები რიცხვების კორექტირებას.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი

N210414856

27.04.2021 6

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თანილი

სანოტარო მოქმედების დასახელება

ნოტანიუსი

სანოტაციო ბიუროს მისამართი

სანოტარო ბიუროს ჩელებითონი

სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

სალომე სალუქვაძე

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული,
კომერციული ფართი #4, 30

577921111

56004097504521

ორათას ოცდაერთი წლის ოცდაშევიდ პრილს, გე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილიში, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილიში, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარჯიშის მარიამ სლანაშვილის, დაბ. 05.02.1997წ. პირადი #01011085598, პირადობის მოწმობა #15IA01044/დიპლომი #IBSU #000441, გაცემული შავი ზღვის საერთორისო უნივერსიტეტის მიერ 28.11.2019წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო ფინანსური ანგარიშება და შმართველობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მდგრადიობით - თარგმანზე, მე ნოტარიუსია გავათვოთხებილე თარჯიშინი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორებებს. მან დამიდასტურა, რომ ჭეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე. მე, ნოტარიუსი ვამოწმებ თარჯიშის ხელისმოწერის ინიამდვილეს და არა დოკუმენტი წარმოდგენილი სამართლებრივი ფაქტების სიზუსტეს ან დოკუმენტის ნამდვილობას. გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ღმერთის მათთვეში გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად (ორი ეგზისპლიარისათვის) 348.00 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეგისტრაციისათვის 2.00 ლარი. სულ გადახდილია 350 (სამას ორმოცდაათი) ლარი.

ନେଟ୍‌ବାର୍କୋସି ସାଲ୍‌ଗମ୍ଭ୍ୟ ସାଲ୍‌ଗୁହ୍ୟତାଙ୍କୁ

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციაზე (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწება შეგიძლიათ საქართველოს სოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარგობრივი ტელეფონით +995(32) 2 66 19 18.

